

**Základní škola Videčská,
Rožnov p. R., příspěvková organizace**

ŠKOLA V POHYBU

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Platnost od 1. 9. 2021**

Naše motto:

„Ten nejpomalejší, který neztratil z očí cíl,
jde stále ještě rychleji než ten, který bloudí bez cíle.“

Gotthold Ephraim Lessing

V Rožnově pod Radhoštěm 1. 9. 2021

**Mgr. Eva Cabáková
ředitelka školy**

OBSAH

1. Identifikační údaje	4
1.1. Adresa a kontakty	4
1.2. Zřizovatel	4
1.3. Vedení školy	4
1.4. Koordinátor ŠVP, kontaktní pracovník pověřený komunikací s PPP, SPC, SVP	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Charakteristika žáků	6
2.2. Personální obsazení, charakteristika pedagogického sboru	6
2.3. Odborný pedagogicko - psychologický servis	6
2.4. Vybavenost školy	6
2.4.1. Prostorová vybavenost	6
2.4.2. Materiální, technická a hygienická vybavenost	6
2.5. Výchovně vzdělávací činnost	7
2.5.1. Zájmová a mimoškolní činnost	7
2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	7
2.7. Projektová a prezentační činnost	8
A. Naše vlastní projekty a akce	8
B. Partnerské projekty	9
2.8. Významná ocenění	11
3. Charakteristika ŠVP	12
3.1. Zaměření školy	12
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	13
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výuky žáků mimořádně nadaných	16
3.3.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.3.2. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
3.4. EVVO	18
3.5. Školní družina – samostatný dokument	20
3.6. Začlenění průřezových témat	21
3.7. Strategie naplňování klíčových kompetencí	26
4. Učební plán	27
5. Učební osnovy	30
5.1. <i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	30
5.1.1. Český jazyk a literatura	32
5.1.2. Cizí jazyk – anglický jazyk	71
5.1.3. Další cizí jazyk	82
5.1.3.1. Německý jazyk	82
5.1.3.2. Ruský jazyk	88
5.2. <i>Matematika a její aplikace</i>	93
5.2.1. Matematika	95
5.3. <i>Informatika</i>	127
5.3.1. Informatika	128
5.4. <i>Člověk a jeho svět</i>	144
5.4.1. Prvouka	147
5.4.2. Přírodověda	158
5.4.3. Vlastivěda	163

5.5. <i>Člověk a společnost</i>	172
5.5.1. Dějepis	174
5.5.2. Výchova k občanství	185
5.6. <i>Člověk a příroda</i>	197
5.6.1. Fyzika	199
5.6.2. Chemie	214
5.6.3. Přírodopis	225
5.6.4. Zeměpis	244
5.7. <i>Umění a kultura</i>	256
5.7.1. Hudební výchova	259
5.7.2. Výtvarná výchova	272
5.7.3. Estetická výchova	287
5.8. <i>Člověk a zdraví</i>	294
5.8.1. Tělesná výchova	296
5.8.2. Sportovní výchova pro nesportovní třídy	322
5.8.3. Sportovní výchova pro sportovní třídy	325
5.8.4. Výchova ke zdraví	330
5.9. <i>Člověk a svět práce</i>	340
5.9.1. Pracovní činnosti	342
5.10. <i>Rozšiřující oblast</i>	360
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	361
6.1. Hodnocení žáků	361
6.1.1. Obecné zásady hodnocení	361
6.1.2. Kritéria pro hodnocení	361
6.1.3. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	362
6.1.4. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků	382
6.1.5. Sebehodnocení	382
6.1.6. Ověřování klíčových kompetencí	382
6.2. Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy	382
7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	383
7.1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	383
7.2. Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	384
7.3. Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	385
8. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	389
8.1. Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	389
8.2. Systém péče o nadané mimořádně nadané děti ve škole	389

1. Identifikační údaje

1.1. Adresa a kontakty

Základní škola Videčská, Rožnov p.R., příspěvková organizace
ul. Videčská 63, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Tel. 571 757 711

E – mail : zsvidecska@zsvidecska.cz

www.zsvidecska.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČO : 609 903 76

IZO : 600 149 731

ID datové schránky: z5kmr4q

1.2. Zřizovatel

Město Rožnov pod Radhoštěm, okres Vsetín, Masarykovo náměstí 128, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Tel: 571 661 111

E – mail: podatelna@roznov.cz

ID datové schránky: epqbwzr

IČO: 00304271

DIČ: CZ00304271

Zřizovací listina vydána Zastupitelstvem města Rožnova pod Radhoštěm na základě usnesení č. XLIV/13 ze dne 26. 10. 1994, a jak vyplývá ze změn provedených dodatkem č. 1 ze dne 10. 8. 1999, změn a doplněním usnesením zastupitelstva č. XV/4 ze dne 17. 4. 2001, dodatkem č. 2 - usnesení č. XXII/7 ze dne 14. 2. 2006 a dodatkem č. 3 – usnesení zastupitelstva města č. XIX/3 ze dne 26. 10. 2009.

1.3. Vedení školy

Mgr. Eva Cabáková, ředitelka školy, jmenována do funkce s účinností od 1. 9. 2018 na období 6 let.

E – mail: cabakova@zsvidecska.cz

Mgr. Pavla Radilová, zástupce ředitele školy

Tel.: 571 757 712

E – mail: radilova@zsvidecska.cz

Stanislava Wolková, ekonomický zástupce

Tel.: 571 757 711

E – mail: wolkova@zsvidecska.cz

1.4. Koordinátor ŠVP, kontaktní pracovník pověřený komunikací s PPP, SPC, SVP

Mgr. Eva Solanská

Tel.: 571 757 723

E – mail: solanska.e@zsvidecska.cz

2. Charakteristika školy

Dovolte nám, abychom se představili...

Naše základní škola se nachází téměř v centru města v klidné lokalitě na břehu řeky Bečvy. Byla založena v roce 1956. Po mnoha změnách, kterými škola prošla, má v současné době podobu úplné základní školy s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Sdružuje tyto součásti:

• základní škola	IZO: 060 960 376	kapacita: 600 žáků
• školní družina	IZO: 120 400 359	kapacita: 90 žáků
• školní jídelna	IZO: 103 108 564	kapacita: 1000 jídel

Spolupráce se zřizovatelem.

Zřizovatelem školy je Město Rožnov pod Radhoštěm. Vzájemná spolupráce probíhá na všech úrovních a prolíná děním školy, neboť jedním z našich hlavních dlouhodobých úkolů je prezentovat nejen činnost školy, ale také rozvoj a život našeho města. Zřizovatel je jedním z našich základních finančních zdrojů, je tudíž samozřejmé, že všechny opravy, rekonstrukce či obnovu vybavení školy provádíme s jeho souhlasem.

Účastníme se pravidelně významných akcí pořádaných městem (sportovní, kulturní a jiné), ale zejména pomáháme při jejich uskutečňování. Naopak představitelé a zástupci města podporují rozvoj školy, ať finančním zabezpečením, či jiným způsobem. Zástupci zřizovatele navštěvují školu při různých příležitostech – zápis do 1. třídy, slavnostní zahájení školního roku, apod. Naopak jsme jejich hosty při tradičním rozloučení s žáky devátého ročníku, které se koná poslední den školního roku v obřadní síni městského úřadu.

2.1. Charakteristika žáků

V posledních letech se naplněnost školy pohybuje okolo 370 žáků. Specifikou školy je složení žáků, neboť kromě spádově příslušných dětí máme několik desítek dětí z jiných spádových oblastí i okolních obcí.

Žáci sportovních tříd na 2. stupni tvoří zhruba třetinu žáků školy. Na rozdíl od minulosti, kdy byly sportovní třídy zaměřeny výhradně na klasické lyžování, dnes dáváme prostor všem druhům sportu. Hlavní náplní sportovní výchovy je nadstandardní všestranná příprava.

2.2. Personální obsazení, charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stabilní sbor pedagogických a výchovných pracovníků, dále zaměstnanci školní jídelny a správní zaměstnanci.

2.3. Odborný pedagogicko - psychologický servis

- výchovný poradce
- metodik prevence sociálně patologických jevů
- metodik pro výuku informatiky a mediální výchovu
- koordinátor pro environmentální výchovu
- tým pedagogů proškolených k vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- odborní trenéři vyučující TV ve sportovních třídách
- školní psycholog
- asistent pedagoga
- speciální pedagog

2.4. Vybavenost školy

2.4.1. Prostorová vybavenost

- 2 tělocvičny, 1 multifunkční hřiště s umělým povrchem
- odborné učebny: školní dílna, víceúčelová učebna – interaktivní učebna a školní knihovna, učebna informatiky, učebna fyziky, učebna pro výuku cizích jazyků, učebny zeměpisu, přírodopisu, chemie, výtvarné výchovy, hudební výchovy, cvičná kuchyňka, keramická dílna, prostorné chodby s možností pro relaxaci
- 2 samostatné místnosti pro školní družinu
- školní jídelna a školní kuchyně, na výběr ze dvou jídel
- sborovna a kabinety pro učitele
- prostory pro školní poradenské pracoviště
- sklady učebních pomůcek

2.4.2. Materiální, technická a hygienická vybavenost

- školní budova po rekonstrukci včetně kompletního zateplení a výměny oken
- zavedení programu Bakaláři

- třídy vybavené kvalitním a účelným nábytkem – průběžně obnovován
- moderní výpočetní technika připojená k internetu
- učebny vybavené diaprojektorem, připojené k internetu
- audiovizuální technika
- učební pomůcky aktuálně obnovované podle potřeb školy
- speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných
- prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- interaktivní tabule, digitální učebnice a pomůcky
- dostatečné reprodukční vybavení (kopírky, tiskárny, apod.)
- sportovní pomůcky pro závodní a tréninkové potřeby žáků sportovních tříd
- na každém podlaží a v obou přístavbách WC s umývárnou vyhovující současným požadavkům
- sprchy u tělocvičny
- uzamykatelné šatní skřínky pro každého žáka

2.5. Výchovně vzdělávací činnost

- rozšířená všestranná sportovní příprava pro 1. stupeň
- na druhém stupni rozšířená výuka TV ve sportovních třídách
- aktuální nabídka volitelných a nepovinných předmětů
- příprava žáků 9. ročníku na přijímací zkoušky dle aktuálních požadavků
- účast na kulturně vzdělávacích akcích
- testování vybraných ročníků celostátním programem SCIO
- inkluze žáků vyžadujících podpůrná opatření

2.5.1. Zájmová a mimoškolní činnost

- nabídka zájmových útvarů a kroužků dle aktuálních požadavků a možností
- sportovní kurzy a soustředění
- akce v rámci ekologické výchovy
- spolupráce při organizaci tréninkové a sportovní činnosti žáků sportovních tříd
- zapojení žáků do soutěží, přehlídek a olympiád všech úrovní
- pravidelné akce a projekty realizované školou pro žáky a jejich rodiče

2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

- dny otevřených dveří
- pravidelné třídní schůzky a konzultace
- aktuální informace prostřednictvím žákovských knížek, elektronické komunikace v programu Bakaláři, webových stránek a školní vývěsní skřínky
- společné akce pro děti a zákonné zástupce, zejména na 1. stupni
- akce pro zákonné zástupce ve spolupráci s Nadačním fondem
- činnost školské rady
- spolupráce s ostatními školami, školskými zařízeními a dalšími subjekty

2.7. Projektová a prezentační činnost

A. Naše vlastní projekty a akce

Každoročně tvoříme s žáky různé projekty, třídní i celoškolské. Jsou to zejména:

Projekt Napříč školou

Cílem této akce je poznat lépe žáky z jiných tříd, proto se v tento den žáci spojí do skupin od nejmladších žáků až po devátáky. Každou skupinu dostane na starost jeden učitel, který řídí jejich činnost. Téma je každý rok jiné. Činnosti zahrnují nejrozličnější aktivity, jde nám zejména o podporu vzájemné komunikace.

Projekt Týden zahraniční kuchyně

V tomto týden nám paní kuchařky připravují jídla vybraných zemí. Každý den se „přeneseme“ do jiného státu, děti si o něm vypravují v hodinách a ve školní jídelně, stylově patřičně vyzdobené, si pochutnávají na tamějších specialitách.

Halloween

Jedná se o projekt pořádaný školní sekci Cizí jazyky. Paní učitelky ve spolupráci s žáky 9. tříd připravují pro šestáky tajuplný podvečer plný strašidel, ale také soutěží a plnění úkolů v angličtině. Nakonec se všichni sejdou na závěrečné vyhodnocení a malé občerstvení.

Mikulášská nadílka pro 1. stupeň a mateřské školy.

Ve dnech kolem 6. prosince obchází třídy 1. stupně Mikuláš se svým nebeským týmem a naděluje hodným, v tomto případě všem, dětem sladkosti. Tuto akci organizuje Nadační fond ZŠ Videčská. Mikulášskou nadílku pak pořádáme i v mateřských školách na 1. máji a Na Zahradách.

Další akce Nadačního fondu

Na podzim se pravidelně koná oblíbený Bleší trh pro veřejnost. Pro naše děti i pro ostatní veřejnost organizujeme dětský karneval. Jednou z příležitostí pro neformální setkání je určitě i reprezentační ples s velkou tombolou od našich sponzorů. Nadační fond je zapojen i do akcí konaných u příležitosti Dne dětí.

Dny otevřených dveří

Několikrát do roka je škola otevřená všem, kteří chtějí nahlédnout do našeho zákulísí. Pořádáme Zábavné odpoledne pro předškoláky a jejich rodiče, Předvánoční jarmark dobrých nápadů, na který zveme všechny rožnovské mateřinky. Pro budoucí prvňáčky pořádáme Zápis nanečisto a pro budoucí žáky 2. stupně Zážitkové dopoledne. Kromě těchto dnů je škola po předchozí domluvě otevřená každému, kdo má zájem.

Přebor základních škol v běhu na lyžích

Jako správná sportovní škola žijeme pohybem a vybízíme k tomu i ostatní. Proto pořádáme lyžařské závody v běhu na lyžích. Využíváme k tomu areál golfového hřiště, při nedostatku sněhu se závody konají na Pustevnách.

Valentýnky

Oblíbenou akcí je prodej sladkostí a jiných dobrot připravených maminkami dětí dvou tříd 1. stupně. Akce má název Valentýnky, protože je spojena s tímto svátkem.

Barevný týden

Týden před Velikonocemi žije barvami. Tento projekt zahrnuje různé aktivity spojené s určitými barvami. Patří do něj i tradiční Vítání jara s různými lidovými zvyky a ve školní jídelně nám paní kuchařky vaří barevná jídla.

Týden pro Zemi

Na jaře pořádáme celoškolní projekt Týden pro Zemi, kterým vrcholí naše celoroční ekologické aktivity. Konají se ekohrátky, soutěže, prezentace třídních projektů a další akce, pomáháme uklízet okolí školy nebo břehy řeky Bečvy.

Sportovně ekologické soustředění 1. stupně.

Sportovně ekologické soustředění 1. stupně každoročně probíhá v krásném prostředí Školy v přírodě v Prostřední Bečvě. Dvou až třídní pobyty jsou plny nejrůznějších her, soutěží a vycházek do okolí.

K dalším mimovýukovým akcím patří exkurze, školní výlety, kulturně vzdělávací pořady a besedy, účast v nejrůznějších soutěžích.

B. Partnerské projekty

Naše škola je zapojena do celé řady významných projektů:

Evropské dotační programy

Aktivní škola

<http://www.proskoly.cz/cz/>

V roce 2012/2013 jsme se zapojili do tohoto projektu a získali jsme statut Aktivní škola.

MRKEV

<https://www.e-bedrnik.cz/zakladni-a-stredni-skoly/co-je-program-mrkev/>

Naše škola je zapojena do celostátního programu **MRKEV – Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy**

Prales dětem

<http://adventure-leuser.com/obcanske-sdruzeni-prales-detem/>

Spolupráce se sdružením Prales dětem přibližuje světové ekosystémy, jejich ohrožení a možnost participace na jejich ochraně.

Klub ekologické výchovy

<http://kev.ecn.cz/>

Členství naší školy v KEV trvá od počátku jeho založení v roce 1995 a je pro nás nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. V rámci naší vzájemné spolupráce vznikla celá řada významných projektů, školních, celostátních i mezinárodních (např. česko- holandský projekt Tulipán).

Příběhy bezpráví

http://jsns.cz/cz/pribehybezpravi/26/Pribehy_bezpravi.html?index=true

Každoročně se zapojujeme do tohoto významného projektu, zejména v rámci akce Jeden svět na školách.

Planeta Země

<http://www.planetazeme3000.cz/planeta3000/>

Tento unikátní projekt nás několikrát do roka seznamuje s atraktivními, ale i ohroženými místy naší planety.

Rosteme s chutí

<http://www.rostemeschuti.cz/>

Kdo rád soutěží, může se zapojit do tohoto projektu, jehož jsme také partnerem.

Škola plná zdraví

<http://www.skolaplnozdravi.cz/>

Partnerem projektu je především naše školní jídelna. Naši aktivní účast potvrzuje chutný, rozmanitý a zdravý jídelníček.

Ovoce do škol

<http://www.ovocedoskol.szif.cz/web/Default.aspx>

Již několik let děti 1. stupně díky tomuto projektu dostávají zdarma nejen ovoce, ale i některé druhy zeleniny. Spolupracujeme s firmou Ovocentrum.

Stonožka – Hnutí na vlastních nohou

<http://www.stonozka.org/>

Na toto partnerství jsme opravdu hrdí. Je nám ctí, že můžeme pomáhat v tak významném hnutí, které má světový význam. Není náhodou, že paní Běla Gran Jensen, symbol a garant Stonožky, zvítězila v anketě Největší zahraniční Čech 2012 a její kvality ocenil i papež František při osobním setkání 5. června 2013.

2.8. Významná ocenění

Pracovníci ocenění ministerstvem školství a českou vládou:

Jan Koláček, bývalý ředitel školy, v roce 1968 a 1993

Miloš Otevřel, bývalý ředitel školy, v roce 1986

Stanislava Wolková, ekonomka školy, v roce 1997

Pedagogičtí pracovníci vyznamenání Zlínským krajem :

Mgr. Marie Krestová, v roce 2002

Mgr. Ludmila Bayerová, v roce 2004

Pedagogičtí pracovníci vyznamenání Městem Rožnov pod Radhoštěm:

Mgr. Eva Cabáková, v roce 2004

Mgr. Marie Deptová, v roce 2008

Mgr. Anna Beránková, v roce 2009

Mgr. Jana Sýkorová, v roce 2012

Mgr. Libuše Pokorná, v roce 2014. Paní učitelka získala rovněž celkové vítězství za všechny kategorie, Cenu Čenka Kramoliše

Mgr. Markéta Grůzová, v roce 2016

Škola udržitelného rozvoje 1. stupně- ocenění MŠMT v roce 2005

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, dále z tradic školy, využívá specifických podmínek a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, zákonní zástupci a žáci).

Motivační název Škola v pohybu a motto uvedené v úvodu nejen naznačuje, ale přímo stanovuje strategii a zaměření školy. Zejména vyjadřuje naši vůli neustále rozvíjet a zdokonalovat výchovně vzdělávací proces, přizpůsobovat se novým požadavkům na výchovu a vzdělání v souvislosti nejen s materiálním vybavováním odpovídajícím současným potřebám, ale zejména s neustálým zkvalitňováním mezilidských vztahů.

Profilace a záměry škol:

- Rozšířená výuka tělesné výchovy
- Zaměření na environmentální výchovu
- Výchova k udržitelnému rozvoji
- Podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu
- Rozšíření výuky cizích jazyků do volitelných a nepovinných předmětů a zájmových kroužků
- Tvorba a prezentace celoškolských projektů
- Všestranná mimoškolní a zájmová aktivita ve spolupráci se zákonnými zástupci
- Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výuky žáků mimořádně nadaných
- Skloubit rozšířenou sportovní přípravu s požadavky sportovních oddílů
- Aktivní účast na sportovních soutěžích
- Upouštět od encyklopedického učení
- Rozšiřování nabídky mimoškolní a zájmové činnosti pro žáky i veřejnost – program komunitní školy
- Rozšiřování mimoškolní a zájmové činnosti v rámci boje proti kriminalitě dětí a mládeže – minimální preventivní program
- Rozšiřování mezinárodní spolupráce, tvorba mezinárodních projektů
- Globální výchova – propojuje reflexi globálních problémů Země, je začleněna do environmentální výchovy
- Neformální spolupráce se zákon. zástupci – jejich aktivní účast na životě školy
- Integrovaní a inkluzivní programy a práce s ostatními talentovanými žáky (vědomostní a umělecké olympiády a soutěže, pravidelné testování)

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Společné působení pedagogických pracovníků za podpory ostatních zaměstnanců školy a dalších partnerů (trenéři, externí pracovníci, lektori, atd.) se orientuje na tyto cíle vzdělávání:

Cíl	Projevuje se ve výchovně vzdělávací činnosti
Umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů - knihovna, internet, exkurze Propojení informací se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu Poznávání vlastních možností Prezentace vlastních výsledků Tvořivost (práce na projektech) Účast na organizaci vzdělávání Práce v motivujícím prostředí Práce s přiměřeným učivem Hodnocení formou zpětné vazby Stanovení dílčích cílů Zařazování metod, které podporují zvědavost Využívání kladného hodnocení Dobré výsledky podporují motivaci Osobní příklad
Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě Uplatňování mezipředmětových vztahů Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám Praktická cvičení Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce Rozvíjení schopnosti logického uvažování Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací Podpora netradičních způsobů řešení
Vede žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) Základ pro hledání a objevování problémů Základ spolupráce a společného prožívání Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným Práce v týmu

Rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vede k týmové spolupráci	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Atmosféra demokracie a přátelství Kooperativní učení, spolupráce ve výuce Osobní odpovědnost za výsledky společné práce Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
Připravuje žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání Vhodnou formou prosazovat své zájmy Učit se argumentovat Pracovat se školním řádem Zapojení do Rožnovského dětského parlamentu
Vytváří u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	Chápání bohatství a složitosti citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích S pomocí dospělých řešit své citové vztahy Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám Vést k uvědomění citové nevyzrálости v období dospívání
Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	Čistota prostředí školy Vhodné hygienické zázemí Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) Zdravý stravovací a pitný režim Kompenzační a hygienické přestávky v učení Relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (včetně víkendových a prázdninových zájezdů) Důsledná prevence šikany a násilí Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
Vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učí je žít společně s ostatními lidmi	Chápání principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti Otevřenost vůči spolužákům Solidarita s druhými Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti Inkluze žáků vyžadujících podpůrná opatření Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech

	Rozvíjení schopnosti empatie Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
Pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	Ovládání digitálního zařízení Chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost Předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a ohrožení jeho tělesného a duševního zdraví a zdraví ostatních
Pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Uplatňování sebehodnocení žáků. Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace Osvojování základních pracovních dovedností a návyků Výstupní hodnocení žáků

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výuky žáků mimořádně nadaných

3.3.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP):

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Při diagnostikování SVP spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče, školní psycholog, výchovný poradce, speciální pedagog).

Vzdělávání uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd.

Jedná se tak o žáky

- s mentálním postižením
- tělesným postižením
- zrakovým postižením
- sluchovým postižením
- závažnými vadami řeči
- závažnými vývojovými poruchami učení
- závažnými vývojovými poruchami chování
- souběžným postižením více vadami nebo
- autismem
- s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem
- odlišnými životními podmínkami
- odlišným kulturním a jazykovým prostředím

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření pro žáky se SVP jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče.

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňujeme i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně můžeme uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (školského poradenského zařízení), které je závazným podkladem pro tvorbu IVP.

Vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.3.2. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu

činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci s naší školou a na základě jeho doporučení je pracováno s PLPP, nebo je vypracován IVP, podle něhož je žák vzděláván.

U prokazatelně mimořádně nadaných dětí:

- upravujeme výuku individuálním studijním plánem
- v předmětech, kde se mimořádné nadání projevuje, toto nadání rozvíjíme cestou vnitřní diferenciací
- rozšíříme a prohloubíme vzdělávací obsah učiva zadáváním specifických úkolů
- zapojíme žáka do rozsáhlejších prací a projektů
- zajistíme účast v aktivitách starších žáků
- zajistíme účast v soutěžích a olympiádách
- doporučíme vhodné mimoškolní aktivity
- spolupracujeme se souhlasem zákonných zástupců

I tady ale platí zásada důsledné spolupráce školy se zákonnými zástupci.

Péče o nadaného a mimořádně nadaného žáka je náročná, ale společenský a osobnostní přínos je veliký.

3.4. EVVO

Základním cílem EV je přispět k takovým postojům člověka k prostředí, které by vedly k udržitelnému rozvoji lidské civilizace na Zemi. **Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který umožňuje uspokojit potřeby lidstva v současnosti, bez ohrožení možnosti uspokojovat potřeby budoucích generací.**

K tomuto velice obecně formulovanému cíli by měly směřovat zejména následující dílčí cíle:

- získání základní environmentální gramotnosti, tj. získání základních znalostí a dovedností potřebných k pochopení zákonitostí vztahů člověka a biosféry, k praktickému řešení environmentálních problémů a k včasné prevenci jejich vzniku
- rozvíjení schopnosti " ekologicky myslet ", tj. uvažovat v souvislostech, důsledně a tvořivě aplikovat získané znalosti do každodenního jednání a chování, učit se domýšlet možné důsledky určitých rozhodnutí a podle toho je zpětně použít
- ovlivnění formování " environmentální etiky", tj. preferování hierarchie životních hodnot založené na úctě k životu, ke zdraví, na pozitivním vztahu k přírodě, na vzájemném porozumění, ohleduplnosti a vstřícnosti mezi lidmi, na odklonu od plýtvání, lhostejnosti, bezohlednosti a kořistnictví
- utváření zdravého životního stylu, aktivního, tvůrčího, vstřícného a ohleduplného vztahu k prostředí, vnímání estetických hodnot přírodního a kulturního dědictví

Je tedy nutné děti seznámit s tím

- co je podstatou života, co je třeba v jeho zájmu respektovat, jaká je základní struktura a funkce ekosystémů, v čem spočívá oběh látek v celé biosféře, jak je člověk a celá lidská společnost s biosférou svázána a proč je nutno pro současnost i pro budoucnost chránit celoplanetární podmínky života, proč je nezbytná biodiverzita na úrovni ekosystémů, druhů i genů, jak a čím je možno ohrozit obnovitelné zdroje přírody, proč je nutno počítat s neobnovitelností některých přírodních zdrojů, čím a jak je možno životodárné systémy na lokální, regionální i globální úrovni narušovat, proč je tak důležitý princip předběžné obezřetnosti
- jak se člověk a celá lidská společnost vyvíjela po stránce materiální a duchovní, jak člověk hospodařil s přírodními zdroji, co a proč bylo pro jednotlivé etapy a jednotlivé oblasti typické, které technologické zásady a ekonomické nástroje a proč mají zásadní význam pro zachování podmínek pro život budoucích generací a pro rovnovážný vývoj lidské společnosti na celé Zemi, co je pro plnohodnotný život člověka důležité, jak a čím je ovlivňováno zdraví, jakou má hodnotu pro celý život, v čem může spočívat spokojenost a štěstí, co znamená lidská zvědavost, náročnost a naopak střídmost, tvořivost i pokora a odpovědnost, jaké jsou vztahy mezi různými skupinami lidí – od rodiny po celosvětové měřítko, jaký význam má vzájemné respektování rozmanitých kultur, mezilidská vstřícnost a spolupráce, proč je v demokracii tak důležitá rovnováha mezi právem a povinnostmi, jaká je funkce vzdělávání a informací pro přijímání rozhodnutí, jaké je poslání vědy.
- že život je nejvyšší hodnota, že je třeba odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů, že na je potřeba být angažovaný v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

Ekologická výchova patří k prioritám naší školy. Vztah k přírodě a její ochraně byl v dětech budován již od dob založení školy, což je logicky dáno její polohou v krásném prostředí CHKO Beskydy.

Naše škola je členem Klubu ekologické výchovy (KEV). V prosinci 2005 byl naší škole propůjčen titul „Škola udržitelného rozvoje 1. stupně“, nejvyšší stupeň ocenění v rámci škol sdružených v KEV, za odpovědný, trvalý a soustavný přístup ke vzdělávání a výchově pro udržitelný rozvoj.

EVVO neprobíhá pouze v rámci výuky, ale naše škola využívá nabídku organizací, které se EVVO zabývají – jsou to výukové programy, výstavy, exkurze.

Na škole probíhají pravidelné aktivity jako například Týden pro Zemi.

3.5. **Školní družina**

(ŠVP školní družiny – samostatný dokument)

3.6. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Nevytváříme pro průřezová témata samostatné předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích předmětů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro přehlednost uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich okruhů.

Používané zkratky:

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	EGS
Multikulturní výchova	MKV
Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MDV

Anglický jazyk	AJ	Etická výchova	ETV
Český jazyk	ČJ	Sexuální výchova	SEXV
Německý jazyk	NJ		
Ruský jazyk	RJ		
Matematika	M		
Informatika	I		
Přírodověda, přírodopis	PŘ		
Prvouka	PRV		
Vlastivěda	VL		
Dějepis	D		
Výchova k občanství	VO		
Fyzika	F		
Chemie	CH		
Zeměpis	Z		
Hudební výchova	HV		
Výtvarná výchova	VV		
Estetická výchova	ESV		
Tělesná výchova	TV		
Výchova ke zdraví	VZ		
Pracovní činnosti	PČ		

Přehled tematických okruhů průřezových témat - I. stupeň

Tematické okruhy průřez. témat	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní a sociální výchova					
<u>Osobnostní rozvoj</u> Poznávání	ČJ, PRV, PČ,TV, VV, HV	ČJ, M, PČ	ČJ, M, PRV	ČJ, M, VV, PČ,TV,I	ČJ, M, AJ, PŘ,TV,I
Sebepoznání,sebepojetí	PRV, TV, VV	ČJ, PRV, HV	ČJ, AJ, PRV	ČJ, TV	ČJ, AJ, PŘ, TV
Seberegulace		ČJ	ČJ		HV, PČ
Psychohygiena	PRV, TV, VV	ČJ	TV, HV	PŘ	PŘ, PČ
Kreativita	ČJ, PČ, VV	ČJ, M, PČ, VV	ČJ, M, PČ	M, VV, PČ, HV,I	M, PČ, HV,I
<u>Sociální rozvoj</u> Poznávání lidí	PRV, TV, VV	ČJ	PRV	ČJ, AJ	VV
<u>Mezilidské vztahy</u>	ČJ, HV, PRV	ČJ, PRV, VV, HV	PRV, PŘ	ČJ, PŘ, HV, TV	ČJ, PŘ, VL, VV, TV
Komunikace	ČJ, PRV	ČJ, PRV	AJ, PČ, HV	ČJ, AJ, M, TV,I	ČJ, M, VL, HV, TV,I
Kooperace a kompetice	TV	TV	PRV, TV		ČJ
<u>Morální rozvoj</u> Řešení problémů	ČJ	TV		M, PŘ	M, PŘ, PČ
Hodnoty, postoje		PRV		PŘ	PŘ, HV
Výchova demokrat. občana					
Občanská spol. a škola	M,TV, VV	ČJ, M, TV	PRV, VV	ČJ, AJ, M, PŘ, VL, VV	ČJ, M, PŘ, VL, HV
Občan, společnost, stát	M	M, PRV	PRV, TV	M, PŘ, VL,I	ČJ, AJ, M, PŘ, VL, VV,I
Formy participace v polit. životě				VL	VL
Principy demokracie		ČJ	ČJ	PČ, VL, TV	PČ, VL, TV
Vých. k myšlení v evrop. a glob. souvislostech					
Evropa a svět nás zajímá	HV	HV	AJ,VV	ČJ, PČ, VV, TV	ČJ, VL, PČ, TV

Tematické okruhy průřez. témat	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Objevujeme Evropu a svět		VV	ČJ, M, HV, VV	ČJ, M, PŘ, PČ, HV, TV	AJ, M, PŘ, VL, TV
Jsme Evropané			PRV	AJ, M	M, PŘ, VL, HV
Multikulturní vých.					
Kulturní diference	VV, HV	ČJ	ČJ, AJ, PRV	M, VL	M
Lidské vztahy	PRV, VV	ČJ, PČ, HV, TV	ČJ, PRV, PČ, HV, TV	ČJ,AJ,M,PŘ,PČ,VL,HV	ČJ, M, PŘ, HV,I
Etnický původ	PRV, VV	ČJ		PČ, VL	AJ, PŘ, VL, PČ
Multikulturalita	PRV,PČ		AJ	PČ, HV	PŘ, PČ, HV, VV
Princip soc. smíru, solidarity		TV		VV, TV	VL,TV
Environmentální výchova					
Ekosystémy		PRV,VV	PRV, VV	PŘ, PČ, VL	PŘ, PČ, VL
Základní podm. života	PRV, PČ	ČJ, PRV	PRV, PČ	PŘ, PČ, VL	PŘ, HV
Lidské aktivity, problémy život. prostředí		ČJ, PRV	PRV, VV	M, PŘ, PČ, VL, VV, TV	AJ, M, PŘ, PČ, VL
Vztah člověka a prostř.	ČJ, M, PRV, PČ, VV	M, PRV, PČ, VV, TV	PRV, PČ, VV	AJ, PŘ, PČ, VL, TV,I	ČJ, PŘ, PČ, VL, VV,TV
Mediální výchova					
Kritické čtení a vnímání med. sdělení			ČJ, VV	M,I	ČJ, M, HV,I
Interpretace vztahu med. sdělení a reality				ČJ	
Stavba med. sdělení					
Vnímání autora med.sdělení.	HV	HV		ČJ	ČJ, PŘ, PČ
Fungování a vliv médií ve spol.			PRV	ČJ, PŘ, HV, TV	ČJ, AJ, PŘ, VV, TV
Tvorba med. sdělení				I	I
Práce v realizačním týmu		VV	PRV, PČ	AJ, M, PČ,VV	M, PČ

Přehled tematických okruhů průřezových témat - II. stupeň				
Tematické okruhy průřez. témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní a sociální výchova				
<u>Osobnostní rozvoj</u> Poznávání	AJ, ČJ, F, M, I, TV, HV, VV, PČ	AJ, Č, Z, M, I, TV, VV, PČ	AJ, VO, PŘ, M, I, CH, Z, HV, VV, TV, PČ	AJ, CH, F, M, I, HV, TV, VV
Sebepoznání, sebepojetí	AJ, Z, TV, VZ, VV	AJ, NJ, TV, VZ, VV, PČ	AJ, VO, PŘ, CH, TV, VZ, PČ	AJ, CH, HV, TV, VZ, VV, PČ
Seberegulace	F, TV, VZ, PČ	Z, PŘ, TV, PČ	PŘ, TV, VZ, PČ	VO, CH, TV
Psychohygiena	HV, VZ, TV, PČ	PŘ, TV, HV, VV, VZ, PČ	NJ, CH, PŘ, HV, TV, VZ, PČ	NJ, CH, HV, VV, VZ, TV
Kreativita	AJ, Z, M, I, PŘ, HV, VV	AJ, PŘ, M, I, HV, VV, PČ	AJ, NJ, CH, Z, M, I, HV, VV, PČ	AJ, VO, CH, M, I, TV, VZ, VV, PČ
<u>Sociální rozvoj</u> Poznávání lidí	ČJ, TV, VV	ČJ, NJ, TV, VZ, VV	VO, CH, HV, TV, VZ, VV, PČ	ČJ, CH, TV, VZ
<u>Mezilidské vztahy</u>	AJ, VO, PŘ, TV, HV, VV, VZ	AJ, NJ, ČJ, HV, TV, VV, VZ	PŘ, CH, HV, TV, VV, VZ, PČ	Z, CH, TV, VZ
Komunikace	AJ, VO, D, F, I, Z, PŘ, HV, TV, VV, VZ, PČ	AJ, NJ, ČJ, I, HV, TV, VV, VZ	AJ, NJ, VO, CH, PŘ, I, Z, HV, TV, VZ, PČ	AJ, NJ, ČJ, CH, Z, I, TV, VZ, VV, PČ
Kooperace a kompetice	AJ, PŘ, I, F, HV, VZ	AJ, PŘ, M, I, TV, VZ	AJ, M, I, HV, TV, VV	AJ, NJ, CH, M, I, TV, VZ
<u>Morální rozvoj</u> Řešení problémů	AJ, M, I, Z, TV, PČ	AJ, ČJ, D, F, M, I, PŘ, TV, VZ	AJ, ČJ, M, I, TV, VZ, VV, PČ	AJ, NJ, ČJ, F, Z, M, I, HV, TV, VZ, VV
Hodnoty, postoje	PŘ	F, PŘ, PČ	ČJ, VO, PŘ, F, VZ	ČJ, PŘ, F, HV
Výchova demokrat. občana				
Občanská spol. a škola	VZ, VV, PČ	NJ, D	VZ	HV, VZ
Občan, společnost, stát	I, TV, VZ, PČ	VO, F, I, TV, VV, PČ	NJ, D, PŘ, I, CH, HV, VV, VZ, TV, PČ	D, I, CH, PŘ, HV, VV, VZ, TV, PČ
Formy participace v polit. životě		VO, M	AJ, D, M, Z	AJ, ČJ, PŘ
Principy demokracie	ČJ, D, I, TV, VV, PČ	Z, I, TV	D, Z, I, HV, TV, PČ	VO, D, Z, I, CH, PŘ, VZ, VV
Vých. k myšlení v evrop. a glob. souvisl.				
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, PŘ, I, F, TV, VV, PČ	NJ, ČJ, VO, Z, PŘ, I, TV, VV, PČ	ČJ, D, CH, F, I, PŘ, HV, TV, VV	Č, CH, Z, PŘ, F, I, HV, VV, TV, VZ

Tematické okruhy průřez. témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Objevujeme svět a Evropu	AJ,D,Z,PŘ,I,PČ	AJ,D,I,PŘ,TV,VZ,PČ	AJ,ČJ,NJ,CH,Z,I,HV,VV,PČ	AJ,CH,I
Jsmo Evropané	AJ	AJ,ČJ,D,PŘ,Z,HV,VV	AJ,ČJ,M,VZ	AJ,NJ,VO,D,CH,HV,VV,VZ
Multikulturní výchova				
Kulturní difference	AJ,ČJ,D,F,TV	AJ,D,Z,HV,TV,PČ	AJ,NJ,D,HV,TV	
Lidské vztahy	AJ,ČJ,VO,I,TV,VV,VZ	AJ,ČJ,NJ,I,VZ,TV	AJ,ČJ,PŘ,Z,I,TV,VZ,VV,PČ	AJ,I,Z,TV,VZ,VV
Etnický původ	TV,VZ,VV	D	D,PŘ	F,Z
Multikulturalita	AJ,I,PČ	AJ,ČJ,D,PŘ,M,I,PČ	AJ,ČJ,VO,Z,M,I,HV	AJ,NJ,I,Z,HV,PČ
Princip soc. smíru, solidarity			PŘ	D,CH,Z
Environmentální vých.				
Ekosystémy	PŘ,VV,PČ	PŘ,VV,PČ	CH,VV	PŘ,CH,VV
Základní podm. života	D	NJ,PŘ,PČ	PŘ,CH	PŘ,CH,VV
Lidské aktivity, problémy živ. prostředí	AJ,ČJ,PŘ,PČ	AJ,PŘ,Z,F,M,VZ,VV,PČ	AJ,D,CH,F,M,VV,VZ,PČ	AJ,NJ,VO,D,PŘ,CH,Z,F,HV,TV,VV,VZ
Vztah člověka a prostředí	ČJ,D,PŘ,F,I,HV,TV,VZ,VV,PČ	ČJ,VO,Z,F,I,HV,TV,VZ,VV,PČ	NJ,ČJ,CH,Z,F,M,I,HV,TV,VZ,VV	NJ,PŘ,CH,Z,I,HV,TV,VZ,VV
Mediální výchova				
Kritické čtení a vnímání med. sdělení	AJ,I,PČ	AJ,ČJ,NJ,I,F,PČ	AJ,ČJ,NJ,PŘ,CH,F,M,I,HV,VZ,PČ	AJ,VO,PŘ,CH,F,M,I,VZ,PČ
Interpretace vztahu med. sdělení a reality	AJ,VO,F	AJ,VO,F,PŘ,TV,PČ	AJ,CH,PŘ	AJ,NJ,ČJ,D,PŘ,CH,Z,VZ,PČ
Stavba med. sdělení		ČJ	NJ	
Vnímání autora med. sdělení	ČJ,VZ,VV,PČ	PŘ,PČ	AJ,ČJ,PŘ	AJ,PŘ,HV
Fungování a vliv médií ve společnosti	AJ,I,VV,PČ	AJ,ČJ,PŘ,I,VZ,PČ	AJ,CH,I,VV	AJ,NJ,ČJ,VO,D,CH,I,Z,PŘ,HV,VV
Tvorba mediálního sdělení	AJ,I,VZ,VV	AJ,NJ,ČJ,PŘ,I,HV,VV	AJ,NJ,ČJ,I,PŘ,HV	AJ,I,VZ
Práce v realizačním týmu	AJ,F,HV,VZ,PČ	AJ,ČJ,VO,TV	AJ,VO,CH,HV,TV,VV	AJ,NJ,ČJCH,TV,VV

3.7. Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, a tedy i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu lze globálně popsat asi takto:

Kompetence k řešení problémů

rozvíjíme zejména učním v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaně problémy jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti a tedy i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací - prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení

rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní

rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální

budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace školy (školní parlament, třídní, ročníkové a školní aktivity, programy). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské

rozvíjíme hlavně učním sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědnostmi a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní

rozvíjíme u žáků opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Kompetence digitální

učíme ovládat a běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby, využívat digitální technologie pro usnadnění a zkvalitnění práce, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání, eticky jednat v digitálním prostředí.

4. Učební plán

UČEBNÍ PLÁN – 1. STUPEŇ								
Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyuč. hodin za týden v ročníku					Minimální dotace	Disponibilní dotace
		1.	2.	3.	4.	5.	1.-5.r.	1.-5.r.
Český jazyk a literatura	ČJ	9	10	8	7	7	33	8
Anglický jazyk	AJ	0	0	3	3	3	9	
Matematika	M	4	5	5	5	5	20	4
Informatika	I	0	0	0	1	1	2	
Prvouka	PRV	2	2	3	0	0	11	4
Vlastivěda	VL	0	0	0	2	2		
Přírodověda	PŘ	0	0	0	2	2		
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	12	
Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2		
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	
Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	
Celkem vyučovacích hodin		20	22	24	26	26	102	16
Celkem odučeno týdně							118	

Komentář k učebnímu plánu:

1. Na 1. stupni je posílena minimální dotace o tyto disponibilní hodiny: Jazyk a jazyková komunikace - 8 hodin (pro předmět Český jazyk a literatura), 4 hodiny pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a 4 hodiny pro oblast Matematika a její aplikace
2. Do všech vzdělávacích oblastí jsou průběžně zařazovány třídní i celoškolní projekty
3. Žákům nabízíme nepovinné předměty i zájmové útvary, a to podle aktuální poptávky a našich možností
4. Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů, popřípadě školních projektů
5. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním. (Vyhláška č. 27/2016 Sb.)

UČEBNÍ PLÁN – 2. STUPEŇ – NESPORTOVNÍ TŘÍDY

Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyuč. hodin za týden v ročníku				Minimální dotace	Disponibilní dotace
		6.	7.	8.	9.	6.-9.r.	6.-9.r.
Český jazyk a literatura	ČJ	5	5	4	5	15	4
Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	
Další cizí jazyk	NJ/RJ	0	2	2	2	6	
Matematika	M	4	5	5	5	15	4
Informatika	I	1	1	1	1	4	
Fyzika	F	2	2	2	2	20	7
Chemie	CH	0	0	2	2		
Přírodopis	PŘ	2	2	2	2		
Zeměpis	Z	2	2	1	2		
Dějepis	D	2	2	2	2	10	2
Výchova k občanství	VO	1	1	1	1		
Hudební výchova	HV	1	1	0	0	9	
Výtvarná výchova	VV	2	1	0	0		
Estetická výchova	ESV	0	0	2	2		
Výchova ke zdraví	VZ	1	0	1	0	10	
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2		
Pracovní činnosti	PČ	1	0	1	1	3	
Celkem		29	29	31	32	104	17
Volitelné předměty							
Ekologická praktika		1	0	0	0		1
Celkem disponibilních hodin							18
Celkem odučeno týdně		30	29	31	32	122	

Komentář k učebnímu plánu:

- Na 2. stupni je posílena dotace povinných předmětů o 18 disponibilních hodin. Rovnoměrné rozdělení disponibilních hodin je v souladu s RVP ZV:
 - 4 hodinami jsme posílili vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (pro předmět Český jazyk a literatura)
 - 4 hodiny byly přidány na vzdělávací oblast Matematika a její aplikace vzhledem k náročnosti učiva
 - 7 hodinami jsme posílili vzdělávací oblast Člověk a příroda
 - 2 hodinami byla posílena oblast Člověk a společnost
 - 1 disponibilní hodina byla přidána na volitelný předmět Ekologická praktika v 6.r.
- Od 7. ročníku nabízíme žákům možnost výuky německého a ruského jazyka
- Žákům nabízíme i nepovinné předměty a zájmové útvary, a to podle aktuální poptávky a našich možností
- Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů, popřípadě školních projektů
- Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním. (Vyhláška č. 27/2016 Sb.)

UČEBNÍ PLÁN – 2. STUPEŇ – SPORTOVNÍ TŘÍDY

Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyuč. hodin za týden v ročníku				Minimální dotace	Disponibilní dotace
		6.	7.	8.	9.	6.-9.r.	6.-9.r.
Český jazyk a literatura	ČJ	5	5	4	5	15	4
Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	
Další cizí jazyk	NJ/RJ	0	2	2	2	6	
Matematika	M	4	5	5	5	15	4
Informatika	I	1	1	1	1	4	
Fyzika	F	1	2	2	2	20	5
Chemie	CH	0	0	2	2		
Přírodopis	PŘ	2	2	2	1		
Zeměpis	Z	2	2	1	2		
Dějepis	D	2	2	1	2	10	1
Výchova k občanství	VO	1	1	1	1		
Hudební výchova	HV	1	1	0	0	9	
Výtvarná výchova	VV	2	1	0	0		
Estetická výchova	ESV	0	0	2	2		
Výchova ke zdraví	VZ	1	0	1	0	10	
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2		
Pracovní činnosti	PČ	1	0	1	1	3	
Celkem		28	29	30	31	104	14
Volitelné předměty							
Sportovní výchova		1	1	1	1		4
Celkem disponibilních hodin							18
Celkem odučeno týdně		29	30	31	32	122	

Komentář k učebnímu plánu:

- Vzhledem k prioritě a zaměření školy – třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy (sportovní třídy) – jsme dotaci disponibilních hodin rozdělili následovně:
 - 4 hodinami jsme posílili vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (pro předmět Český jazyk a literatura)
 - 5 hodinami jsme posílili vzdělávací oblast Člověk a příroda – zaměření školy na environmentální výchovu
 - 1 hodinou byla posílena vzdělávací oblast Člověk a společnost
 - 4 hodiny byly rozděleny do volitelného předmětu v oblasti Člověk a zdraví – Sportovní výchova
- Od 7. ročníku nabízíme žákům možnost výuky německého a ruského jazyka
- Žákům nabízíme i nepovinné předměty a zájmové útvary, a to podle aktuální poptávky a našich možností
- Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů, popřípadě školních projektů
- Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním. (Vyhláška č. 27/2016 Sb.)

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti člověka. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast je realizována v povinných vyučovacích předmětech - český jazyk a literatura, anglický jazyk a německý jazyk, volitelných předmětech - konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce a kroužku anglického jazyka.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory)

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk - Anglický jazyk
- Další cizí jazyk - Německý jazyk (pouze na 2. stupni)
Ruský jazyk (pouze na 2. stupni)

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- osobnostní rozvoj - poznávání, sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena, kreativita, sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj - řešení problémů, hodnoty a postoje

Výchova demokratického člověka

- občanská spol. a škola, občanská spol. a stát, formy participace v polit. životě, principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme svět a Evropu
- jsme Evropané

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip soc. smíru, solidarity

Environmentální výchova

- základní podmínky života
- lidské aktivity, problémy živ. prostředí
- vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání med. sdělení
- interpretace vztahu med. sdělení a reality
- vnímání autora med. sdělení
- stavba med. sdělení
- vnímání autora med. sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba med. sdělení
- práce v realizačním týmu

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek.

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby jazyka.

V Literární výchově poznávají základní literární druhy, získávají základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé práce, interpretace a reprodukce literárního textu.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má stěžejní postavení a je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu. Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu

Žák:

- je motivován k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- chápe smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézt chyby v textu a odůvodnit správná řešení

Žák:

- navrhuje různá řešení problémů, dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- vzájemně si pomáhají a radí si
- řeší přijatelným způsobem problémy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků

Žák:

- dokáže prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Žák:

- respektuje pokyny pedagogů
- umí zastávat různé role v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postojů k přírodě, k životnímu prostředí
- seznámí žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlí jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- vychovává žáky jako svobodné občany, kteří si plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých

Žák:

- zvládá komunikaci i ve vyhraněných situacích
- plní své povinnosti, respektuje práva druhých

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro učení a psaní
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k učení

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a používá při práci vhodné materiály a nástroje

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce

- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Písmena a hlásky – znalost písmen tiskacích i psacích Psaní správných tvarů písmen velké i malé abecedy Základní hygienické návyky při psaní	OSV – osobnostní rozvoj, poznávání, kreativita (prvouka, výtvarná výchova)
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Psaní slabik, jednoduchých slov a vět, poznávání délky hlásek	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Soustředěný poslech a porozumění textu, pokynu	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení slov a vět s porozuměním	
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Porozumění přečtenému textu, zopakování textu	EV – vztah člověka a prostředí
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vyprávění pohádek a příběhů podle obrázkové osnovy	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Recitace pamětně osvojených básní Vyprávění, rozhovory, přednes Soustředěný poslech, poznávání rýmů, převyprávění pohádky vlastními slovy	ETV - PRV, VV PČ, M

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti -porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti -respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru -pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost -v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči -volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích -na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev -zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- čte plynule s porozuměním nahlas i potichu, správně intonuje, vyjadřuje své pocity z přečteného textu, rozlišuje prózu a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, dokáže reprodukovat přečtený text, čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku, -pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost -v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči -volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích -na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Komunikační a slohová výchova Čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev	OSV – seberegulace, kreativita, poznávání lidí EV – základní podmínky života, lidské aktivity, problémy životního prostředí MKV – lidské vztahy, etnický původ ETV – PRV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení -seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh -rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky -porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná -spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy -rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	-píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení -seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh -rozlišuje zvukovou a člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky podobu slova, -porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná -spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy -rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov	OSV – poznávání, komunikace, psychohygiena OSV – sebepoznání, mezilidské vztahy

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě,pě vě,mě-mimo morfologický jev, ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování -čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku -vyjadřuje své pocity z přečteného textu -rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění -pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	-odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě,pě vě,mě-mimo morfologický jev, ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, párové souhlásky na konci i uvnitř slova -čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku -vyjadřuje své pocity z přečteného textu -rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Literární výchova Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti -porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti -respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru -pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost -v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči -volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích -na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev -zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev -píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	-plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti -porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti -respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru -pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost -v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči -volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích -na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev -zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev -píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Čtení -orientace v textu -hlasité a tiché čtení -pozdrav, představení se -telefonický rozhovor -vyprávění (i podle osnovy) -pozdávka -adresa	MKV – kulturní diference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání med. sdělení EGS – objevujeme svět a Evropu OSV – poznání, sebepoznání, kreativita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh -rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky -porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná -porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost -rozlišuje slovní druhy v základním tvaru -užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves -spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	-seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh -rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky -porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná -porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost -rozlišuje slovní druhy v základním tvaru -užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves -spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	-popis -dokončení příběhu -vyprávění podle osnovy -pořadí vět v příběhu -věta, slovo, slabika, hláska Nauka o slově -význam slov, slova protikladná, souznačná, nadřazená, podřazená, souřadná -slova mnohoznačná -slova citově zabarvená -slova příbuzná Slovní druhy Tvarosloví -podstatná jména (rod, číslo, pád) -přídavná jména -slovesa (číslo, osoba, čas, infinitiv, zvrtná slovesa, časování sloves) -věta jednoduchá a souvětí -základní skladební dvojice	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky -odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šef, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování -čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku -vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění -pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	-rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky -odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šef, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a -čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku -vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění -pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	-druhy vět -psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách -vyjmenovaná slova -slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě -psaní ů/ú -psaní velkých písmen -přednes básní -tvoření příběhů, básní	OSV – seberegulace VDO – principy demokracie ETV – PRV, PČ, VV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová -rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu -rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- nauka o slově - stavba slova - podstatná jména - slovesa - stavba věty	OSV - poznávání - sebepoznání - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět VDO - občanská společnost a škola

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vyjmenovaná slova - čtení s porozuměním - dětské spisovatele, ilustrace dětských knih - rozdíl próza x poezie - pohádka lidová, umělá - bajka, pověst, legenda - dramatizace - reprodukce textu	MDV - interpretace vztahu med. sdělení a reality - vnímání autora med. sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti MKV - lidské vztahy

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku -rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě -volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru -rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace -píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry -sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- písemné a telefonické vzkazy - popis události, předmětu, osoby - dopis - vyprávění - vyplňování dotazníku, přihlášky - osnova	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová -rozlišuje ve slově kořen,část příponovou, předponovou a koncovku -určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu -rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary -vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty -odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí -užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje -píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách -zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - rozlišuje vztahy mezi lidmi, eliminuje hrubé výrazy, identifikuje základní city, vede rozhovor o prožitcích, zvládá položit vhodnou otázku	- souhláskové skupiny - zdvojené souhlásky - předpony s-, z-, vz- - skupiny bě/bje,vě/vje, pě, mě/mně - tvarosloví – slovní druhy - skladba - věta jednoduchá, souvětí - řeč přímá a nepřímá	OSV - poznávání - sebepoznání - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice EGS - Evropa a svět nás zajímá EV - lidské vztahy MKV - lidské vztahy VDO - občan, společnost, stát ETV SXV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas -rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává -posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení -reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta -vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku -rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě -volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru -rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace -píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- čtení s porozuměním - poezie, próza - reprodukce textu - pohádka - bajka, pověst, - dramatizace - dětské spisovatelé, ilustrace dětských knih - reprodukce textu - vypravování podle obrázků - líčení ročních období - popis pracovního postupu - popis děje - dopis - tiskopisy, poštovní poukázka, průvodka, podací lístek - zákl. prvky verbální komunikace, komunikace citů, pozitivní hodnocení sebe i druhých, sebe prezentace, asertivní chování, spolupráce	MDV - kritické čtení a vnímání mediál. sdělení - vnímání autora med. sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti VDO - občanská společnost a škola ETV SXV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti -vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je -volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma -rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů -při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný povinný předmět ve všech ročnících.

- výuka probíhá většinou ve třídách, v učebně informatiky, ve školní knihovně, v terénu
- naplňování cílů předmětu: návštěvy knihovny, kulturních akcí, filmových a divadelních představení, výstav, práce s knihou (vč. mimočítankové četby), práce s texty na internetu
- některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž se využívá individuální a skupinové práce
- dalšími aktivitami souvisejícími s českým jazykem jsou olympiády, soutěže, recitační a literární soutěže

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale je pro přehlednost rozdělen do tří složek:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Vzdělávací obsah jednotlivých složek se ve výuce prolíná.

Cílem komunikační a slohové výchovy je:

- rozvíjet komunikační schopnosti žáků
- rozvoj tvořivosti a fantazie

Cílem jazykové výchovy je:

- získávat vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby jazyka
- poznávat a rozlišovat další formy jazyka
- vést žáky k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou
- komunikovat s okolním světem

Cílem literární výchovy je:

- poznávat prostřednictvím četby základní literární druhy, vnímat jejich specifické znaky
- postihovat záměry autora
- formulovat vlastní názory o přečteném díle nebo zhlédnutém představení
- rozvíjet žákovu osobnost, jeho city, estetické cítění
- snaha naučit chápat mezilidské vztahy
- rozpoznat dobro a zlo
- rozlišovat literární hodnoty od braků
- podněcovat žáky k četbě
- vést žáky k samostatné tvořivé interpretaci a k produkci vlastních textů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykových vzdělávání v jiných oblastech
- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žák:

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojí si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézaly pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vede žáky k tomu, aby nalézali chybu v textu a odůvodnili správné řešení
- vede žáky k samostatnému řešení a hledání nejvhodnější varianty

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně česí problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení
- nabízí dostatek příležitostí k porozumění probíraných textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- vede žáky k umění diskutovat a naslouchat druhým

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- vede je k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- vede žáky k zapojování do kulturního a společenského dění
- podporuje je v zájmu o umělecká díla
- vede je k úctě k tradicím

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní vztah k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vede žáky k přípravě a udržování svého učebního prostoru
- vede je k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s jakoukoliv technikou

Žák:

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla a chrání své zdraví
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie, aby přiblížil žákům

- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě, v souvětí	- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	<u>Jazyková výchova</u> Jazyk a jeho útvary, seznámení s jazykovými příručkami Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost Prohloubení pravopisných znalostí morfol. a lexikálních Ohebné druhy slov, kategorizace, procvičování tvarů Základní větné členy, shoda podmětu s přísudkem	Na základě výběru textu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- v mluv. projevu připraveném a improviz. vhodně užívá prostředků řeči - rozlišuje záměr autora - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text - odlišuje ve čteném i slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení a ověřuje si fakta pomocí otázek nebo porovnáváním z dostup. zdrojů - využívá poznatků o jazyce a stylu k správnému písemnému i mluvenému projevu a k tvořivému čtení - dorozumívá se kultivovaně	- odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke komunikačnímu záměru, rozlišuje subj. a obj. sdělení - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - odlišuje ve čteném i slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - využívá poznatků o jazyce a stylu k správnému písemnému i mluvenému projevu a k tvořivému čtení - komunikuje otevřeně a pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Vypravování, zpráva a oznámení Korespondence (dopis, elektronická komunikace, vzkaz,...) Popis průběžně	EGS – Evropa a svět nás zajímá - kontakty s přáteli a příbuznými v zahraničí EV – Lidské aktivity - ekologické akce v naší škole OSV – Komunikace - mluvní cvičení, jazyková vyspělost MKV – Lidské vztahy - popis osoby Informační technologie – internet, el. pošta PŘ, VO, Z – krásy naší vlasti Jazyková a lit. výchova Volba povolání, VV – význam vytříbeného vyjadřování ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozlišuje základ. literár. druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede představitele - tvoří vlastní text - uceleně reprodukuje přečtený text, interpretuje smysl díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy z četby, div a film. představení	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - tvořivě pracuje s literárním textem - uceleně reprodukuje přečtený text, interpretuje smysl díla - vyjádří své pocity z přečteného textu - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - formuluje ústně i písemně dojmy z četby, div a film. představení - analyzuje etické aspekty různých životních situací	<u>Literární výchova</u> Poezie, lidová slovesnost, Balady a romance Poetický kalendář Pohádky Pověsti, báje, eposy Próza s dětským hrdinou průběžně	VDO – Princip demokracie - respektování názoru druhého v četbě OSV – Sociální rozvoj, poznávání lidí - rozlišování vlastností literárních postav MDV – Vnímání autora med. sděl. - kultura a média EV – Vztah člověka a prostředí - přírodní dění, člověk a literatura MKV – Kulturní diference - lit. tvorba národnostních menšin D, VV – báje a pověsti Z – cestopisy Přírodovědné obory – encyklopedie, naučná literatura ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalosti o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje význam vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalosti o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje význam vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<u>Jazyková výchova</u> Rozvrstvení, národní jazyk, jazyk spisovný a nespisovný, obecná čeština, postavení jazyka Způsoby obohacování slovní zásoby, stavba slova, význam slova Seznámení s jazykovými příručkami Tvarosloví - určování slovních druhů, ohebné slovní druhy s důrazem na slovesa. a neohebné slovní druhy Druhy vět podle postoje mluvčího Věty jednočlenné a dvojčlenné, souvětí podřadné a souřadné, druhy vedlejších vět, stavba textu	MKV - Multikulturalita D, Z EGS - Evropa a svět nás zajímá D, Z, VO, PŘ, M, F, CH, CJ OSV - Morální rozvoj, řešení problémů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- v písemném projevu zvládá pravopis - lexikální, slovoslovný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- v písemném projevu zvládá pravopis - lexikální, slovoslovný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopisná cvičení, interpunkce, psaní velkých písmen, opravy chybného textu	OSV - Osobnostní rozvoj, poznávání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikativní záměry partnera v hovoru - využívá poznatků k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje myšlenky - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spis. prostředky vzhledem ke svému kom. záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text - rozpoznává manipulativní působení projevu v masmédiích a zaujímá kritický postoj	- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikativní záměry partnera v hovoru - využívá poznatků k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - dokáže popsat své city, pocity, nálady - je schopen výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - dokáže chápat text jako zdroj informací a prožitků - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text - rozlišuje manipul. působ. médií	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Vypravování Popis - předmětu, pracovního postupu, uměleckých děl Subjektivní popis Charakteristika (přímá, nepřímá) Vertikální a horizontální členění textu, interpunkce Životopis, žádost, pozvánka, reklama	EGS - Jsme Evropané - rodinné příběhy EV - Vztah člověka a přírody - příroda a já EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Lidské vztahy - charakter člověka ČJ - literární texty MDV - Stavba a tvorba mediálního sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - práce v realizačním týmu ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - využívá poznatků o jazyce ke správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem a vlastnímu tvořivému psaní	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - využívá základů stud. čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	Diskuse, dialog - formální a neformální styk, pravidla vedení komunikace Výtah, výpisky Čtení s porozuměním	OSV - Sociální rozvoj - komunikace - mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení I MDV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Odborný text různých předmětů ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozlišuje základní literární druhy, žánry, porovnává je i jejich funkci, uvádí jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy reprodukuje smysl díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - má pozitivní vztah k literatuře - tvoří vlastní literární text podle svých schopností	- rozlišuje základní literární druhy, žánry, porovnává je i jejich funkci, uvádí jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy reprodukuje smysl díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - tvoří vlastní literární text - je vnímavý k sociálním problémům	<u>Literární výchova</u> Charakteristika literárních druhů a žánrů Povídka Kroniky, mýty, báje Cestopisná literatura Román Paměti a vzpomínky Dramatická tvorba Přednes, reprodukce textu a myšlenek, interpretace textu, dramatická tvorba vlastních textů a vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Poezie, písňové texty	OSV - Poznávání lidí EGS - Evropa a svět nás zajímá - život lidí ve světě OSV - Mezilidské vztahy MKV - Lidé a vztahy OSV - Řešení problémů - dovednost zapamatování EV - Vztah člověka a přírody - poezie a příroda D, Z, HV, VV, I ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - formuluje ústně a písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního, filmového představení a názory na umělecké dílo	- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - formuluje ústně a písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního, filmového představení a názory na umělecké dílo - objevuje vlastní identitu	Vlastní četba knih, besedy o knížkách, mimočítanková četba, poslech, návštěva kulturních akcí, divadelních a filmových představení, knihoven, výstav. Práce na tematicky zaměřených projektech.	MDV - Fungování a vliv médií - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu I ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje myšlenky - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spis. jazyk. prostředky - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - v mluveném projevu vhodně využívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá poznatků o jazyce a stylu	- na základě četby a znalostí z předcházejících ročníků dokáže posoudit a vyjádřit charakter literární postavy - umí použít vhodnou slovní zásobu, jazykové prostředky pro daný slohový útvar - dokáže popsat své city, pocity, nálady - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady - zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - řeší problémy - využívá poznatků o jazyce a stylu	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Charakteristika literárních postav Subjektivně zabarvený popis Výklad Výtah Úvaha Pravidla komunikace, vedení diskuse, dialogu	MKV – Lidské vztahy VO EV – Vztah člověka a prostředí PŘ ETV MDV - Tvorba mediálního sdělení F, D OSV – Morální rozvoj, hodnoty a postoje VO ETV MDV – Vnímání autora mediálního sdělení OSV – Morální rozvoj, řešení problémů ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a používá je ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché o souvětí	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a světových jazycích - dokáže rozpoznat různé způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - umí vhodně použít slova přejatá - kategorizuje slovní druhy, tvoří spisovné tvary a používá je ve vhodné komunikační situaci - specifikuje významové vztahy ve větě a v souvětí - určuje druhy vedlejších vět - aplikuje získané vědomosti v písemném projevu	Jazyková výchova Obecné poučení o jazyce - útvary českého jazyka a jazyková kultura - čeština jako jeden ze slovanských jazyků Slovní zásoba a tvoření slov - obohacování slovní zásoby - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis Tvarosloví - podstatná jména - nepravidelnosti - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - zájmena - slovesa Skladba - věta jednoduchá a souvětí - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - zápor - grafické znázornění Pravopisná cvičení, interpunkce, psaní velkých písmen, opravy chybného textu	EGS – Objevujeme Evropu a svět CJ EGS – Evropa a svět nás zajímá CJ, Z, D OSV – Řešení problémů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozpoznává základní rysy význam, individuál. stylu autora - uvádí základní liter. směry a jejich představitele v české a světové literatuře - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších inf. zdrojích - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, dokládá argumenty	- charakterizuje středověkou literaturu na našem území, rozlišuje žánry a má přehled o nejdůležitějších dílech daného období - charakterizuje literární období renesance a humanismu u nás i ve světě, má přehled o nejvýznamnějších osobnostech a dílech daného období - vymezuje období národního obrození v českých zemích, má přehled o autorech a dílech 1. poloviny 19. století - má přehled o důležitých generacích spisovatelů tohoto období - vyhledává informace v různých informačních zdrojích - seznámí se s významnými představiteli světové literatury 19. století a jejich základními díly	<u>Literární výchova</u> Česká literatura od jejích počátků do nástupu renesance Renesance a humanismus v české a světové literatuře, barokní literatura Národní obrození Literatura 2. poloviny 19. století - májovci, ruchovci, lumírovci - realismus Světová literatura 19. století	D EGS – Evropa a svět nás zajímá D EGS – Jsme Evropané MKV – Multikulturalita, Češi a Evropa D MDV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení D EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - Multikulturalita Z, D

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - aplikuje asertivní chování	průběžně	ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk.prostředky vhodnými pro danou kom. situaci - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů - rozpoznává manipulativní komunikace v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Strukturovaný životopis Úřední písemnosti - žádost Tiskopisy Výklad, výtah Úvaha	VO F, D OSV – Morální rozvoj, hodnoty a postoje

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- v mluveném projevu vhodně užívá verbální, nonverbální a paralingvální prostředky řeči - zapojuje se do diskuse - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr v hovoru	- v mluveném projevu vhodně užívá verbální, nonverbální a paralingvální prostředky řeči - zapojuje se do diskuse - aplikuje postoje a způsobilosti - aplikuje asertivní chování - spolupracuje v obtížných soc. situacích	Proslov Diskuse Reportáž, cestopis	VO MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti Z MDV - Práce v realizačním týmu ETV ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - využívá znalostí o významu slova při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - seznámí se s pojmy slang, argot - dokáže zařadit slovanské jazyky do skupin - dokáže zařadit jazyky románské a germánské - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - dokáže správně aplikovat zásady spisovné výslovnosti - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - využívá znalostí o významu slova při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<u>Jazyková výchova</u> Obecné poučení o jazyce - jazyky slovanské - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka - některé další jazyky Zvuková stránka jazyka - hláskosloví - spisovná výslovnost - zvuková stránka věty - slova přejatá Tvoření slov - stavba slova - tvoření slov Význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, homonyma, antonyma - odborné názvy	OSV – Sociální rozvoj Z, D OSV - Komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je aplikuje ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je aplikuje ve vhodné komunikační situaci - dokáže v běžné komunikaci užívat správné tvary obecných a vlastních jmen - zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí - spolupracuje v obtížných situacích	Tvarosloví - slovní druhy - vlastní jména a názvy Skladba - větné členy - souvětí, věta jednoduchá - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - pořádek slov ve větě - stavba textu Pravopisný a jazykový rozbor - průběžně	ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuje vlastní názory na umělecké dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v lit., dram. film. zpracování - formuluje ústně a písemně své dojmy	- orientuje se v základních literárních směrech 20. století - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuje vlastní názory na umělecké dílo - projevuje zájem navštěvovat divadla, besedy a filmová představení a formuluje ústně a písemně své dojmy	<u>Literární výchova</u> Literatura 1. poloviny 20. století - česká i světová literatura - meziválečná poezie a próza - odraz války v literatuře Literatura 2. poloviny 20. století - oficiální, exilová, samizdatová česká literatura a její významní představitelé	EGS – Evropa a svět nás zajímá Z, D MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VDO – Formy participace v politickém životě Z, D, VO

5.1.2. Cizí jazyk - Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- Prioritou výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa
- Osvojení si potřebných jazykových znalostí k dorozumění se v běžných situacích
- Vytváření pozitivního vztahu k předmětu a pochopení důležitosti anglického jazyka pro další studium a osobní život
- Výuka anglického jazyka zároveň usnadňuje přístup žáků k informacím a k osobním kontaktům, což je považováno za důležité z hlediska globálního, ale také z hlediska osobních potřeb žáků
- Předmět rozšiřuje žákům povědomí o jiných kulturách a klade důraz na respektování odlišností mezi národy

Časová dotace

Jedná se o předmět povinný, vyučovaný od 6. do 9. ročníku.

Organizační vymezení:

Předmět Anglický jazyk se realizuje v následujících formách a metodách:

- vyučovací hodina, příležitostné akce, projekty, hry, olympiáda
- individuální práce, práce ve skupinách, mezitřídní, celoškolní a mimoškolní projekty
- mezi národy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

Uvádí žáky do problematiky operací se základními termíny probíranými v rámci nabízeného učiva

Žák:

Operuje se základními termíny probíranými v rámci nabízeného učiva

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Pomáhá žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Žák:

Vyhledává informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

S ohledem na věk a schopnosti žáků vede k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií

Žák:

S ohledem na věk a schopnosti využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Organizuje práci dětí ve skupině, dopomáhá žákům při vytváření pravidel práce v týmu

Žák:

Spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

Seznamuje žáky s kulturními tradicemi svého národa i národů cizích, s kulturně – historickým dědictvím, s uměleckými díly

Žák:

Seznamuje se s našimi lidovými tradicemi, kulturně – historickým dědictvím, uměleckými díly. Dle svého zájmu se aktivně zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

Vede žáky k hodnocení vlastní práce, k sebehodnocení

Žák:

Hodnotí výsledky své práce, zaměřuje se na hledisko kvality

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- pozdravy a rozloučení, oslovení osob, představování a zdvořilostní fráze - reakce na pokyny učitele - otázka, odpověď (kladná i záporná), krátké odpovědi - rozhovory -spelling, psaní tematické slovní zásoby, četba jednoduchých textů a komiksů - základní gramatické struktury, věta jednoduchá, pořádek slov ve větě	OSV - sebezpoznání – vnímání vlastní schopnosti dohovorit se s cizincem - komunikace – schopnost vést dialog v cizí řeči. MKV – multikulturalita – význam AJ jako prostředku mezinárodní komunikace - kulturní difference – rozdílnost v obyčejích a svátcích. EGS – Evropa a svět nás zajímá, odlišnosti nejsou překážkou spolupráce

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví s rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů /časopisy, obrazové a poslechové materiály/ a využívá je při své práci - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu - aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů - používá vhodné formy pozdravu, poděkování, omluvy - vyjadřuje pocity k sobě a k okol. prostředí	- sloveso „to be“ - spojování jednoduchých vět/ and, but, or/ - užívání členů /a-an, the/ - anglická abeceda - stavba věty jednoduché oznamovací, rozkazovací, tázací - zápor ve větě - přívlastňovací pád - zájmena osobní a přívlastňovací - číslovky do 10 - technika čtení - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí	OSV - poznávání lidí, komunikace EGS - jsme Evropané VDO - občanská společnost a škola MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka a prostředí MDV - práce v realizačním týmu ETV SXV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
Poslech s porozuměním: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Opakování a procvičování probraného učiva z předchozích ročníků Neurčitý člen a/an Tvoření množného čísla Vazba there is/ there are Číslovky 1-100 Sloveso „to be“- tvoření kladné, záporné věty, otázky a odpovědi Sloveso „to have got“ - tvoření kladné, záporné věty, otázky a odpovědi Privlastňovací pád Privlastňovací zájmena Určování času (hodin) Předložky času Přítomný čas prostý - tvoření kladné, záporné věty, otázky a odpovědi	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti EV - lidské aktivity, problémy životního prostředí MKV - etnický původ EGS - objevujeme Evropu a svět VDO - občan, společnost, stát OSV - sebepoznání, poznávání ETV SXV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace Čtení s porozuměním - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - používá dvojjazyčný slovník Psaní -napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení - vyplní osobní údaje do formuláře	- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - používá dvojjazyčný slovník -napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení vyplní osobní údaje do formuláře	Předložky místa Vazba there is/are Sloveso can/ can't Popis osoby Oblečení Přítomný čas průběhový- tvoření kladné, záporné věty, otázky a odpovědi	

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- Získávání zájmu (přiměřeně) o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- Psát správně jazykové texty na adekvátní úrovni
- Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností potřebným k aktivní komunikaci v cizím jazyce
- Získání schopnosti psát správně jazykové texty na adekvátní úrovni
- Porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- Poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- Pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace

Jedná se o předmět povinný, vyučovaný od 6. do 9. ročníku.

Organizační vymezení:

Předmět Anglický jazyk se realizuje v následujících formách a metodách:

- vyučovací hodina, příležitostné akce, projekty, hry, olympiáda
- individuální práce, práce ve skupinách, mezitřídní, celoškolní a mimoškolní projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: Vede žáky k ověřování výsledků

Zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Žák: Využívá a vybírá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

Propojuje získané poznatky do širších celků

Poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel: Klade vhodné otázky
Umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žák: Je schopen pochopit problém
Umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

Učitel: Vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
Vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žák: Komunikuje na odpovídající úrovni
Umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel: Hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
Vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
Podněcuje žáky k argumentaci a diskusi

Žák: Spolupracuje ve skupině
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
Je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel: Vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
Vede žáky k diskusi
Vede žáky ke vzájemnému naslouchání

Žák: Respektuje názory ostatních
Umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel: Napomáhá při cestě ke správnému řešení
Zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žák: Je schopen efektivně organizovat svou práci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 6. - 7. ročník
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí jednoduchému projevu a konverzaci - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně přiměřeně dlouhé texty - dorozumí se v běžných každodenních situacích - vyžádá si potřebné informace - umí napsat krátké, gramaticky správné texty - sestaví jednoduché sdělení, týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématy - pochopí jednoduchý text z učebnice - v textu vyhledá potřebnou informaci, odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník	Poslech s porozuměním Samostatný mluvený projev, ústní interakce Čtení s porozuměním Přízvuk, intonace Ovládání pravopisu osvojené slovní zásoby Slovní zásoba: rodina, volný čas a záliby, člověk, popis lidského těla, cestování, dovolená, zvířata, jídlo, vaření, sporty, domácí práce, moderní technologie, média, kultura, počasí, příroda, město, vesmír, bydlení Gramatika: Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Rozkazovací způsob Řadové číslovky Určování hodin a času Zájmena v pozici předmětu Sloveso být v minulém čase Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves Budoucí čas will a going to Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Určitý a neurčitý člen Stupňování přídavných jmen Příslovce Způsobová slovesa Vyjádření povinnosti pomocí have to Tvoření návrhů Reálie anglicky mluvících zemí Práce se slovníky, časopisy a autentickým materiálem	OSV – osobnostní rozvoj a poznávání, sebepoznání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj a řešení problémů EGS – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita EV – lidské aktivity, problémy životního prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení OSV – kooperace a kompetice ETV

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 8. - 9. ročník
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí jednoduchému projevu a konverzaci, který se týká osvojovaných témat - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně přiměřeně dlouhé texty - dorozumí se v běžných každodenních situacích - umí stručně převyprávět obsah přiměřeně náročného textu - umí vyjádřit svůj postoj - vyžádá si potřebné informace - umí napsat krátké, gramaticky správné texty - rozumí textu z učebnice - rozumí autentickému materiálu - odvodí pravděpodobný význam některých slov z kontextu textu - v textu vyhledá potřebnou informaci, odpověď na otázku - sestaví jednoduché sdělení, týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématy - používá dvojjazyčný slovník	Poslech s porozuměním Samostatný mluvený projev, ústní interakce Čtení s porozuměním Přízvuk, intonace Ovládání pravopisu osvojené slovní zásoby Slovní zásoba: bydlení, životní události, dopravní prostředky, doprava, město, pocity a nálady, nemoci, části těla, jídlo, zdravý životní styl, sport, výpočetní technika, materiály, oblečení, společnost a její problémy, životní prostředí, přírodní katastrofy, škola, nehody, rodina, povolání Gramatika: Minulý čas průběhový Určitý a neurčitý člen Předpřítomný čas Způsobová slovesa Stavová slovesa Used to Too, enough Tázací dovětky Frázová slovesa Vztažné věty Opakování přítomného času prostého a průběhového, minulého času prostého a budoucího času vyjádřeného pomocí going to a will Reálie anglicky mluvících zemí Práce se slovníky, časopisy a autentickým materiálem	OSV – osobnostní rozvoj a poznávání, sebepoznání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj a řešení problémů EGS – jsme Evropané, objevujeme svět a Evropu MKV – kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita EV – lidské aktivity, problémy životního prostředí VDO – formy participace v polit. životě MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu OSV – kooperace a kompetice ETV

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- přispívá k chápání a objevování skutečností
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy realizace

- německý jazyk je vyučován v 7. – 9. ročníku
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- příležitostné akce
- projekty

Místo realizace

- žáci pracují ve třídě nebo v jazykové učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Žák: - poznává smysl a cíl učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků

Kompetence k řešení problémů

Učitel : - kladé vhodné otázky

- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Žák: - je schopen rozpoznat a pochopit problém

- umí vyhledat vhodné informace k řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel : - systematicky vede žáky k výstižnému a souvislému projevu

- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích nebo skupinách

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni, vyjadřuje se souvisle v písemném i ústním projevu

- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel : - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

- podněcuje žáky k argumentaci

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

Učitel: - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žák: - respektuje názory ostatních

- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

- ocení naše tradice a kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel : - napomáhá při cestě ke správnému řešení

- podněcuje žáky k rozhodnutím o dalším vzdělávání v cizím jazyce

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žák : - je schopen efektivně organizovat svou práci

- využívá své získané znalosti pro svou přípravu na budoucnost

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií

- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu

- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu

- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat

- využívá při výuce digitální technologie

- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Německý jazyk	Ročník: 7. – 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí jednoduchým pokynům učitele - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem zákl. údaje o své osobě, rodině, škole, volném čase - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - používá abecední slovník učebnice	- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí základním frázím a jednoduchým větám - orientuje se v obsahu a smyslu jednoduchého textu - naváže kontakt s konkrétní osobou - řeší jednoduché situace související se seznamováním - písemně sestaví jednoduché sdělení - prezentuje říkanky, písničky a jiné texty - používá abecední slovník učebnice	- pokyny a instrukce - krátká sdělení - dialogy mluvčích - technika čtení - věta jednoduchá - otázky a odpovědi - poděkování - technika mluveného projevu (výslovnost, intonace) - představování - písemné podoby sdělení (pozdrav, blahopřání, adresa) - pořádek slov ve větě Tematické okruhy: - domov, rodina - škola, volný čas a zájmová činnost - příroda - jídlo	OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Lidské vztahy MDV – Tvorba mediálního sdělení VDO – Občanská společnost a škola EV – Základní podmínky života MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ČJ, M, HV, Z, AJ, PŘ, VO

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Německý jazyk	Ročník: 7. – 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - rozumí známým každodenním výrazům - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - sdělí ústně a písemně základní údaje o své osobě, rodině, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - používá abecední slovník učebnice	- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - rozumí známým každodenním výrazům - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - v textu vyhledá potřebnou informaci, odpověď na otázku - písemně reprodukuje obsah textu - řeší jednoduché situace související se získáváním základních informací - vyplní základní údaje do formulářů - běžně používá slovníky	- čtení hlasité i tiché - intonace - dialogy rodilých mluvčích - synonyma, antonyma - význam slov v kontextu - tvorba otázek, záporu - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpovědi na něj - omluva - žádost - vedení telefonického rozhovoru Tematické okruhy: - oblékání, nákupy - sport, péče o zdraví - počasí - cestování, turistika - základní zeměpisné údaje	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, kreativita EGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní diference MDV – Tvorba mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení EV – Vztah člověka k prostředí VDO – Občan, občanská společnost MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ČJ, HV, AJ, Z, PŘ, VO

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Německý jazyk	Ročník: 7. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat - používá abecední slovník učebnice	- postihne obsah promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících s běžným životem v rodině, se školou - užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, politování, omluvu, prosbu, žádost, pozvání, blahopřání - ústně i písemně sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané téma - orientuje se v základních zeměpisných a kulturních realitách - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky při zpracovávání témat	- volná reprodukce vyslechnutého nebo přečteného textu - práce s časopisy - práce s autentickými texty - poslech videa - tvorba otázek a odpovědí - zdokonalování slovní zásoby a běžných obrátů z okruhu Zdraví, Rodina a Škola Tematické okruhy: - osobní dopis - životopis - realie německy mluvících zemí a ČR - tradice a zvyky, svátky - životní prostředí	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, kompetice, kooperace - Osobnostní rozvoj- Psychohygiena - Morální rozvoj – Řešení problémů EGS – Jsme Evropané MKV – Kulturní diference - Multikulturalita EV – Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - Práce v realizačním týmu ČJ, AJ, Z, PŘ, VO, HV

5.1.3.2. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- přispívá k chápání a objevování skutečností
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy realizace

- ruský jazyk je vyučován v 7. – 9. ročníku
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- příležitostné akce
- projekty

Místo realizace

- žáci pracují ve třídě nebo v jazykové učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Žák: - poznává smysl a cíl učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků

Kompetence k řešení problémů

Učitel : - klade vhodné otázky

- umožní volný přístup k informačním zdrojům
- Žák: - je schopen rozpoznat a pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace k řešení problému

Kompetence komunikativní

- Učitel : - systematicky vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích nebo skupinách
- Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni, vyjadřuje se souvisle v písemném i ústním projevu
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- Učitel : - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- Žák: - spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- Učitel: - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- Žák: - respektuje názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- ocení naše tradice a kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- Učitel : - napomáhá při cestě ke správnému řešení
- podněcuje žáky k rozhodnutím o dalším vzdělávání v cizím jazyce
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- Žák : - je schopen efektivně organizovat svou práci
- využívá své získané znalosti pro svou přípravu na budoucnost

Kompetence digitální

- Učitel:
- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění
- Žák:
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Ruský jazyk	Ročník: 7. – 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumí jednoduchým pokynům učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem zákl. údaje o své osobě, rodině, škole, volném čase - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - používá abecední slovník učebnice	- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí základním frázím a jednoduchým větám - orientuje se v obsahu a smyslu jednoduchého textu - naváže kontakt s konkrétní osobou - řeší jednoduché situace související se seznamováním - ústně i písemně sestaví jednoduché sdělení - prezentuje říkanky, písničky a jiné texty - používá abecední slovník učebnice	- seznámí se se zvukovou a grafickou podobou jazyka - azbuka - pokyny a instrukce - krátká sdělení - dialogy mluvčích - technika čtení - věta jednoduchá - otázky a odpovědi - poděkování - technika mluveného, písemného projevu (výslovnost, intonace, grafika) - představování - písemné podoby sdělení (pozdrav, blahopřání, adresa) - pořádek slov ve větě Tematické okruhy: - domov, rodina, škola, volný čas - kalendářní rok (měsíce, dny, hodiny, svátky) - povolání - příroda, zvířata - jídlo	OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace OSV – Osobnostní rozvoj - sebepoznání EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Lidské vztahy MDV – Tvorba mediálního sdělení VDO – Občanská společnost a škola EV – Základní podmínky života MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - ČJ, M, HV, Z, AJ, PŘ, VO

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Ruský jazyk	Ročník: 7. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - rozumí známým každodenním výrazům - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - sdělí ústně a písemně základní údaje o své osobě, rodině, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - používá abecední slovník učebnice	- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - rozumí známým každodenním výrazům - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - v textu vyhledá potřebnou informaci, odpoví na otázku - písemně reprodukuje obsah textu - řeší jednoduché situace související se získáváním základních informací - vyplní základní údaje do formulářů - běžně používá slovníky	- čtení hlasité i tiché - intonace - dialogy rodilých mluvčích - význam slov v kontextu - tvorba otázek, záporu - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpovědi na něj - omluva - žádost - vedení telefonického rozhovoru Tematické okruhy: - oblékání, nákupy - sport - lidské tělo, zdraví - cestování, turistika - obec, dopravní prostředky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, kreativita EGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní diference MDV – Tvorba mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení EV – Vztah člověka k prostředí VDO – Občan, občanská společnost MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - ČJ, HV, AJ, Z, PŘ, VO

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Ruský jazyk	Ročník: 7. – 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat - používá abecední slovník učebnice	- postihne obsah promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících s běžným životem v rodině, se školou - užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, politování, omluvu, prosbu, žádost, pozvání, blahopřání - ústně i písemně sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané téma - orientuje se v základních zeměpisných a kulturních realitách - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky při zpracovávání témat	- volná reprodukce vyslechnutého nebo přečteného textu - práce s časopisy - práce s autentickými texty - poslech videa - tvorba otázek a odpovědí - zdokonalování slovní zásoby a běžných obrátů z okruhu Zdraví, Rodina a Škola Tematické okruhy: - dopis - realie rusky mluvících zemí a ČR - tradice a zvyky, svátky - počasí	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, kompetice, kooperace - Osobnostní rozvoj- Psychohygiena - Morální rozvoj – Řešení problémů EGS – Jsme Evropané MKV – Kulturní diference - Multikulturalita EV – Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - Práce v realizačním týmu ČJ, AJ, Z, PŘ, VO, HV,D

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Cílem vzdělávání v této oblasti je osvojit si základní pojmy, postupy, symboliku a jejich vztahy tak, aby tyto žáci dovedli použít i v ostatních oblastech základního vzdělávání, ale především v praktickém životě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy: *Číslo a početní operace* (1. stupeň), který rozšiřuje tematický okruh

- *Číslo a proměnná* (2. stupeň)
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Geometrie v rovině a prostoru*
- *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*
- *Finanční gramotnost*

Oblast zahrnuje vyučovací předmět (který je zároveň vzdělávacím oborem)

- Matematika, který je vyučován v 1. až 9. ročníku.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – I. stupeň

Předmět matematika je založená na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě - matematická gramotnost.

Klade důraz na důkladné porozumění matematickým pojmům, postupům a vzájemným vztahům.

Její obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

- **čísla a početní operace** - osvojení aritmetických operací ve složkách :
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomování si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **geometrie v rovině a v prostoru** – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Obsahové, časové a organizační vymezení je realizováno v 1. až 5. ročníku:

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání pojmů, znaků a symbolů
- k poznávání smyslu učení
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení - činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit,
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků

Žák :

- se učí správně používat pojmy, znaky a symboly
- poznává smysl učení
- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat.jazyka - včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- zdokonaluje graf. projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Žák:

- se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky ke správné formulaci a vyjadřování myšlenek
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Žák:

- se učí správně formulovat a vyjadřovat myšlenky a vhodně využívat matematický jazyk včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vytváření pozitivní představy o sobě a spolupráci v týmu
- vede je cíleně k podílu na vytváření příjemné atmosféry ve třídě a škole

Žák:

- se učí posilovat své sebevědomí, pozitivně myslet a spolupracovat s ostatními
- podle svých možností přispívá k vytváření příjemného prostředí ve třídě a škole

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování ostatních osob a porozumění druhým
- vede je ke správnému rozhodování v daných situacích
- umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Žák:

- se učí porozumět druhým a respektovat je, hodnotit svou práci a práci ostatních
- učí se správně rozhodovat v různých situacích a vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce a pracovních činnostech, k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Žák:

- se učí dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při všech činnostech ve škole i mimo ni, chránit životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty
- učí se matematické poznatky a dovednosti využívat v praktických činnostech při řešení reálných situací v životě
- učí se správně užívat pomůcky, techniku a vybavení
- učí se kombinovat a zpracovávat dostupné informace z různých zdrojů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Výstupy RVP
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené operace Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich prezentaci	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené operace Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich prezentaci	Počítání do 20 Manipulace s předměty Počítání prvků Znalost číslic 0-20 Čtení a zápis čísel Řazení čísel dle velikosti Porovnávání čísel Číselná osa Pojmy větší, menší, rovná se, hned před, hned za, mezi Sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 bez přechodu přes 10 Rozklad čísel Sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 s přechodem přes 10 Slovní úlohy s užitím osvojených početních operací Rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) Orientace v prostoru	VDO – občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro zodpovědnost, ohleduplnost a přesnost EV – Vztah člověka k prostředí VV, PČ – znázornění slovní úlohy VV - obrázky s geometr. tvary, opakování prvků, užití barev PČ - vystřihování, modelování PRV

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků -čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti -užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose -provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace -orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek v čase -popisuje jednoduché závislosti z praktického života -doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel -rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci -porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	-používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků -čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti -užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose -provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace -orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek v čase -popisuje jednoduché závislosti z praktického života -doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel -rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci -porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Číslo a početní operace Přirozená čísla, celá čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose Násobilka Vlastnosti početních operací s čísly Písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty Diagramy, tabulky Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru Délka úsečky, jednotky délky	VDO – Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, - k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost EV – Vztah člověka k prostředí, výchova k životnímu prostředí Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita - finanční gramotnost PČ – papírové mince PRV - čas

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	-rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary	VV, PČ – znázorňování, modelování

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků -čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti -užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose -provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace -orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času -popisuje jednoduché závislosti z praktického života -doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	-používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků -čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti -užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose -provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace -orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času -popisuje jednoduché závislosti z praktického života -doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	-porovnávání čísel -sčítání a odčítání do 1 000 -orientace na číselné ose -malá násobilka -sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes základ 10 -zaokrouhlování -jednoduché a složené slovní úlohy -převody jednotek -slovní úlohy -orientace v prostoru -manipulace s penězi	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj poznávání OSV – osobnostní rozvoj, kreativita

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci -porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky -rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	-rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci -porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky -rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Geometrie -rýsování (bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh a kružnice) -jednotky délky -měření úseček -osová souměrnost	EGS – objevujeme Evropu a svět OSV – rozvoj schopnosti poznávání PRV - měření VV, PČ – kreslení a stříhání osově souměrných obrázků

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel -řeší jednoduché slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, aplikuje zavedená pravidla na příkladech - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose -zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla, písemně odčítá dvě přirozená čísla -pamětně násobí a dělí jednoduchá přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel -řeší jednoduché slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Číslo a početní operace Přirozená čísla do milion Zaokrouhlování přirozených čísel Slovní úlohy - slovní úlohy -magické čtverce	OSV - řešení problémů VDO - občanská společnost a škola EGS - jsme Evropané MKV - lidské vztahy SXV EV - lidské aktivity - problematika životního prostředí ETV

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy -narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec,obdélník,trojúhelník kružnici užívá jednoduché konstrukce -sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu -rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času -určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích -modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec,obdélník,trojúhelník kružnici) - užívá jednoduché konstrukce -sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu -rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru -pozná základní tělesa -umí vytvořit síť těles (pravidelný pětiboký jehlan, pětiboký hranol) -vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku	Jednotky délky, hmotnosti a času Zlomky Závislosti, vztahy a práce s daty -závislosti a jejich vlastnosti -diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády Geometrie v rovině a v prostoru základní útvary v rovině	MDV - práce v realizačním týmu SXV MDV - práce v realizačním týmu

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, aplikuje zavedená pravidla na příkladech - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose -zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla, písemně odčítá dvě přirozená čísla -pamětně násobí a dělí jednoduchá přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Číslo a početní operace Asociativní zákon pro sčítání a násobení Pořadí výpočtů Zaokrouhluje přirozená čísla Přirozená čísla do milionu a větší než milion Slovní úlohy	OSV - řešení problémů VDO - občanská společnost a škola EGS - jsme Evropané MKV - lidské vztahy SXV EV - lidské aktivity - problematika životního prostředí ETV

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel -modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku -přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času -určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích -sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel -porovnává zlomky s různým jmenovatelem -využívá zlomky při převodech známých jednotek délky, hmotnosti a času -modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku -rozpoznává desetinné zlomky se jmenovatelem 10,100,1000, 10 000,... -umí psát a zapisovat smíšené číslo - zapisuje a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin -přečte zápis desetinného čísla a zobrazuje dané desetinné číslo na číselné ose, dokáže je porovnávat -sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin -násobí a dělí desetinné číslo deseti -užívá desetinné číslo v praktických situacích -řeší jednoduché slovní úlohy s využitím desetinných čísel - zná jednotky objemu l, hl (m³) -umí je převádět -umí odhadnout objem vody v různých nádobách - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Jednotky délky, hmotnosti a času Zlomky Desetinná čísla Jednotky objemu Závislosti, vztahy a práce s daty -závislosti a jejich vlastnosti -diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	MDV - práce v realizačním týmu SXV MDV - práce v realizačním týmu

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-narýsuje a znázorní základní rovinné útvary(čtverec,obdélník,trojúhelník ,kružnici), užívá jednoduché konstrukce -sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu -rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru -řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec,obdélník,trojúhelník kružnici) - užívá jednoduché konstrukce -sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu -rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru -pozná základní tělesa -umí vytvořit síť těles krychle a kváдру -vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku -umí převádět jednotky obsahu $\text{cm}^2, \text{mm}^2, \text{m}^2, \text{ha}$ -umí vypočítat povrch kváдру a krychle - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Geometrie v rovině a v prostoru -základní útvary v rovině -slovní úlohy -magické čtverce -prostorová představivost	

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika je na 2. stupni vyučován jako samostatný předmět

Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky je matematika dokonalým nástrojem, s jehož pomocí se mohou žáci uplatnit v celé řadě oborů. Proto je vzdělávání v matematice zaměřeno především na

- užití matematiky v reálných situacích
- znalost a porozumění matematickým pojmům a postupům
- rozvoj logického myšlení a abstraktního uvažování
- přesné a stručné vyjadřování pomocí matematického jazyka

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k plánování postupů a úloh
- zařazuje metody při kterých žáci vyvozují sami hypotézy a konečné závěry
- používá reálné materiály (noviny, letáky, propagační materiály)
- využívá moderních prostředků informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matematických vzorců
- vede žáky k přesnému vyjadřování, užívání matematického jazyka a symboliky
- zadává úlohy tak, aby vedly k aplikaci získaných poznatků v reálném životě

Žák:

- si postupně osvojuje základní matematické vzorce a algoritmy
- přemýšlí o praktickém využití učiva
- dokáže posoudit, které učivo ovládá, co dokáže sám vyřešit, které poznatky potřebuje ještě doplnit (sebehodnocení)
- vyhledává a třídí informace, dokáže nalézt souvislosti a navrhuje různé způsoby řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- o každém problému s žáky hovoří, učí je formulovat jeho podstatu a vede je k navrhování různých způsobů řešení
- umožňuje žákům využívat vhodných pomůcek a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů
- učí žáky nevzdávat se při prvním problému
- vede žáky k ověřování výsledků

Žák:

- provádí rozbor problému, navrhuje vhodný způsob řešení a odhaduje správný

- výsledek
- dokáže aplikovat osvědčené postupy při podobných nebo nových situacích
- obhájí vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k dovednosti převádět matematické znaky a symboly do běžného jazyka

Žák:

- pozorně a s porozuměním čte zadání úloh
- vytváří hypotézy a zdůvodňuje matematické postupy
- komunikuje s učitelem a spolužáky na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje a rozvíjí sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k ohleduplnosti k druhým

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu, dokáže poskytnout pomoc nebo radu druhému při společné práci
- podílí se na vytváření pravidel pro práci ve skupině a tato pravidla dodržuje

Kompetence občanské

Učitel:

- formuje u žáků volní a charakterové
- rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, vede je k soustavné sebekontrolě
- vhodnou volbou úloh vede žáky k chápání základních environmentálních souvislostí

Žák:

- respektuje druhé
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnutých termínů a kvality
- umožňuje žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Žák:

- získává zručnost při výrobě didaktických pomůcek a modelů
- tvorbou náčrtů a přesným rýsováním si zdokonaluje grafický projev
- čtením a rýsováním výkresů si rozvíjí technickou gramotnost

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - účelně používá kalkulátor	Opakování a shrnutí učiva 1.- 5. ročníku Desetinná čísla	OSV - poznávání F - řešení početních úloh OSV – poznávání, odhad a určení např. ceny nákupu

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - zdůvodňuje a využívá polohové a numerické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v $\mathbb{N}$ - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestavit jeho osu - sčítá a odčítá úhly i jejich velikosti - násobí úhel a jeho velikost přirozeným číslem - pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, souhlasných a střídavých úhlů, umí využít jejich vlastností při řešení úloh - používá potřebnou matematickou symboliku	Dělitelnost přirozených čísel Úhel a jeho velikost -	Z - určování zeměpisné polohy

[illegible]

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zvládá orientaci na číselné ose - provádí početní operace v oboru celých čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek - část	- zvládá orientaci na číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	Opakování učiva 6. ročníku Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	F, CH, D numerické výpočty OSV - poznávání

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
analyzuje a řeší jednoduché problémy v oboru racionálních čísel - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí rovinné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část(procentem)	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, - modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - zná pojem středová souměrnost - umí sestrojit obraz útvaru ve středové souměrnosti - určuje útvary středově souměrné - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu	Shodnost - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků - středová souměrnost Procenta - pojem základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy	CH - koncentrace OSV - poznávání, slevy EV - lidské aktivity, problémy živ. prostředí, stav ovzduší přítomnost škodlivin

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část(poměrem) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek - - dělí celek na části v daném poměru - - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost - pojem zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	MKV - multikulturalita VDO - formy participace v polit. životě F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, mapy CH - výpočty pomocí trojčlenky OSV - kooperace a kompetice, práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,..)

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - načrtne a sestrojí rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- charakterizuje a třídí čtyřúhelníky - načrtne a sestrojí čtyřúhelníky - odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníků - určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Čtyřúhelníky a hranoly - druhy čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžníky a jejich vlastnosti - konstrukce čtyřúhelníků - obsah trojúhelníku - obvod a obsah čtyřúhelníků - pojem hranol - povrch a objem hranolu	OSV - kreativita, poznávání

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- provádí početní operace v oboru celých čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	- určí druhou mocninu a odmocninu, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Opakování učiva 7.ročníku Druhá mocnina a odmocnina - pojem, čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty	OSV - poznávání OSV - poznávání

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání	- určí třetí mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky - užívá třetí mocninu a odmocninu - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - umí sčítat, odčítat a násobit mnohočleny - zná vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ - umí rozložit výraz na součin vytýkáním před závorku a užitím vzorců noha	Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina a odmocnina - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - mnohočleny	F - zápis jednotek fyzikálních veličin

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení - účelně využívá kalkulátor - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - odhaduje a vypočítá obvod a obsah kruhu	Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice Slovní úlohy - slovní úlohy Kruh, kružnice, válec - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu	F - vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh EV - vztah člověka a prostředí, ochrana život. prostředí MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení OSV - kooperace a kompetice

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zdůvodňuje a využívá polohové a numerické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh ... - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a ... - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - umí sestavit jednoduché konstrukce - využívá matematickou symboliku - využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá, zpracuje a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách - porovnává soubory dat	- povrch válce - objem válce Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru Závěrečné opakování	OSV - řešení problémů, objem a povrch nádrže, bazénu... OSV - kreativita Z - třídění údajů EV – lidské aktivity, stav ovzduší EGS – jsme Evropané, stav obyvatel, ekonomika, průmysl, plánování... VDO - formy participace MKV - multikulturalita

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- určí podmínky řešitelnosti lomeného výrazu - řeší rovnice s neznámou ve - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav lineárních rovnic	Opakování učiva 8.ročníku Lomený výraz - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	OSV - poznávání OSV - kooperace a kompetice

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - využívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles- - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - využívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles- - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - kvadratická funkce - funkce nepřímá úměrnost Podobnost - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků Tělesa - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	OSV - poznávání, čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu OSV - řešení problémů, plány OSV – poznávání, stavebnictví

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zvládá početní úkony s penězi - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování - účelně využívá kalkulátor - používá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky Početní hříčky a hlavolamy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy Závěrečné opakování Rozšiřující učivo - goniometrické funkce	OSV - poznávání, plat, srážky, úroky... MDV - kritické čtení OSV - kreativita, řešení problémů

5.3. Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti a tím získat základní dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s velkou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Informatika (pro 1. stupeň)
- Informatika (pro 2. stupeň)

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita
- Komunikace
- Řešení problémů
- Kooperace
- Mezilidské vztahy
- Poznávání

Výchova demokratického občana

- Principy demokracie
- Občan společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme svět a Evropu

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- Kritické vnímání a čtení mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá na počítačích v PC učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- umí volit ICT prostředky a pedagogické postupy
- dokáže zdůvodnit volbu ICT nástrojů
- umí klást důraz na obsah žákovy tvorby
- je schopen plánovat výuku, rozhodovat se, kdy a jakým nejlepším způsobem mají být ICT použity

Žák:

- umí využívat informační a komunikačních technologie v praktickém životě
- je schopen na uživatelské úrovni využívat standardní funkce počítače a jeho periferií
- využívá běžný výukový software
- získává informace Internet
- umí využívat nápovědu (help) u jednotlivých programů a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- správně formuluje otevřené otázky
- podněcuje v žácích tvořivé myšlení

Žák:

- vybírá z mnoha správných řešení to nejlepší pro danou situaci
- řeší úlohy a projekty tvořivým způsobem
- nalézá správné řešení a využít toto řešení v praktickém životě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- má zájem o náměty a názory žáků
- umí vytvářet situace pro komunikaci
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu

Žák:

- komunikuje na dálku prostřednictvím vhodné technologie
- umí využívat Internet pro komunikaci
- dokáže využívat pro komunikaci elektronickou poštu a chat
- je schopen při komunikaci dodržovat vžité konvence a pravidla (formy vhodné pro danou technologii)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umí žáky objektivně hodnotit a vytvářet tím žákům zpětnou vazbu

Žák:

- umí si naplánovat práci a hlídat si časový harmonogram
- pracuje v týmu a naslouchá druhým
- objektivně zhodnotí svou práci i práci ostatních
- je tolerantní a ohleduplný a chápající

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky v prezentaci svých názorů a myšlenek
- umí vést žáky k ochraně svých osobních údajů

Žák:

- zná obecné morální zákony a pravidla týkající se informačních a komunikačních technologií (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, aj.) a řídí se jimi
- umí kriticky přemýšlet o zadávání svých osobních údajů na Internetu
- kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel:

- motivuje žáky při cestě ke správnému řešení
- napomáhá utvářet pozitivní vztah žáků k práci a ICT

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá informační a komunikační technologie pro vyhledávání informací důležitých pro jeho další profesní růst

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor -používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální technologie Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	EV – vztah člověka a prostředí OSV - poznávání MKV – lidské vztahy VDO – občan společnost a stát MDV – tvorba mediálního sdělení
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a - spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Data, informace a modelování Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	OSV - komunikace MDV – tvorba mediálního sdělení

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - systémech, které ho obklopují, rozezná - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů -popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Informační systémy Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Systém, struktura, prvky, vztahy Algoritmizace a programování Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	OSV – kreativita OSV – kreativita MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MDV – tvorba mediálního sdělení MKV – lidské vztahy

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav -v programu najde a opraví chyby -používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt Data, informace a modelování Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	EV – vztah člověka a prostředí OSV - poznávání F – zdroj napětí, elektrická energie, pasivní prvky MKV – lidské vztahy VDO – občan společnost a stát VDO – principy demokracie MDV – tvorba mediálního sdělení
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy		

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Data, informace a modelování Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO Informační systémy Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	OSV - komunikace MDV – tvorba mediálního sdělení ČJ – sloh

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Digitální technologie - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV – kooperace OSV – poznávání OSV – kreativita MKV – lidské vztahy

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, -vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Algoritmizace a programování Vytvoření programu Opakování Podprogramy Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	OSV – kreativita MDV – tvorba mediálního sdělení M – plošné objekty VV - vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura OSV - komunikace MDV – tvorba mediálního sdělení ČJ – sloh

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Data, informace a modelování Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MDV – fungování a vliv médií ve společnosti MKV – multikulturalita EGS – objevujeme svět a Evropu MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MDV – tvorba mediálního sdělení MKV – multikulturalita MKV – lidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá ČJ - sloh OSV – kreativita OSV – kooperace OSV – komunikace MKV – lidské vztahy MDV – tvorba mediálního sdělení VV – vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti ČJ – sloh

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace a programování Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	OSV – kreativita MDV – tvorba mediálního sdělení M – plošné objekty VV - vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura OSV - komunikace MDV – tvorba mediálního sdělení ČJ – sloh OSV – kreativita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty -připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Informační systémy Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MDV – fungování a vliv médií ve společnosti MKV – multikulturalita EGS – objevujeme svět a Evropu MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MDV – tvorba mediálního sdělení MKV – multikulturalita MKV – lidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá ČJ - sloh OSV – kreativita OSV – kooperace OSV – komunikace MKV– lidské vztahy MDV – tvorba mediálního sdělení VV – vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti ČJ – sloh

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Algoritmizace a programování Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV – kreativita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – kreativita OSV – poznávání EV – vztah člověka a prostředí OSV – řešení problémů

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální technologie Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)	OSV – kreativita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – kreativita OSV – poznávání EV – vztah člověka a prostředí OSV – řešení problémů

Oblast: Informatika		Předmět: Informatika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
		Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	OSV – kreativita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – kreativita OSV – poznávání EV – vztah člověka a prostředí OSV – řešení problémů

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí Rámcového vzdělávacího programu, která **je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání**.

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se v této oblasti učí:

- pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti
- vnímat lidi, vztahy mezi nimi
- všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů a chránit je
- na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe vnímat základní vztahy ve společnosti (včetně situací ohrožení)

-učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

- vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných

Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákům při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních a režimových návyků.

Vzdělávací obsah celé oblasti je členěn do **pěti tematických okruhů**:

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí:

- chápat organizaci života v rodině, ve škole, ve městě, ve společnosti
- vstupovat do života, ve svém okolí hledat aktivně nové a zajímavé věci, poznávat tradice města i regionu
- bezpečně se v tomto světě pohybovat (dopravní výchova)
- postupně rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně:

- osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- seznamují se s pojmy: pomoc, solidarita, vzájemná úcta, snášenlivost rovnoprávnost
- všimají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu
- seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí

Celý okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí:

- orientovat v dějích a v čase, poznávat, jak se život a věci vyvíjejí
- vnímat historické okamžiky naší země v souvislosti se současností
- zajímat o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci:

- poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde je život
- poznávají živou a neživou přírodu v její rozmanitosti a proměnlivosti
- se učí vnímat, cíleně pozorovat a zaznamenávat svá pozorování, je hodnotit a využívat
- sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci :

- poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života
- poznávají především sebe sama jako živou bytost
- poznávají, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti
- získávají poučení o zdraví, nemocech, prevenci a poskytování první pomoci
- osvojí si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích

- si postupně uvědomují, jakou má mít každý člověk odpovědnost za své zdraví a bezpečnost
- docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientace v problematice peněz a cen k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory) :

- **Prvouka** (v 1. – 3. ročníku)
- **Přírodověda** (ve 4. a 5. ročníku)
- **Vlastivěda** (ve 4. a 5. ročníku)

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Poznávání
- Psychohygiena
- Sebepoznání, sebepojetí

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- Hodnoty a postoje

Výchova demokratického občana

- Občan, společnost, stát
- Občanská společnost a škola
- Formy participace v politickém životě
- Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Kulturní difference
- Princip sociálního smíru, solidarity

Mediální výchova

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Práce v realizačním týmu

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity, problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prostřednictvím předmětu prvouka plníme v prvním období 1. stupně, to znamená v 1. – 3. ročníku, základní cíle a úkoly vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Prvouka se vyučuje v 1. – 3. ročníku

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a školního života a pomáhá jim překlenout období, kterým je pro ně zahájení pravidelné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních a režimových návyků.

Prvouka je koncipována jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou členěny do jednotlivých okruhů, ale ve své podstatě tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Základním cílem prvouky je seznámit žáky s okolním světem. Žáci si utvářejí prvotní ucelený obraz světa, porozumí světu kolem sebe a vnímají základní vztahy mezi lidmi ve společnosti. Získávají základní informace o člověku, rodině, jiných lidech, bydlišti, vlasti, přírodě, kultuře, technice, zdraví a dalších oblastech. V neposlední řadě poznávají také svou vlastní osobu, svou jedinečnost, vnímají svou roli v rodině a ve škole, učí se jednat s dospělými, spolupracovat se spolužáky, učí se rozhodovat v běžných životních situacích, učí se zodpovědnosti vůči svému zdraví, jednání a chování.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů a všechny předmětem prvouka prolínají. Jsou to tato témata:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Při výuce se zaměřujeme zejména na to, aby žáci přijímali informace a utvářeli si poznatky zajímavými formami a rozličnými vyučovacími prostředky, upřednostňujeme názor a přímé pozorování, tvořivé poznávání a činnost. Hojně využíváme vycházek a exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje k učení, utváří pozitivní vztah k učení
- na začátku hodiny vždy žáky seznámí s cílem a na konci vždy zhodnotí jeho dosažení
- uplatňuje individuální přístup
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Žák:

- má kladný vztah k učení, spolupracuje, projevuje ochotu dovídat se nové věci
- sleduje vlastní pokroky
- přijme kritiku, poučí se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří podmínky pro skupinovou práci na řešení úkolu
- učí žáky obhajovat volbu řešení a přijímat zodpovědnost za své rozhodnutí
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Žák:

- aktivně se podílí na řešení problému při skupinové práci
- nenechá se odradit případným nezdarem při řešení problému
- obhajuje volbu řešení, učí se přijímat zodpovědnost za své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností
- dává prostor žákům vyjádřit své názory, myšlenky, potřeby
- učí žáky nezbytnému prvku mezilidské komunikace – naslouchat druhým
- netoleruje hrubé a vulgární vyjadřování žáků

Žák:

- naslouchá promluvám dospělých i spolužáků, vhodně na ně reaguje
- v rámci svých schopností formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, zapojuje se do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje skupinové formy práce, učí žáky pracovat v různých týmech
- podporuje vzájemnou pomoc a ochotu pomoci
- netoleruje projevy nesnášenlivosti

Žák:

- aktivně spolupracuje ve skupině, poskytne radu nebo pomoc
- umí vyslechnout názor, je ohleduplný, tolerantní

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k sebeúctě a k úctě druhým lidem (i jiné rasy a národa)
- upevňuje žádoucí formy chování žáků, netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí pomoci
- je ochoten a připraven komukoli z žáků podat pomocnou ruku

Žák:

- je si vědom svých povinností a práv ve škole
- vnímá naše národní specifika ve srovnání s jinými národy
- bere na vědomí individuální odlišnosti, odmítá hrubé zacházení

Kompetence pracovní

Učitel:

- při výuce mění pracovní podmínky a učí žáky adaptovat se na ně
- kvalitně vypracované úkoly vždy pochválí
- učí žáka organizovat si čas na přípravu, na práci a její dokončení

Žák:

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- udržuje pořádek na svém pracovním místě a kolem něho
- rozvrhne si čas na přípravu, plnění a kontrolu úkolu

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Školní třída, spolužáci Rodina, rodinní příslušníci Vztahy v rodině i ve škole Blízké okolí školy Bezpečná cesta do školy Chování ve škole i mimo ni Rizikové situace Příroda na podzim Příroda v zimě Příroda na jaře Příroda v létě Vycházka, sběr přírodnin Hygiena rukou Hygiena těla Správné sezení v lavici Bezpečný pohyb ve škole Zdravá strava Režim dne	OSV - poznávání - psychohygiena MKV - lidské vztahy - etnický původ ETV EV - základní podmínky života - vztah člověka a prostředí

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v dopravní situaci Přechod pro chodce Světelná znamení Čísla tísňového volání – 155, 158, 150, 112 Telefonický rozhovor Režim dne, týdne Události v roce – tradice Etapy lidského života	OSV - sebepoznání OSV - poznávání lidí - mezilidské vztahy OSV - komunikace MKV - multikulturalita

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 2.
	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené město a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí -začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) -rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům -odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností -využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti -uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost -pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	-vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené město a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí -začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) -rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům -odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností -využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti -uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost -pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Místo, kde žijeme Domov Škola Obec (město) Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Lidé a čas Orientace v čase časový řád Současnost a minulost v našem okolí Rozmanitost přírody Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny, houby a živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	OSV - sebepoznání VDO - občan, společnost, stát OSV - komunikace ETV EV - ekosystémy - vztah člověka a prostředí - základní podmínky života OSV - hodnoty a postoje - mezilidské vztahy - komunikace

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známe lokalitě -provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů -uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví -rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	-roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známe lokalitě -provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů -uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví -rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Lidské tělo Péče o zdraví Návykové látky, závislosti a zdraví Osobní bezpečí, krizové situace Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	EV - lidské aktivity, problém životního prostředí OSV – mezilidské vztahy, komunikace

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	-reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) -rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům -odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností -využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti -pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) -rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům -odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností -využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti -pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	-škola -domov -moje rodina -kamarádi z Evropy -náš svět -svět kolem nás -naše obec (město)	OSV - sebepoznání - poznávání lidí - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice SXV VDO - občanská společnost a škola - občan, společnost, stát EGS - jsme Evropané ETV EV - lidské aktivity, problémy životního prostředí MKV - kulturní difference - lidské vztahy MDV - fungování a vliv médií ve společnosti

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodinně a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost -pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích -roztřídí některé přírodniny podle nápadných určitých znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě -provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné i rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů -uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementární znalosti o lidském těle, projevuje vhodným chování a činnostmi vztah ke zdraví	-uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodinně a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost -pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích -roztřídí některé přírodniny podle nápadných určitých znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě -provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné i rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů -uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementární znalosti o lidském těle, projevuje vhodným chování a činnostmi vztah ke zdraví	-podmínky života -život v přírodě -živá příroda -neživá příroda -zdraví	MDV - práce v realizačním týmu ETV EV - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka a prostředí OSV - poznávání - sebepoznání ETV

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Prvouka	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek -reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	-rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek -reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	-prázdniny v přírodě -cesta do školy (dopravní situace a značky) -zdraví (tísňové volání, co je nebezpečné) -zdraví (mimořádné události)	

5.4.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. ročníku a v 5. ročníku.
- přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Součástí výuky jsou přírodovědné vycházky a využívání naučné stezky Hradisko. V pátém ročníku navazuje na učivo exkurze do hvězdárny ve Valašském Meziříčí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žák:

- získává informace o přírodě
- učí se pozorovat přírodu
- zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci sami k objevům, řešením a závěrům

Žák:

- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- pojmenovává pozorované skutečnosti a dokáže je zachytit ve vlastních výtvorech
- vytváří si vlastní názor a dokáže jej prezentovat
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy
- učí se reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat i společně
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Žák:

- pracuje ve skupině
- učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektuje názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- osvojuje si tolerantní chování a jednání
- umí si poradit v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák:

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržuje předem stanovená pravidla

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Přírodověda	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka -založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech ,prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka -založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové, jejich způsob života výživa, stavba těl Společenstvo organismů lesa - potravní vztahy, koloběh organických látek Společenstvo potoka a rybníka a řeky- potravní závislosti Společenstva luk a polí - plevel a škůdci plodin Zahrady, parky a okolí lidských obydlí– krajina přetvářena člověkem Součásti neživé přírody -minerály a horniny -vlastnosti látek -měření veličin -koloběh vody -jednoduché pokusy Ochrana přírody - pravidla chování v přírodě - význam a blízké lokality NP, CHKO, přírodních rezervací a památek - třídění odpadu - živelné pohromy	EV – ekosystémy - les, pole, vodní zdroje - základní podmínky života ochrana biologických druhů - vycházky s pozorováním dějů v přírodě ve všech ročních obdobích OSV - hodnoty a postoje, chování k přírodě i lidem EGS - objevujeme svět, člověk jako součást přírody,změny klimatu způsobené člověkem VDO - občan, spol., stát, spoluzodpovědnost za stav životního prostředí - třídění odpadů MDV – fungování a vliv médií, zpracování informací z tisku, televize a internetu - jejich vhodné využívání v hodinách i referátech a malých projektech žáků EV - vztah k životnímu prostředí, šetření surovinami, výrobky na jedno použití, černé skládky MKV - lidské vztahy VV, PČ – kresba a zpracování přírodnin, kresba a malba krajiny, změny zásahem člověka VL,ČJ – náš region v proměnách času, historické a přírodní památky okolí

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Přírodověda	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Nerosty Horniny Energetické suroviny Půda- vznik, vlastnosti, zvětrávání Vesmír a Země -sluneční soustava -den a noc -roční období Život v různých podnebných páslech jednoduché pokusy ochrana přírody	EV - ekosystémy - základní podmínky života EGS - objevujeme svět a Evropu, biodiverzita a nutnost jejího zachování pro život na Zemi VV, PČ - malba, modelování a zpracování přírodnin - kresba, malba, koláže planet Sluneční soustavy VL, ČJ – krajina a život kolem nás MDV - vnímání autora med. sdělení - využívání sdělovacích prostředků, tisku, internetu OSV - osobnostní rozvoj, denní režim, časová pásma M – výpočty časů v různých oblastech světa MKV - multikulturalita, etnický původ, rozdílné životní podmínky lidí a způsob jejich života, závislý na přírodních a klimatických podmínkách

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Přírodověda	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob -předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Lidské tělo -stavba, základní funkce, vývoj jedince Člověk a jeho zdraví -zdravý životní styl -denní režim -návykové látky -závislost -odmítání návykových látek -správná výživa -pitný režim -přenosné a nepřenosné nemoci -první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci, integrovaný záchranný systém -vhodná a nevhodná místa pro hru -postup v případě ohrožení -požáry -bezpečné chování v silničním provozu, -šikana, týrání	VDO - občan, spol. a stát, péče o vlastní zdraví, příspěvek státu při tvorbě ND ČJ, AJ – režim dne, jídelníček SXV ETV

5.4.3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- výuka je realizována ve 4. – 5. ročníku.
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři tematické okruhy

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci (městě), ve společnosti
- získávání poznatků o nejbližším okolí, orientace v místní krajině, dopravní síť a dopravní výchova
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění, přibližování regionů ČR, vysvětlení základů státního zřízení, státní symboly
- seznámení s kontinenty, evropskými státy, státy EU
- využití mapy – grafika, obsah, vysvětlivky

Lidé kolem nás

- postavení jedince ve společnosti, upevnění základů vhodného chování, mezilidské vztahy
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, úcty a solidarity
- seznamování se se základními právy a povinnostmi, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí
- sledování proměn způsobu života, bydlení, státní svátky a významné dny
- péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- srovnání minulosti se současností na vybraných ukázkách
- získávání zájmu žáků o vyhledávání a objasňování informací z historie a současnosti

Organizace

- výuka je realizována v učebně
- ve výuce se využívá všech dostupných vyučovacích pomůcek (mapy, atlasy, audio a video technika aj.)
- úkoly jsou zadávány i formou referátů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně vyhledává na mapě, vyznačuje v jednoduchém plánu obce (města) místo bydliště, školy a jiná významná místa
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
-

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů obrazových materiálů, reaguje na ně, aktivně se zapojuje do společenského dění
- spolupracuje se spolužáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti úspěšně pracovat v týmu či v menší skupině (i heterogenní) při zpracovávání výstupů vlastivědného charakteru
- individuálním přístupem rozvíjí sebedůvěru žáka

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování přesvědčení druhých
- učí žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích
- vede žáky uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Žák:

- pojmenuje některé významné osobnosti, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- plánuje činnosti, které vedou k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

Žák:

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- na příkladech porovnává minulost a současnost
- aktivně se podílí na ochraně životního prostředí či obnově kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.-5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - zná symboly našeho státu a jejich význam - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - umí vyhledat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - zná symboly našeho státu a jejich význam - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - umí vysvětlit význam globu a mapy - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map - umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky - zná význam měřítka mapy - orientuje se v legendě mapy - zná pojem nadmořská výška - umí vyhledat na mapě pohraniční a vnitrozemská pohoří, vrchoviny a nížiny ČR - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - umí vyhledat ČR a sousední státy na mapě Evropy - zná pojmy pohraniční a vnitrozemská pohoří - zná části řeky - zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří - zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem	Místo, kde žijeme - ČR – naše vlast – státní zřízení, orgány státní moci, zákony, státní symboly, armáda ČR, památná místa naší vlasti, významné osobnosti naší politiky - práce s kompasem a mapou - určování světových stran v přírodě - orientace podle náčrtů, plánů a map - zeměpisné pojmy - orientace v místě a prostoru - obec, město, místní krajina, její části, poloha v krajině, domov - okolní krajina (místní oblast, region) – poloha ČR, povrch ČR – pohoří, nížiny, vodstvo, počasí a podnebí	VDO – principy demokracie, participace občanů v politickém životě EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘ M – měřítko map

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.-5.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - umí vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	- umí vyhledat na mapě větší řeky, jezera, rybníky a přehradní nádrže ČR - zná rozdíl mezi počasím a podnebím - umí charakterizovat podnebí ČR - ví, že Praha je hlavní město ČR a je významným kulturním, obchodním a průmyslovým střediskem, sídlí zde prezident, vláda, parlament, senát - zná vybraná města, umí je vyhledat na mapě ČR a stručně charakterizovat - zná rozdělení zemědělské výroby na živočišnou a rostlinnou - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a hospodářství, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozpozná ve svém okolí jednání, která se už tolerovat nemohou - akceptuje práva a povinnosti žáků uvedené ve školním řádu - vysvětlí význam zákonů	- regiony ČR – významná města, jejich vznik, vývoj a současná podoba - ČR – hospodářské údaje (zemědělství, nerostné bohatství, průmysl) Lidé kolem nás - mezilidské vztahy, pravidla slušného chování - lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - právní ochrana občanů a majetku, zákony, ústava	EV – ekosystémy – vodní zdroje, půda, energie, přírodní zdroje, umělý ekosystém (lidské sídlo-město-vesnice) - lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘ, ČJ, VV EV – vztah člověka k prostředí, průmysl a životní prostředí, ochrana životního prostředí ETV VDO – občanská společnost a škola – demokratické principy v každodenním životě školy, práva a povinnosti žáků ve škole, občanů demokratické společnosti, utváření hodnot jako je spravedlnost, tolerance, odpovědnost SXV MKV – lidské vztahy, uplatňování principu slušného chování, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.-5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - využívá knihoven, internetu jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- zná významná místa a kulturní památky našeho města a okolí - umí vyprávět některé regionální pověsti - zná některé pověsti a postavy ze Starých pověstí českých - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin - využívá knihoven, internetu jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - uvědomuje se schopnosti a silné stránky, utváří pozitivní sebehodnocení i druhých	Lidé a čas - péče o historické památky, regionální památky - minulost kraje a předků - báje, mýty, pověsti - domov, vlast, rodný kraj - orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, denní režim - státní svátky a významné dny - obrázky našich dějin, Český stát, Velká Morava - Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové, Jan Hus a jeho doba, Jan Amos Komenský, Marie Terezie a Josef II. základy	MKV – kulturní difference a etnický původ ČJ- literatura

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.-5.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu -určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě -rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí -porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	-určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu -určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě -rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje, významná města, řeky, pohoří - zná průmysl a zemědělství jednotlivých krajů - Evropy - umí ukázat na mapě evropské státy, jejich hlavní města, pohoří, nížiny, vodstvo -porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Česká republika -opakování učiva ze 4. ročníku Kraj v němž žijeme -naše obec, místní a okolní krajina, domov, škola - regiony ČR - Praha a vybrané Česká republika -státní symboly, orgány státní moci -poloha, vznik, obyvatelstvo -Praha – hlavní město -ČR jako součást společenstva hospodářsky vyspělých států -Evropská unie -chráněná území ČR Evropa Sousední státy ČR: - Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko - poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo Cestujeme po Evropě -kulturní památky evropských zemí	EGS – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - objevujeme Evropu a svět - evropské krajiny - jsme Evropané – instituce EU a jejich fungování MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur - princip sociálního smíru a solidarity - kulturní diferenciacce OSV – mezilidské vztahy, komunikace v různých situacích EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí ČJ – literatura VV – dějiny umění, významné osobnosti MV – vnímání mediálních sdělení ETV SXV

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.- 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci (městě) -rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci (městě) -rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Lidé kolem nás -rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - základní formy vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, banka, úspory, půjčky Upevnění vláda Habsburků Osvícenecká vláda Habsburků Národní obrození Rozmach národního sebevědomí 1.světová válka a cesta k samostatnosti Československá republika Protektorát Čechy a Morava 2.světová válka Nástup komunistické totality Pražské jaro a normalizace Obnovení demokracie a vznik České republiky - současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, vynálezy, rozkvět kultury a umění - orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí	

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.- 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá knihoven, archivů, internetu jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti i současnosti - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrátí peníze, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy - poukáže na některé problémy v nejbližším přírodním prostředí a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města, regionu - umí popsat, srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti - využívá knihoven, archivů, internetu jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti i současnosti - pracuje s časovými údaji - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období - uvědomuje se své schopnosti a silné stránky, pozitivně hodnotí sebe i okolí	- základní globální problém životního prostředí Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, vynálezy, rozkvět kultury a umění - orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí - základy asertivního chování	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí ČJ – literatura VV – dějiny umění, významné osobnosti MV – vnímání mediálních sdělení ETV SXV

5.5. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost:

- vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti
- směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech
- seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu
- zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů
- rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována
- působí preventivně proti rasistickým, xenofobním a extremistickým postojům
- vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen
- vychovává k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot
- formuje u žáků dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě
- učí žáky rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti a současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory):

- Dějepis (pouze na 2. stupni)
- Výchova k občanství (pouze na 2. stupni)

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj – Poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, kreativita
- Sociální rozvoj – Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy – Komunikace
- Morální rozvoj – Řešení problémů, hodnoty a postoje

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, společnost a stát
- Formy participace v politickém životě
- Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme svět a Evropu
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru, solidarity

Environmentální výchova

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity, problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Práce v realizačním týmu

5.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa a respektování kulturní odlišnosti
- utváření pozitivního hodnotového systému a úcta ke kulturnímu dědictví

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, vývoj územního rozsahu států, průmyslová odvětví...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, vznik a rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – vznik a vývoj písma, významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty
- využívá aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí
- využívá k poznávání historické reality aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií
- s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace historických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- vysvětlí význam poznávání minulosti - rozlišuje prameny hmotné a písemné a instituce, kde se uchovávají - vyjmenuje a seřadí historická období - orientuje se na časové přímce - užívá s porozuměním pojmy: historie, archeologie, prameny - pojmenuje způsob obživy a výroby nástrojů ve starší době kamenné - objasní souvislost mezi prací a rozvojem myšlení - uvede podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pojmenuje zásadní změny ve způsobu života lidí - chápe rozmanitost světa - zhodnotí význam využití kovů - objasní podmínky vzniku řemesel - zhodnotí přínos Keltů pro naše země	Úvod do dějepis - význam zkoumání dějin - Historické prameny - archeologie, časová přímka Pravěk – starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka - počátky umění a náboženství Mladší doba kamenná - způsob obživy - změna ve způsobu života Doba bronzová a železná - řemesla, obchod - Keltové na našem území - Naše země v pravěku	M – zaokrouhlování (určení století) Př, Z – vývoj člověka EV – základní podmínky života VV – pravěké malby, pojmy VO – vznik náboženství OSV - komunikace Z – zemědělské oblasti, světadíly ETV

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	- vyhledá na mapě oblasti staroorientálních států - vysvětlí srozumitelně souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států - diskutuje o důležitosti vzdělání a písma - pojmenuje nejznámější památky - ocení, co daly tyto civilizace světu a co používáme dodnes i my - vyjádří vlastními slovy podstatu athénské demokracie a porovná ji se Spartou - uvede příklady přínosu řecké civilizace - srovná každodenní život Řeků a současných lidí - jednoduše vysvětlí formy vlády a postavení společenských skupin - uvědomí si význam křesťanství a jeho učení - formuluje svůj názor na každodenní život Římanů - uvede příklady přínosu římské kultury - porovná vývoj Středomoří s vývojem u nás	Starověk – staroorientální státy - společné rysy - společnost - náboženství - písmo a vzdělání - kulturní památky - každodenní život Antické státy – starověké Řecko - nejstarší civilizace na území Řecka - Athény a Sparta - říše Alexandra Velikého - Řecká kultura - každodenní život Řeků Starověký Řím - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura a vzdělanost - každodenní život Římanů - dědictví římské říše - styky antického světa se střední Evropou	Z- orientace v mapě Z – vegetační pásma EV – vztah člověka a prostředí VV – starověké umění Čj – počátky písemnictví VO – typy státního zřízení VDO – principy demokracie ČJ – eposy, řecké báje a pověsti VV – řecké umění TV - olympiáda ČJ - řečnictví MKV – kulturní difference EGS – objevujeme svět a Evropu VV- římské umění ETV M – římské vs. arabské číslice

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- popíše změny v Evropě po stěhování národů - porovná hlavní rysy středověkých států - vysvětlí úlohu víry v životě středověkého člověka - popíše vztah mezi církevní a světskou mocí - poznává způsob života Slovanů - objasní vznik Velké Moravy a zhodnotí její politický, kulturní a náboženský význam - rozlišuje pověsti o českém státu od historických skutečností - popíše vývoj českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků a jeho postavení ve Svaté říši římské - umí popsat běžný způsob života a povinnosti jednotlivých vrstev společnosti - uvede typické znaky a nejznámější památky románské a gotické kultury - posoudí snahy o nápravu společnosti - popíše události spojené s J. Husem - ujasní si význam a důsledky husitství pro české země - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad a Jagellonců - uvede nejznámější stavby Vladislavské gotiky	RANÝ STŘEDOVĚK První středověké státy - stěhování národů - Franská, Byzantská - Arabská říše, Vikingové - šíření křesťanství, rozdělení církve na východní a západní - příchod Slovanů, Sámů Státy na našem území - Velkomoravská říše - Přemyslovská knížata - vznik Svaté říše římské - křížové výpravy Způsob života v raném středověku, románská kultura VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK České království za posledních Přemyslovců Čeští králové z rodu Lucemburků Způsob života ve vrcholném středověku, gotika - kolonizace - zakládání měst - gotika POZDNÍ STŘEDOVĚK Husitství - Jan Hus - Husitské války - důsledky Čechy po husitské revoluci - Jiří z Poděbrad Český stát za Jagellonců - vladislavská gotika	MKV – etnický původ VV – byzantské, arabské umění, románský sloh ETV VO – národ, vlast, čeští patroni EGS – objevujeme svět a Evropu ČJ – první písemné památky ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, vzdělání, Jan Hus VDO – Občanská společnost a škola MKV – kulturní difference VV – gotika HV – gotická hudba, husitské písně ETV SXV EGS – jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - vysvětlí znovuzobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- pomocí mapy popíše cesty nejvýznamnějších objevitelů - zhodnotí přínos plaveb i negativní důsledky - vysvětlí vztah mezi koloniemi a jejich vlastníky - vysvětlí znovuzobjevení antického ideálu člověka - popíše základní znaky renesance - je schopen vysvětlit pojmy „náboženská reformace“, „katolíci“, „evangelíci“ - vysvětlí postavení českého státu v Evropě a habsburské monarchii - uvědomí si příčiny sporu Habsburků s českými stavy - vyjmenuje hlavní důsledky porážky na Bílé hoře - pochopí příčiny rozpoutání třicetileté války - zhodnotí výsledek války a důsledky v Evropě - zhodnotí význam knihtisku - vyjmenuje nejznámější renesanční památky u nás	Objevné plavby Humanismus, renesance, náboženská reformace POČÁTKY NOVOVĚKU Habsburkové na českém trůně - vznik habsburské monarchie - stavovské povstání Evropa na počátku novověku Evropské velmoci - Evropské velmoci - třicetiletá válka - náboženské konflikty v Evropě Česká kultura na počátku novověku	Z – světadíly, obyvatelstvo MKV – multikulturalita EGS – objevujeme svět a Evropu VV – renesance ČJ, VO – humanismus

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- vyhodnotí situaci po třicetileté válce z hlediska dopadu na život obyvatel - stručně přiblíží jednotlivé vládcy z rodu Habsburků - dokáže přiblížit podstatu reformy Marie Terezie a Josefa II. - stručně charakterizuje poměry v Evropě v 18. století - uvede příklady barokních památek u nás - charakterizuje osvícenství - vyhodnotí situaci ve Francii před VFR - rozlišuje fáze VFR - zhodnotí vládu Napoleona Bonaparta, co přinesly války Evropě - dokáže charakterizovat vliv VFR na změny v Evropě - vyjmenuje podle mapy národy v habsb. monarchii - přiblíží fáze nář. obrození a hlavní cíle představitelů - vysvětlí pojmy klasicismus a romantismus - objasní pojem průmyslová revoluce - vysvětlí změny, které přinesla průmyslová revoluce do života - uspořádání společnosti a které přivedly Evropu k bouřím roku 1848	EVROPA PO TŘICETILETÉ VÁLCE Habsburská monarchie a Evropa 1648 – 1740 - změny v mocenském uspořádání Evropy - české země v době osvícenství, reformátorské úsilí Marie Terezie a Josefa II. - společnost v době baroka - barokní kultura a umění - osvícenství ČAS REVOLUCÍ A ZMĚN Vznik USA, Velká francouzská revoluce a napoleonské války - vznik Spojených států amerických - předrevoluční Francie, výbuch revoluce, Francie za revoluce - Napoleon Bonaparte, napoleonské války České země na počátku převratných změn - počátky utváření novodobého českého národa - život na vesnici a ve městě, kultura a umění První fáze průmyslové revoluce - Anglie – dílna světa - technické vynálezy Habsburská monarchie 1848 - Evropa v předvečer revolucí - revoluce 1848/49 v Evropě - revoluce v Čechách a v rakouské říši	ČJ - osvícenství VV, HV– baroko ČJ – baroko VDO – principy demokracie EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní diference ČJ – národní obrození ČJ – romantismus VV, HV- klasicismus, romantismus F – vědecké objevy Z – průmyslové oblasti, nerostné suroviny ETV Z – orientace na mapě EV – lidské aktivity, problémy živ. prostředí

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- vysvětlí nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí Evropy a světa - zhodnotí podíl kolonií na rozvoj velmocí - dokáže charakterizovat základní rysy druhé etapy průmyslové revoluce - charakterizuje společnost a sociální problémy v 19. století - objasní kořeny sporů v soužití Čechů a Němců - charakterizuje jednotlivé evropské mocnosti - objasní příčiny vzniku 1. světové války - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách - vysvětlí výsledky říjnové revoluce v Rusku - uvědomí si význam Masarykova odboje pro vznik ČSR - charakterizuje důsledky 1. světové války	SVĚT VE 2. POLOVINĚ 19. STOL. Změny ve světě v průběhu druhé poloviny 19. století Proměny společnosti v 19. století - rozvoj vědy a techniky - odraz změn v životě společnosti a ve skladbě obyvatelstva - názory na řešení sociální otázky - situace Židů, Romů a ženská práva České země ve druhé polovině 19. století - cesta k vyhlášení Rakousko-Uherska - rozvoj českého národního života - Češi a Němci – konfliktní společenství SVĚT SPĚJE KE SVĚTOVÉ VÁLCE Nové rozpory a spojenectví - evropské mocnosti, jejich rozdělení do dvou mocenských bloků První světová válka - bojiště, válečná technika - život v zázemí - výsledek války České země za první světové války - česká politika za války - zahraniční odboj a situace v českém zázemí - 28. říjen 1918 – vyhlášení samostatnosti	MKV – etnický původ ETV - emancipace VO – typy států, složky státní moci ETV F – zneužití vědy ke zbrojení

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- vyhodnotí dopad první světové války na život lidí - dokáže vysvětlit princip versailleského systému a jeho nedostatky - zhodnotí postavení Československa v Evropě - charakterizuje sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ČSR - stručně vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie - objasní příčiny agresivní politiky totalitních států - vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše změny životního stylu moderní společnosti, zhodnotí význam masové kultury - popíše situaci po vypuknutí války, její jednotlivé fáze - zaujme stanovisko ke všem hrůzám v průběhu války - vysvětlí pojmy a uvede příklady antisemitismu a rasismu a zdůvodní jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - popíše projevy totalitní moci v Protektorátu - stručně charakterizuje 2. světovou válku jako nejničivější válku v dějinách	SVĚT A ČESKOSLOVENSKO PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE - poválečné změny a jejich odraz na mapě světa, úloha USA - charakteristika nového státu v Evropě – ČSR - podoba Československa – politický systém, hospodářství, hranice, uspořádání - od versailleského systému k totalitním režimům - komunismus - fašismus - nacismus - boj s velkou hospodářskou krizí - ohrožení demokracie v Československu - mnichovská krize, zánik demokracie v Československu - čas zábavy a odpočinku - umění a věda v meziválečných letech DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA - vypuknutí války, změna ve světový konflikt - průběh války v Evropě a mimo Evropu - antisemitismus, holocaust - Protektorát Čechy a Morava, život v temnotě - Odboj a složitá cesta Čechů a Slováků ke svobodě - důsledky války	VO – problémy lidské nesnášenlivosti ETV ČJ, VV – moderní umění MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- charakterizuje příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, - vyjmenuje nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vývoje zemí východního a západního bloku - objasní hlavní příčiny nástupu komunistického režimu v Československu - popíše život za socialismu, snahy o reformy v roce 1968 - porovná způsob života v nedemokratických a demokratických společnostech - zhodnotí mechanismy postupného sjednocování Evropy na demokratických principech - zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu - vyhodnotí hlavní problémy vývoje postkoloniálních rozvojových zemí - přiblíží události spojené se „sametovou revolucí“ - objasní základní problémy s budováním demokracie na Východě - vyjmenuje základní globální problémy dneška	OD ROZDĚLENÍ KE SBLIŽOVÁNÍ - Evropa a svět po válce - východní blok a jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc - „železná opona“ a studená válka, rozdělení světa - dekolonizace, „třetí svět“ - Československo na rozcestí, směřování ke komunistické totalitě - budování socialismu - hlavní ohniska válečných konfliktů ve světě - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ (každodenní život, kultura, věda a technika) VSTŘÍC SJEDNOCENÉ EVROPĚ - integrace na Západě, nepokoje na Východě - Evropa se sjednocuje, její místo v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky - pád totality v Československu, konec společného státu - globální problémy moderní společnosti - věda, technika a vzdělání v moderním světě	F, Ch – zneužití vědy ke zbrojení ETV VDO – občan, společnost a stát EGS – jsme Evropané MKV – princip solidarity EV – lidské aktivity, problémy životního prostředí MDV – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality EGS – jsme Evropané VO – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy VDO – principy demokracie ČJ – literatura 2. pol. 20. stol. VV – umění 2. pol. 20. stol. HV – moderní hudba ETV

5.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahu žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, vede k sebepoznání

Výchova k občanství se vyučuje v 6. - 9. ročníku.

Místo realizace:

Třídy, knihovna, učebna PC, veřejná prostranství mimo školu

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina (skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, texty, dramatizace, projekty, PC, video, DVD)
- beseda
- návštěva kulturních a společenských akcí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k ověřování důsledků

- poskytuje žákům metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Žák: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - klade otevřené otázky

- umožní volný, ale kontrolovaný přístup k pomůckám

Žák: - tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel: - projevuje zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k argumentaci
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žák: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Žák: - umí spolupracovat v týmu, naslouchá a pomáhá ostatním
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci a práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Žák: - zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel: - dodává žákům sebedůvěry
- vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení

Žák: - je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:
- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu

- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků - uvádí příklady pořekadel a přísloví - pochopí význam klíčových pojmů – rodina, domov, příbuzenské vztahy, rodinné tradice - pochopí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, - seznámí se se základními pravidly společenského chování a dokáže je správně aplikovat - aplikuje asertivní chování, obhájí svá práva - vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti - objasní pojem vlast a vlastenectví - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - seznámí se s významnými osobnostmi našeho národa	Život v čase Život v rodině Život mezi lidmi Místo, kde žiji	ČJ VZ OSV – Mezilidské vztahy MKV –Lidské vztahy ETV D, ČJ

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- objasní výhody demokr. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- uvede příklady památných míst obce, regionu, země - seznámí se s prací obecního zastupitelstva - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu - uvede příklady typických zvyklostí a tradic - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu		MDV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality Z OSV - Komunikace ETV

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-objasní, jak může real. pozn. a hodnocení vl. osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s lidmi i kvalitu života -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozlišuje a porovnává úkoly složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu	-popíše změny člověka v době dospívání - sebezměna, adaptace na životní změny - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - uvědomí si význam přátelství v životě - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - seznámí se s Listinou základních práv a svobod - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva	Kam patřím Já a společenský systém	Projekt – Politika, kultura, sport v ČR – průběžně MDV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality MDV – Práce v realiz. týmu HV, Z, D OSV - Komunikace

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva - důkladněji se seznámí s normami spol. chování a dokáže je správně aplikovat - uvede příklady typických zvyklostí a tradic - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany	Já a okolní svět Já a hospodaření Obrana státu	Z EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-posoudí vliv osob. vlastností na dosahování individ. i spol. cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - dokáže objasnit pojmy chování, jednání, prožívání - pochopí úlohu citů v životě člověka - navrhuje různá východiska ze stresové situace	Člověk jako osobnost	VZ OSV - Sebepoznání OSV – Hodnoty, postoje MKV - Multikulturalita ČJ
-objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kult. zvláštnosti i odliš. názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám -rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extrém. projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lid. nesnášenlivosti - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a korigovat charakt. a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování a myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoista - je schopen sebepoznání, poznání jiných lidí	Člověk mezi lidmi	ETV ČJ OSV - Komunikace VZ

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - rozlišuje nejč. formy a typy států a na příkladech porovná jejich znaky - krit. přistupuje k med. informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřej. mínění a chov. lidí - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - rozlišuje manip. působ. médií - seznámí se se základní právní normou státu - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři)	Člověk ve státě	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV – Osobnostní rozvoj ETV ČJ OSV – Sociální rozvoj, poznávání lidí

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - na příkladech ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení	- seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími - pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody - rozlišuje způsoby poznávání světa (věda, umění, víra) - uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině) - popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí - na příkladech ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení	Člověk a náboženství Finanční gramotnost	MKV – Kulturní diference Z

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozlišuje, ze kt. zdrojů pocházejí příjmy státu a do kt. oblastí stát směřuje výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků - na příkl. chování prod. a kup. vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hl. příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, -objasní význam právní úpravy důl. vztahů – vlastnictví, prac. poměr, manželství - uvede př. smluv – os. přeprava, koupě, oprava či pronájem - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky a krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů jsou příjmy státu a kam směřují výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků - diskutuje o příčinách korupce	- dokáže vysvětlit pojmy ekonomie, ekonomika - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje výdaje - vyloží podstatu fungování trhu - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Národní hospodářství	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení D, Z VZ OSV - Seberegulace

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé glob. problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hl. příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti glob. a lok. problémů	- popíše vliv začlenění ČR do EU - uvede příklady projevů globalizace - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Mezinárodní spolupráce	EGS – Jsme Evropané Projekt – Evropská unie – její instituce a členové – průběžně OSV – Kreativita Z MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti ČJ ETV M ETV EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘ

5.6. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání.

Oblast zahrnuje předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory)

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Poznávání
- Sebepoznání, sebepojetí
- Seberegulace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů
- Hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost
- Občan, společnost a stát
- Formy participace v politickém životě
- Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme svět a Evropu
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru, solidarity

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity, problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- Stavba mediálního sdělení
- Vnímání autora mediálního sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

5.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku.

Výuka probíhá v poloodborné učebně fyziky.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů a chápat souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k aplikaci získaných poznatků v praktickém životě
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a syntéze informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných dat
- k nalézání souvislostí mezi získanými údaji a jejich využití v praxi

Žák:

- vyhledává, třídí a porovnává informace
- operuje s obecně používanými fyzikálními termíny a znaky
- experimentuje, měří základní fyzikální veličiny, porovnává získané výsledky
- získané znalosti propojuje do souvislostí a využívá v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k řešením a závěrům sami žáci
- k diskuzi nad závěry a k jejich obhajobě
- k práci s chybou

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

Žák:

- je schopen řešit problém, zvolit vhodnou metodu řešení a diskutovat o výsledcích práce
- učí se myslet kriticky, hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupinách, založené na komunikaci mezi nimi
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Žák:

- je schopen komunikovat ve skupině
- respektuje odlišné názory a kultivovaně o nich diskutuje
- písemně i ústně formuluje své myšlenky v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a pocitu spoluzodpovědnosti
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat

Žák:

- spolupracuje ve skupinách na základě daných pravidel
- spoluvytváří dobré vztahy ve skupině
- pomáhá a je ochoten přijmout pomoc

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel a k uvědomění si svých práv i povinností ve škole i mimo školu
- k chápání základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- využívá fyziku jako nástroj pro uvědomělé a ekonomické využívání energií

Žák:

- dodržuje demokraticky dohodnutá pravidla
- chápe environmentální problémy a chová se ekologicky
- uvědoměle šetří energiemi

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému zacházení s fyzikálními přístroji a zařízeními
- správné pracovní návyky vytváří vzhledem k budoucí profesi

Žák:

- uvědoměle dodržuje pracovní návody a bezpečnostní pravidla
- chápe nutnost chránit při práci doma i v zaměstnání své zdraví i zdraví jiných

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - správně používá pojem atom, molekula, iont, má představu o stavbě atomu - vysvětlí některé vlastnosti látek na základě uspořádání částic - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících že se částice látek pohybují a vzájemně na sebe působí - vysvětlí princip elektrování těles - popíše magnet a jeho vlastnosti - používá značky a jednotky základních veličin, vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří vhodně zvolenými měřidly délku těles a vyjádří ji v různých jednotkách	Látka a těleso - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - částicové složení látek, pojmy atom, jádro, obal, protony, neutrony, molekuly - uspořádání částic v látkách - elektrické vlastnosti látek, elektrování - magnetické vlastnosti látek Fyzikální veličiny - délka	EV - vztah člověka a prostředí, změny skupenství, počasí, srážky atd. CH - návaznost v 8. roč., atomy, prvky, ionty Z - magnetické póly Země TV - kompas, orientace v terénu EGS - Evropa svět nás zajímá, zavedení jednotek SI, kooperace v EU M - převody jednotek převodní vztahy

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- změří objem pevného a kapalného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - změří hmotnost pevných a kapalných těles na vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří teplotu pomocí teploměrů, určí změnu teploty z naměřených hodnot. - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - orientuje se na ciferníku hodin, změří časový úsek pomocí stopky - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - užívá s porozuměním vztah mezi grav.silou působící na těleso a hmotností tělesa $F=m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh - porovná silové účinky polí grav., mag. a el.	- objem - hmotnost - teplota a její změna - čas - hustota - síla - gravitační síla, gravitační pole	OSV - poznávání, komunikace, seberegulace, kooperace, zdokonalování dovednosti spolupráce při činnostech v týmu PŘ - teplota lidského těla Z - extrémní teploty na Zemi EV - vztah člověka a prostředí - globální oteplování MKV - kulturní diference, čas a kalendáře v různých kulturách PŘ - měření počtu tepů CH - 8.roč.- vlastnosti látek MDV - interpretace vztahu med. sdělení a reality, vyhledávání zajímavostí o gravitaci v tisku Z - 6.roč.- sluneční soustava, vliv Měsíce na slapové jevy

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- dokáže označit a vyjádřit v různých jednotkách veličiny - d, V, m, t - rozhodne jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu - znázorní grafem závislost dráhy na čase - určí průměrnou rychlost u nerovnoměrného pohybu - rozeznává jednotlivé druhy sil - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá poznatku, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - navrhne způsob ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	Fyzikální veličiny Pohyb a klid tělesa - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha a čas - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Síla - skládání sil, výslednice sil - těžiště tělesa - třecí síla	M - desetinná čísla M - převody jednotek M - 7. roč.- přímá a nepřímá úměrnost, práce s grafem MDV - interpretace med. sdělení, vyhledávání rekordních rychlostí VDO - občan, spol., stát, dobrovolné dodržování zákonů - omezení rychlosti M - grafické sčítání a odčítání úseček TV - využití rovnováhy ve sportu OSV - hodnoty a postoje, bezpečnost silničního provozu TV - tréní ve sportu

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na niž síla působí - užívá Pascalův z. k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh - objasní vznik vztlakové síly, její velikost a směr v konkrétní situaci	Deformační účinky síly - tlaková síla - tlak Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - Archimédův zákon	OSV - řešení problémů, hodnoty, postoje, bezpečnost silničního provozu - setrvačnost - bezpečnostní pásy - airback EV - lidské aktivity, problémy ŽP, doprava, snižování tlaku na podloží, ochrana volných terénů PŘ - krevní tlak a jeho měření EV - vztah člověka a prostředí, lodní doprava je ekologická

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
	- vysvětlí vznik atmosférického tlaku - objasní souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	Mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě	OSV - řešení problémů, hodnoty, postoje, záchrana tonoucího D - ponorky ve válečných konfliktech Z - atmosféra Země EV - vztah člověka a prostředí, znečištění ovzduší, exhalace EV - lidské aktivity, problémy ŽP, správně nahuštěné pneumatiky šetří palivo MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení, zpracování a vyhodnocení informací o počasí

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem -zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh -zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Energie - mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie - přeměna pohybové a polohové energie tělesa - vnitřní energie tělesa - tepelná výměna Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	M - úprava rovnic MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení, vyhledávání spotřebičů s vysokou účinností TV - výpočet výkonů ve sportech EV - vztah člověka a prostředí, lidské aktivity, problémy ŽP, využití energie vody Z - proudění vzduchových mas PŘ - termoregulace živočichů EGS - Evropa a svět nás zajímá, tepelná izolace - šetření energií EV - vztah člověka a prostředí, využití energie slunečního záření

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad tání, tuhnutí, vypařování varu, kondenzace, sublimace a desublimace - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické jevy - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - pozná kladný a záporný iont - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytné látkové prostředí - chápe odraz zvuku od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na druhu prostředí, kterým se zvuk šíří	Změny skupenství Meteorologie Elektrické jevy - atom a jeho složení - elektrický náboj, el. pole, el. síla - iont Akustika - zdroj zvuku - odraz zvuku - šíření zvuku	EGS - Evropa a svět nás zajímá, globální oteplování, skleníkový efekt Z - vodní plochy a počasí MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení, sledování zpráv o počasí PŘ - eroze terénu EV - vztah člověka a prostředí, změny skupenství - předpověď počasí, voda MDV - kritické čtení a vnímání, informace v médiích o mikrosvětě CH - 8. roč. - atom, molekula PŘ - sluch HV - akustika velkých prostor

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- zjistí, že výška tónu závisí na jeho kmitočtu - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti jak omezit nepříznivý vliv nadměrného hluku na člověka	- tón, kmitočet - hlasitost zvuku	EV - lidské aktivity, problémy ŽP, nadměrná hladina zvuku OSV - hodnoty, postoje, respektování práv druhých - neobtěžovat nadměrným hlukem

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- sestaví podle schématu elektrický obvod - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem el. proud - objasní účinky el. proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří el. proud a el. napětí - dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem - pochopí, že el. odpor je jedna z vlastností materiálu a že závisí na délce, průřezu, teplotě a vnitřní stavbě látky	Elektrický proud - elektrické napětí - pravidla bezpečné práce - zkrat - pojistka - odpor vodiče	OSV - řešení problémů, bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem EV - lidské aktivity, problémy ŽP, šetření el. energií M - práce s grafem PČ - 9.roč. OSV - osobnostní rozvoj, poznávání, rozvíjení dovedností při sestavování obvodů EV - lidské aktivity, problémy ŽP, účinnost el. spotřebičů, ekologická doprava

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- chápe rozdíl mezi permanentním magnetem a elektromagnetem a uvede příklady z praxe - chápe princip vzniku indukovaného napětí - rozliší stejnosměrný a střídavý proud na základě jejich časového průběhu - popíše funkci a využití transformátoru - má představu o výrobě a přenosu el. energie, včetně dopadu na životní prostředí - uvede příklady vedení proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zná stavbu atomového jádra a ví o existenci jaderných sil - vysvětlí pojem štěpení jader a možný vznik radioaktivního záření - rozliší různé druhy radioaktivity a ochranu před nimi	Elektromagnetické jevy - elektromagnet - elektromagnetická indukce - střídavý proud - výroba a přenos elektrické energie - vedení el. proudu v kapalinách a v plynech - vedení proudu v polovodičích - polovodičová dioda Jaderná energie - atomová jádra - radioaktivita	EGS - Evropa a svět nás zajímá, šetření el. energií (žárovka - zářivka - LED dioda) EGS - Evropa a svět nás zajímá, alternativní zdroje energie CH - 9. roč - galvanický článěk, akumulátor CH - tabulka a vlastnosti prvků EGS - Evropa a svět nás zajímá, jaderná energie, výhody a nevýhody CH - stavba atomu, nuklidy MDV - kritické čtení a vnímání, vyhledávání informací o radioaktivitě EV - lidské aktivity, problémy ŽP, ochrana před zářením, mutace

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- chápe využití a zneužití radioaktivity - popíše princip činnosti jaderné elektrárny - zná následky použití jaderných zbraní - zhodnotí výhody energ. zdrojů z hlediska vlivů na životní prostředí - rozpozná různé zdroje světla, - využívá poznatek o přímočarém šíření světla, zatmění Slunce a Měsíce - vyhledá rychlost světla v různých prostředích - využívá zákona odrazu světla k nalezení obrazu v zrcadlech - dokáže uvést příklady využití zrcadel v praxi - rozhodne na základě znalosti rychlosti světla v různých prostředích o lomu světla na rozhraní prostředí - rozliší spojku a rozptylku - zná základní vady oka a jejich korekci čočkami - ví o rozkladu bílého světla hranolem a v přírodě	- jaderný reaktor - jaderná energetika Světelné jevy - zdroje světla - přímočaré šíření světla - rychlost světla - odraz světla - lom světla - rozklad světla	MKV - etnický původ, pronásledování vědců, kvůli rase a přesvědčení D - jaderné zbraně v historii OSV - morální rozvoj, hodnoty, postoje, silniční provoz, používání povinné výbavy jízdního kola - odrazky, osvětlení M - osová souměrnost, geometrické znázornění vzniku obrazu PŘ - zrak - vady oka

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- popíše sluneční soustavu - aplikuje znalost gravitační síly na pohyb planet a měsíců - má představu o dějích na Slunci - objasní střídání dne a noci a měsíčních fází - ví o naší Galaxii - ví o výzkumech v blízkém kosmu	Vesmír - sluneční soustava - galaxie - kosmonautika	Z - 6. roč. - sluneční soustava EGS - Evropa a svět nás zajímá, děje ve vesmíru ovlivňují celou planetu MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení, vyhledávání žhavých novinek na internetu

5.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu chemie

- vede k poznávání vybraných chem. látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života,
- informuje o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chem. látkami
- vede k ochraně přírody a vlastního zdraví
- směřuje k získávání základních poznatků z různých oborů chemie
- učí osvojování dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chem. reakcí, s prováděním jednoduchých pokusů a nacházení vysvětlení chem. jevů
- zdůvodňuje vyvozené závěry a uvádí je do širších souvislostí s praktickým využitím
- učí poznávat zásady bezpečné práce s chemikáliemi, zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žiravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami
- učí poskytnout první pomoc při úrazech způsobených chem. látkami
- seznamuje s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti tj. v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a výživě

Formy a metody práce využívané podle charakteru učiva a vzděl. cílů:

frontální výuka, nácvik elementárních laborator. metod a postupů, skupinová práce a demonstrační pokusy.

Rozdělení žáků do skupin, jejich počet popř. počet žáků ve skupině je dán materiálním vybavením. Je důležité dodržovat zásady bezpečné práce v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny resp. pracovny chemie a laboratorní řád je součástí vybavení těchto prostor a je pro každého žáka i vyučujícího závazný.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a částečně s oblastí **Matematika a její aplikace**

Nejrozsáhlejší je koordinace s fyzikou, spočívá v uplatňování a rozvíjení pojmů – vlastnost, veličina, látka, prvek, sloučenina, částice látek, ion, atom, molekula, značka a název prvku, hmotnost a látkové množství, objem, energie, teplo, elektrolýza.

Úzce souvisí s učivem přírodopisu – navazuje na poznatky o fotosyntéze, ze zeměpisu vychází při učivu surovinových zdrojů a chemického průmyslu. Matematika je aplikována při výuce chem. výpočtů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek přeměny, k jejich popisu, vztahů mezi jevy a jejich zdůvodnění
- učí správnému používání chem. termínů, symbolů a značek
- umožňuje žákům samostatné nebo skupinové formulování závěrů na základě pozorování a pokusů

Žák:

- vyvozuje a aplikuje souvislosti na základě získaných poznatků
- vyjadřuje přesně probíhající jevy
- vysvětluje chemické děje
- užívá přiměřené chem. terminologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace
- dává možnost volby způsobu řešení
- dává možnost obhajoby způsobu řešení
- vede k řešení prac. postupů při laboratorních pracích
- vede k vysvětlení příkladů chem. jevů a dějů z praxe
- zdůrazňuje aplikaci poznatků v praxi

Žák:

- řeší problém na základě získaných znalostí ve výuce chemie
- využívá poznatků z praxe
- využívá informace z masmédií
- aplikuje a dedukuje učivo z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje přesné a správné užívání chem. symbolů, značek a termínů
- podněcuje k diskusi a argumentaci
- zadává úkoly, vedoucí ke vzájemné komunikaci

Žák:

- argumentuje na základě osvojených poznatků
- vyvozuje závěry laboratorních prací
- vysvětluje probíhající děje

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje spolupráci mezi žáky
- navozuje diskuzi
- vytváří situace, při kterých se učí respektovat jiný názor
- sestavuje skupiny žáků s různými znalostmi

Žák:

- spolupracuje se spolužáky na zadaném úkolu
- podílí se na vytvoření pracovního týmu
- spoluvytváří závěry řešeného problému
- nese spoluzodpovědnost za řešení úkolu

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje pravidla pro práci s chem. látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a vnitřního řádu školy
- seznamuje se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy
- respektuje požadavky na zdravé životní prostředí
- vyžaduje zodpovědné chování v krizových situacích – 1.pomoc, přivolání pomoci

Žák:

- respektuje řád pracovny a laboratorní řád
- dodržuje pravidla slušného chování
- chová se disciplinovaně a zodpovědně vzhledem k životnímu prostředí
- umí zajistit pomoc v krizové situaci

Kompetence pracovní

Učitel:

- využívá pomůcky a chemikálie k bezpečné a smysluplné činnosti
- vyžaduje dodržování pravidel určených v laboratorním řádu
- motivuje žáky tak, aby přiměřeně rozvíjeli svou erudici a byli schopni poznatky aplikovat v praktickém životě
- rozvíjí pracovní návyky a postupy

Žák:

- učí se využít získaných poznatků v laboratorních pracích
- pracuje pečlivě a svědomitě podle pravidel laboratorního řádu
- neohrožuje zdraví a bezpečnost svou ani spolužáků
- formuluje závěry

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie

- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybr. dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu -dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	- rozlišuje látky a tělesa - popisuje vlastnosti látek - zná základní pravidla bezp. práce s chem. látkami - rozpozná u známých dějů přeměnu látek - rozlišuje směsi - používá termíny: koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasyčený roztok - vysvětlí princip usazování, filtrace, krystalizace, sublimace, extrakce - volí způsoby odděl.složek směsí - aplikuje závislost rozpustnosti látek ve vodě v závislosti na teplotě - popisuje princip rozdělení vod a význam vody - uvádí složení vzduchu - popisuje vznik teplotní inverze a smogu, ozonové díry - popisuje složení atomu - vysvětlí pojem protonové a nukleonové číslo - určuje počet elektronů - umí definovat pojem chem. prvek - používá chem.značky prvky - rozlišuje význam pojmu kation, anion - zapisuje chem. rovnici vznik iontů z atomů prvků	Látky a jejich vlastnosti Bezpečnost práce, laboratorní řád, hygiena práce Směsi Složení látek Chemická vazba	Opak.- F6 OSV – sebepoznání. psychohygiena, zodpovědnost za své zdraví, l. pomoc EGS – Evropa a svět nás zajímá, využívání některých směsí ve vojenství nebo záchranářství, zdravotnictví EV – zákl. podm. života, voda, vzduch EGS - globální problém lidstva OSV- kreativita, osobní zodpovědnost za stav čistoty vod a ovzduší Opak.-F6 Opak.- Z, PŘ EV- význam vody a vzduchu pro život na Zemi MDV- fungování a vliv médií ve spol., inf. z médií VDO - občan, spol. a stát - znečišťování – ropné havárie, výfukové plyny, tovární zplodiny EV- vztah člověka a prostředí, jaderná energie, využití a zneužití D-vznik názvů některých prvků MDV - kritické čtení a vnímání, sledování a vyhledávání informací o nových objevech v oblasti mikrosvětva

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí	- charakterizuje obsah pojmu chemická vazba, elektronegativita - vysvětlí pojem molekula - určí počet atomů prvků v molekule - používá pojem molekula v souvislostech - rozlišuje význam pojmů směs, chem. individuum, chem. prvky, chem. sloučeniny - pracuje s periodickou tabulkou - píše značky vybraných chem. prvků - uvádí ze značek prvků jejich názvy - rozlišuje kovy a nekovy - popisuje vlastnosti a použití některých chem. prvků - používá v souvislostech pojmy hustota, teplota varu, tání, skupenství, vedení tepla a el. proudu - orientuje se v period.soustavě - provádí jednoduchou chem. reakci - rozlišuje reaktanty a produkty reakce - zapisuje jednoduché chem. reakce	Chemické prvky Chemické reakce	Opak.- D8 D. I. Mendělejev Opak.- F6 OSV - osobnostní rozvoj, poznávání, odpovědnost jednotlivce za práci s některými prvky a sloučeninami ohrožujících zdraví EV – lidské aktivity, problémy ŽP, nebezpečí poškození život. prostředí, zejména těžkými kovy a jejich sloučeninami EGS - objevujeme svět a Evropu, znečišťování život. prostředí jako globální problém lidstva Opak.- PŘ, M EGS - Evropa a svět nás zajímá, využití při chem. technologiích, zabraňuje vzniku havárií a materiálním ztrátám, katalyzované výroby v průmyslu potravinářském, farmakologii, výrobě mýdel a čistících přípravků

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- aplikuje zákon zachování hmotnosti - používá veličinu látkové množství a jednotku mol - vypočítá molární hmotnost sloučeniny - řeší nejjednodušší výpočtové úlohy z chem. rovnic - zná faktory ovlivňující průběh chem. reakce - definuje pojem katalyzátor - zapisuje z názvu vzorce oxidů a halogenidů, ze vzorců názvy - určuje oxidační číslo atomů prvků v ox. a hal. - popisuje nejvýznačnější vlastnosti a použití nejběžnějších ox. a hal. - popisuje způsob pomoci člověku přiotrávenému ox. uhelnatým - zná skleníkový efekt - zapisuje srážecí reakce a iontový zápis - určuje sulfidy - rozlišuje kyselé a zásadité roztoky - určuje kyselinotvorné, hydroxidotvorné a amfoterní oxidy - užívá indikátory - uvádí příklady roztoků	Oxidy a halogenidy. Sulfidy Kyseliny a hydroxidy	EV – vztah člověka a prostředí, obsah některých oxidů v atmosféře, skleníkový efekt, globální oteplování, freony - ozonová díra, vliv na faunu a floru, zdraví člověka EGS - výroba kovů ze sulfidů, význam barevných kovů, výroba stavebních materiálů, užití v ostatních oborech chem. průmyslu OSV- sebepoznání, kreativita, nebezpečí pro lidský organismus, 1. pomoc EV- ekosystémy, vliv pH na život ve vodě, kyselé deště – ohrožení flory – únik kyselinotvorných oxidů do atmosféry, neutralizace kyselých půd páleným vápnem, únik žíravín při výrobách nebo haváriích

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- měří pH roztoků - užívá indikátorové papírky - ředí roztoky kyselin a zásad - umí poskytnout 1. pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - zapisuje vzorce hydroxidů a kyselin kyslíkatých i bezkyslíkatých - zná vlastnosti, užití, výrobu některých kyselin a hydroxidů - odvozuje vzorec pro výpočet koncentrace - vypočítá nejjednodušší příklady na koncentraci - umí hmotnostní zlomek části sloučeniny ve sloučenině	Koncentrace Hmotnostní zlomek	EGS - objevujeme svět a Evropu, reakce ox. vápenatého s vodou za vzniku hydroxidu vápenatého, tedy hašeného vápna – neutralizace kys. dešťů, stavebnictví OSV - kreativita, osobnostní rozvoj, poznávání, zodpovědnost při práci s žiravinami, poskytnutí 1. pomoci, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému M - výpočty, dosazování do vzorce, úprava vzorce, trojčlenka EV - ekosystémy, zředování roztoků žiravin a jedovatých látek EGS - výpočty pro chem. výrobu a chem. praxi

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání - fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	- rozeznává neutralizaci - provádí a zapisuje neutralizaci známých kyselin a zásad - zná 1.pomoc při poleptání kyselinou nebo hydroxidem - umí zapsat chem. rovnicemi způsoby přípravy solí - uvádí příklady solí využívaných jako hnojiva - popisuje vlastnosti a použití některých solí - zapisuje chem. reakce výroby hydroxidu vápenatého a tvrdnutí malty - ovládá názvosloví a vzorce solí, hydrogensolí a hydrátů - rozeznává redoxní reakce - určuje v zápisu rovnic oxidaci a redukci - popisuje činitele ovlivňující korozi a způsoby ochrany kovového materiálu - popisuje elektrolýzu a její průmyslové využití - zná galvanický článek, voltův článek - umí galvanické pokovení - popisuje olověný akumulátor - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Soli Redoxní reakce	OSV – kreativita, užívání hnojiv, pesticidů herbicidů EV- lid. aktivity, problémy ŽP, kontaminace vod EGS - Evropa a svět nás zajímá, zpracování některých solí jako důležitých průmyslových surovin, rozvoj některých technologických pochodů, strategické suroviny F 9 EV - ekosystémy, hosp. ztráty způsobené korozi EGS - výroba kovů,hydroxidu sodného, chlórů elektrolýzou užití suchého článku, význam akumulátoru u dopravních prostředků

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- umí pojmenovat zdroje bílkovin, jejich rozdělení a začlenění do stravy - zná nukleové kyseliny, enzymy, vitamíny a hormony - umí vysvětlit pojem polymerace, polymer, monomer, makromolekula - vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken, polyethylen, PVC, polystyren, teflon, plexisklo, celulozoid, silon, polyester - umí jejich vlastnosti a použití - popisuje otravné a jedovaté látky, volně i nezákonně prodávané drogy - uvádí příklady hořlavin - ovládá zásady bezpečné práce - vysvětlí princip hašení požárů - zná telefonní číslo hasičů - hodnotí složení jídla - umí uvést způsoby konzervace potravin - ovládá fáze výrob, automatizaci výroby - zná léčiva, jejich rozdělení, výbušniny - umí vitamíny a hormony	Plasty a syntetická vlákna Chemie ve společnosti	OSV - psychohygiena, zodpovědnost za výživu, příjem cukrů, tuků - cholesterol, zdravá výživa, vitamíny, zdravotní stav člověka, hormony, enzymy EV - odpady, recyklace EGS - jsme Evropané, likvidace plastů, zplodiny při hoření VDO - zákony a předpisy o odpadech OSV - osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty OSV - mezilidské vztahy, zodpovědnost při práci s chemikáliemi v domácnosti, zaměstnání, poškozování zdraví při drogových závislostech MDV - interpretace vztahu med. sdělení a reality, VDO - princip demokracie, vliv humanitárních organizací na výživu a zdraví obyvatel v méně rozvinutých zemích MKV - lidské vztahy, princip smíru a solidarity, aplikace nejnovějších poznatků vědy na chemické výroby a technologie

5.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se,
- podporuje pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování,
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

zdůrazňuje člověka jako součást přírody

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, mikroskopů, lup)
- učení venku
- krátkodobé projekty
- badatelská forma výuky
- využití digitálních technologií při získávání a zpracování dat

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, globální ekosystémy, zemské obaly,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Žák:

- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Žák:

- při práci ve skupinách respektuje názory druhých, dodržuje stanovená pravidla diskuse
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- k posilování sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti žáků

Žák:

- při práci ve skupině spolupracuje na základě vytvořených pravidel
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- pomáhá ostatním a je schopen o pomoc požádat
- učí se naslouchat jiným

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- k dodržování pravidel slušného chování
- k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák:

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- dodržují pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- poučí žáky o bezpečnosti při práci v terénu

Žák:

- se učí pracovat efektivně
- používá při pozorování lupu a mikroskop

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty
- je seznámen s aplikacemi, které umožňují získávání přírodovědných dat a umí je využívat

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti -vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - plikuje praktické metody poznávání přírody	▪ Objasní vznik a stavbu Země ▪ Rozliší jednotlivé sféry Země, dokáže vysvětlit jejich význam pro život na Zemi ▪ Dělí přírodu na živou a neživou ▪ Objasní průběh fotosyntézy a buněčného dýchání, zhodnotí jejich význam pro přírodu ▪ Vlastními slovy popíše teorie vzniku života a vývoj organismů na Zemi ▪ Vyjmenuje a stručně vysvětlí základní projevy všech živých organismů ▪ s porozuměním používá pojmy ekosystém, producent, konzument, rozkladač, potravní řetězec, potravní pyramida, symbióza, parazit ▪ definuje buňku jako základní stavební a funkční jednotku živého organismu ▪ používá lupu, dalekohled ▪ samostatně pracuje s mikroskopem, dokáže zhotovit jednoduchý mikroskopický preparát	Země a život na ní Sféry Země Fotosyntéza Vznik a vývoj života na Zemi Základní projevy živých organismů Projevy a potravní vztahy organismů Buňka – základní stavební kámen živých organismů	Z – vznik a stavba Země Z – sféry Země Ch – organické a anorganické látky EV - ekosystémy, důležitost existence a zachování každého organismu EV - ekosystémy, vztahy mezi organismy EV - ekosystémy, základní pojmy EV - symbióza OSV – kooperace, kompetice

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	▪ vymezí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy ▪ vyjmenuje 6 říší organismů ▪ objasní pojmy rodové a druhové jméno ▪ jednoduše popíše princip fungování virů ▪ objasní pojmy infekce, epidemie, pandemie a uvede příklady ▪ vysvětlí význam očkování, uvede způsoby prevence před infekčními chorobami, zdůrazní jejich význam ▪ objasní význam bakterií v přírodě i ve vztahu k člověku ▪ Zná pojem antibiotika a jejich použití, nebezpečí nadužívání ▪ Objasní význam sinic jako producentů ▪ Zná pojem vodní květ, vliv člověka na jeho vznik a možné nebezpečí	Třídění organismů Viry Bakterie Sinice	EGS - globální souvislosti, mezinárodní klasifikace organismů EGS - objevujeme svět a Evropu, pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa EGS – Evropa a svět nás zajímá, revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům D – morové nákazy a jejich důsledky EV - lidské aktivity, problémy ŽP, znečištění vod

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	▪ zná vybrané zástupce s porozuměním používá pojem plankton ▪ rozdělí říši houby na kvasinky, plísně, houby s plodnicí ▪ u jednotlivých skupin popíše stavbu těla a zná hlavní zástupce ▪ zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou ▪ pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby ▪ zná pravidla pro sběr hub a první pomoc při otravě houbami ▪ objasní, kde se vyskytují lišejníky ▪ vysvětlí pojem symbióza, bioindikátor ▪ znají vybrané zástupce, jejich způsob pohybu a význam	Jednobuněčné rostliny – řasy Houby Lišejníky Prvoci	OSV - mezilidské vztahy, kooperace, kompetice, první pomoc při otravě houbami VZ - první pomoc

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	▪ popíše funkci základních organel živočišné buňky, rozumí posloupnosti buňka-tkáň-orgán-orgánová soustava-organismus ▪ vymezí rozdíl mezi bezobratlými a obratlovci ▪ vyjmenuje základní znaky a projevy života živočichů ▪ vysvětlí pojem výživově nesoběstačný (heterotrofni) organismus ▪ u jednotlivých skupin popíše životní projevy a hlavní vnější znaky ▪ uvede příklady řádů a jejich nejznámější zástupce, pozná vybrané zástupce	Bezobratlí živočichové Třídění bezobratlých Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci - klepítkatci - korýši - stonožkovci - hmyz	

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí -uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi -vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	▪ u jednotlivých ekosystémů vymezí základní znaky, rozdělí bezobratlé živočichy podle způsobu výživy a jejich postavení v daném ekosystému ▪ rozlišuje přirozený a umělý ekosystém, uvede příklady ▪ Objasní pojem parazit, uvede příklady vnitřních a vnějších parazitů člověka, způsob jejich života ▪ s porozuměním používá pojem plankton a bentos ▪ uvede příklady cizích suchozemských ekosystémů a typických skupin bezobratlých, které zde žijí ▪ zdůrazní velkou druhovou pestrost, vysvětlí vznik korálového útesu uvede příklady bezobratlých	Suchozemské ekosystémy v ČR Půda Les Louka, pastvina, step Pole, sady, zahrady Parky Lidská sídla Parazité Vodní ekosystémy Rybník a jezero Potok a řeka Cizokrajné ekosystémy Tropický deštný les, savany, pouště a polopouště Moře a oceány	EV - vztah člověka a prostředí, význam lesa a jeho ochrany, budování citového vztahu k přírodě OSV, EV - vztah k půdě, význam zemědělství D - násilná kolektivizace v 50.letech 20.století EV- narušení přírodní rovnováhy, snižování biodiverzity OSV, ETV - seberegulace, zodpovědný přístup k sobě i svému okolí, základní hygienické návyky VZ - ochrana před nemocemi přenášenými klíštětem EV - lidské aktivity, problémy ŽP, znečištění vod, kácení pralesů MDV, OSV – tvorba mediálního sdělení – referáty, projekty - kreativita MDV- vnímání med. sdělení, dokumentární filmy, využití internetu, literatury, encyklopedií Z – podnebné pásy- rozšíření organismů, migrace

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	▪ objasní pojem strunatci ▪ vyjmenuje základní znaky ▪ vymezí rozdíl mezi strunatci a bezobratlými živočichy ▪ objasní pojmy druhové a rodové jméno, s porozuměním se orientuje v systematických jednotkách ▪ popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky, vyjmenuje zástupce ▪ popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky, vyjmenuje zástupce ▪ popíše hlavní znaky, životní prostředí, zná zástupce žijící u nás ▪ u vybraných řádů popíše hlavní znaky, vyjmenuje zástupce vysvětlí význam ryb pro člověka ▪ rozdělí obojživelníky na ocasaté a bezocasé, popíše životní prostředí, hlavní znaky ▪ objasní rozmnožování a vývoj ▪ vysvětlí pojem bioindikátor ▪ vyjmenuje a pozná zástupce žijící v ČR	Strunatci Třídění strunatců Obratlovci Mihule Paryby Ryby paprskoploutvé Obojživelníci	

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům -aplikuje praktické metody poznávání přírody - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů -vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	▪ vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou ▪ vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus ▪ zná hlavní znaky, životní prostředí, význam řas a vybrané zástupce ▪ popíše tělo mech. rostlinky, životní prostředí, rozmnožování a vybrané zástupce ▪ charakterizuje hlavní znaky, životní prostředí, rozmnožování a vybrané zástupce ▪ uvede rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin ▪ vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami ▪ zná znaky nahosemenných rostlin, vyjmenuje a pozná vybrané zástupce, vysvětlí význam ▪ vysvětlí význam a funkce pro rostlinu, popíše vnější stavbu, vysvětlí pojem vegetativní rozmnožování ▪ objasní význam a funkce, popíše stavbu stonku bylin a dřevin ▪ vysvětlí význam a funkce, popíše stavbu, ▪ vysvětlí pojmy fotosyntéza a dýchání	Rostliny Řasy Mechy Plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Stavba těla krytosemenných rostlin Kořen Stonek List	EV - základní podmínky života rostliny EGS - objevujeme svět a Evropu, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie (černé uhlí)

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	▪ vysvětlí význam a funkce, popíše stavbu ▪ Objasní opylení a oplození ▪ Objasní pojmy, popíše funkce a stavbu ▪ Uvede příklady suchých a dužnatých plodů, způsob jejich šíření ▪ Dokáže popsat základní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin ▪ Vyjmenuje a pozná typické zástupce léčivých rostlin a popíše jejich využití ▪ Vyjmenuje a pozná příklady jedovatých rostlin, uvede zásady manipulace s nimi a vysvětlí jejich význam ▪ Rozliší pojem umělý a přirozený ekosystém ▪ Rozliší lesní patra, určí vybrané rostliny v jednotlivých patrech, rozdělí strunatce podle místa jejich výskytu v lese a způsobu výživy ▪ Vysvětlí význam lesů, charakterizuje typy lesů v ČR, Uved příklady potravních řetězců	Květ Plod a semeno Systém jednoděložných a dvouděložných rostlin Léčivé a jedovaté rostliny Suchozemské ekosystémy v ČR Les	 VZ – zdraví a nemoc EV - ekosystémy, základní pojmy CH - fotosyntéza EV - vztah člověka a prostředí, význam lesa a jeho ochrany, budování citového vztahu k přírodě EV - ekosystémy, vztahy mezi organismy v lese

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-odvodí na základě <i>vlastního</i> pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí a zhodnotí jejich význam -uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	▪ u jednotlivých ekosystémů vymeží základní znaky, rozdělí strunatce podle způsobu výživy a jejich postavení v daném ekosystému ▪ na základě pozorování a klíčů určuje rostliny typické pro daný ekosystém, zařazuje je do potravních řetězců, zná jejich význam pro člověka ▪ u umělých ekosystémů uvede příklady zásahů člověka do ekosystému a jejich význam ▪ vysvětlí pojem domestikace, vyjmenuje druhy chovaných živočichů, jejich význam pro člověka ▪ vymeží základní znaky ekosystému, vysvětlí odlišnosti, zná strunatce a rostliny žijící v daném ekos. a jeho okolí, vysvětlí jejich postavení v ekosystému ▪ popíše hlavní znaky ekosystému, vyjmenuje typické zástupce strunatců a rostlin, jejich přizpůsobení podmínkám a jejich postavení v rámci potravních vztahů ▪ Zdůrazní význam biodiverzity - Objasní význam zoologických a botanických zahrad	Louka, pastvina, step Zahrada, sad, pole Park Lidská obydli a jejich okolí Vodní ekosystémy v ČR Rybník a jezero Potok a řeka Cizokrajné ekosystémy Tropický deštný les, savany, stepi, pouště a polopouště, polární oblasti Moře a oceán	OSV, EV - vztah k půdě, význam zemědělství D - násilná kolektivizace v 50.letech 20.století PČ - organismy člověkem pěstované nebo chované OSV, ETV – morální rozvoj, hodnoty, postoje péče o rostliny a živočichy – budování citového života a posilování zodpovědnosti za někoho MDV, OSV – tvorba mediálního sdělení – referáty, projekty – kreativita D, Z - rybníkářství na našem území MDV- vnímání med. sdělení, dokumentární filmy, využití internetu, literatury, encyklopedií Z – podnebné pásy - rozšíření organismů, migrace EGS - Evropa a svět nás zajímá, nebezpečí desertifikace a její důsledky MKV- migrace obyvatelstva v důsledku špatných životních podmínek, multikulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá, ohrožené druhy, nezákonný lov Z – regiony světa

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka -určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	▪ objasní biologickou a společenskou podstatu člověka ▪ zařadí člověka do systému živočichů, posoudí společné znaky s primáty ▪ rozlišuje jednotlivé předchůdce člověka a úroveň jejich vyspělosti ▪ charakterizuje vznik odlišných lidských skupin jako výsledek působení prostředí ▪ charakterizuje rasismus jako nevědeckou teorii ▪ umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus ▪ objasní funkci kostry ▪ popíše vnitřní stavbu kosti ▪ rozlišuje spojení kostí, dokáže popsat stavbu a činnost kloubu ▪ podle obrázku dokáže pojmenovat hlavní části kostry a jednotlivé kosti ▪ zhodnotí nebezpečí úrazů a onemocnění opěrné soustavy ▪ objasní funkci svalstva ▪ vysvětlí funkční propojení s jinými orgánovými soustavami ▪ popíše stavbu svalu, upevnění ke kostře, princip svalové práce ▪ pojmenuje základní lidské svaly ▪ uvede význam zdravého pohybového režimu ▪ zná příčiny zranění a onemocnění soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci	Vývoj člověka-fylogeneze Variabilita člověka Anatomie člověka Opěrná soustava - kostra Pohybová soustava	D – vývoj lidského rodu MKV, ETV - etnický původ, rasy, národnostní menšiny MKV, ETV - lidské vztahy, tolerance k odlišnostem TV - potřeba tělesné aktivity pro správný rozvoj člověka VDO - občan, spol., stát, pochopení nutnosti pomoci v neodkladných případech VZ - první pomoc

[illegible]

[illegible]

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří -vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti -uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě	▪ umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy ▪ vysvětlí způsob oplození ▪ objasní nitroděložní vývoj ▪ zaujímá zodpovědný postoj k sobě samému, rozumí pojmům spojeným s lidskou sexualitou ▪ zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob ▪ popíše jednotlivé etapy života člověka ▪ objasní pojem zdraví a nemoc, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka ▪ definuje nauku o dědičnosti a proměnlivosti ▪ na příkladu vysvětlí dědičnost jednoho znaku ▪ uvede příklady dědičných chorob ▪ na příkladech uvede význam genetiky ▪ význam J. G. Mendela	Rozmnožovací soustava Genetika	OSV - komunikace OSV, MKV, ETV (SXV)- sexualita, zodpovědný přístup k sobě i partnerovi, zásady bezpečného sexu VO, VZ - vztahy mezi mužem a ženou, rodina EGS- Evropa a svět nás zajímá, pandemie AIDS MKV, ETV - handicapovaní spoluobčané, princip solidarity EV - lidské aktivity, vztah člověka a prostředí, geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu CH – nukleové kyseliny VO - J. G. Mendel - významný vědec

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	▪ vyzná se v názorech na vznik vesmíru a Země ▪ dovede popsat hlubinnou stavbu Země ▪ dokáže pojmenovat jednotlivé geol. vědy a chápe, čím mohou být užitečné ▪ rozliší základní fyzikální a chemické vlastnosti minerálů ▪ podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty ▪ zná význam některých důležitých nerostů ▪ rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku ▪ zná význam a použití důležitých hornin ▪ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ▪ uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů ▪ objasní oběh vody, její význam ▪ zná příčiny znečištění vody ▪ zná vrstvy atmosféry a jejich význam pro život na Zemi ▪ objasní příčiny znečištění ovzduší a důsledky pro život na celé planetě	Vznik a vývoj Země Stavba zemského tělesa Geologické vědy Mineralogie a petrologie Vnitřní a vnější geologické děje Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy Význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů	Z - planeta Země, stavba F, CH - terminologie, rozpustnost CH - chem. vzorce, značky prvků Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě CH - působení vody ve vápencích MDV - fungování a vliv médií ve spol., ETV - přírodní katastrofy, zemětřesení jejich následky, humanitární pomoc Z – krajina EGS - Evropa a svět nás zajímá, globální důsledky znečištění moří a oceánů EV, ETV – problémy životního prostředí EGS, ETV – ozónová díra a její důsledky, skleníkový efekt a globální oteplování Z - typy půd - zemědělství VZ – chování při mimořádných událostech

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému -vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam -uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	▪ vysvětlí proces vzniku půdy a její význam ▪ objasní příčiny znečištění a devastace půdy a jejich důsledky ▪ zná princip kompostování ▪ popíše teorii o vzniku a vývoje života na Zemi ▪ rozlišuje jednotlivé geologické éry a typické organismy a jejich přizpůsobování ▪ charakterizuje svými slovy význam přírody pro člověka ▪ orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) ▪ popíše základní funkční procesy ekosystému zajišťující jejich rovnováhu – tok energie, koloběh látek ▪ Uvědomuje si rozmanitost ekosystémů a nutnost zachování přirozených vztahů v nich ▪ sleduje aktuální stav životního prostředí ▪ chápe principy trvale udržitelného rozvoje ▪ rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ▪ orientuje se v globálních environmentálních problémech ▪ seznámí se pojmem klimatická změna a některými adaptačními a mitigačními opatřeními ▪ uvede příklady druhové a ekosystémové rozmanitosti v naší přírodě ▪ rozliší chráněná území ČR a naše národní parky charakterizuje CHKO Beskydy	Pedosféra Vznik a vývoj života na Zemi Ekologie Ochrana přírody a životní prostředí Ochrana přírody v ČR	Z – hospodářství ČR EV, ETV – vztah člověka a prostředí, ochrana přírodního dědictví EV - ekosystémy EV - základní podmínky života Z – vztah příroda a společnost VDO, ETV – společnost a stát, principy demokracie, princip třídění odpadů, zodpovědnost vůči stavu planety, ekologická hnutí MDV - využití informací z médií a jejich zpracování EGS, ETV – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO Z – světové hospodářství OSV,ETV - morální rozvoj, hodnoty, postoje, budování vztahu k přírodě VDO – nutnost ochrany přírody, funkce státu v této oblasti VDO - formy participace, znalost svého regionu a budování vztahu k němu

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní park ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :

- vede k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Žák:

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané

- poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede ke komunikaci a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- vede k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Žák:

- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se myslet kriticky, hájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- vede k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Žák:

- spolupracuje ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá a je schopen o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje

- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Žák:

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- chápe základní environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Žák:

- seznámí se s pravidly bezpečného chování v terénu
- pracuje efektivně

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty
- je seznámen s aplikacemi, které umožňují získávání přírodovědných dat a umí je využívat

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 6. - 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	- používá s porozuměním zákl. geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geograf. objekty, jevy a procesy v krajině - vysvětluje délku a šířku - chápe časové pásma - rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu, umí orientovat mapu, čte obsah map, rozlišuje druhy atlasů, jejich funkci - osvětlí pojem krajinná sféra - zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů - rozpoznává souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost - určí a vyhledá na mapách podnebné pásy - pracuje s pojmy počasí, podnebí, oběh vzduchu, vítr	<u>GEOGRAFICKÉ INFOR. ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE a TOPOGRAFIE</u> <u>Vesmír</u> - Pohyby Země <u>Glóbus</u> - poledníky, rovnoběžky - čas na zeměkouli - určování zeměpisné polohy <u>Mapy, atlasy</u> <u>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</u> <u>Krajinná sféra</u> - souvislosti a podmíněnost jednotlivých složek <u>Litosféra</u> - stavba zemského tělesa - činitelé působící na povrch Země <u>Atmosféra</u> - podnebné pásy - počasí, podnebí	OSV - komunikace, naslouchání, spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce EGS – objevujeme svět a Evropu, důsledky pohybu pro život, model Země, pohled na svět , ve kterém žijí F- sluneční soust., gravitační síla ČJ - skloňování slova glóbus PŘ - život ve vesmíru, roční období D - stáří kosmu, tvar země M - výpočet měřítka, vzdáleností na mapě, poměr, polokružnice OSV - kreativita, sebepoznání, zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů EGS - objevujeme svět a Evropu, propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští PŘ - tématické mapy, rozmístění fauny a flóry, rozmanitost organismů, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy a fotosyntéza ČJ - názvosloví, synonyma

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 6. - 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- seznámí se poměrem slané a sladké vody - pracuje s porozuměním s pojmy hydrosféry - vyhledá světové oceány - vyhledá bezodtokové oblasti - rozlišuje půdní typy, druhy - seznamuje se s erozí půd - orientuje se v rozložení prvků biosféry, šířkových pásmech na Zemi - objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - posoudí vlivy člověka na přírodní prostředí - určí světové strany - odhaduje vzdálenosti, čte turistické značky - určí přibližný počet obyv. - užívá pojmy národ, národní a světový jazyk - vyjmenuje hl. svět nábož. - vysvětlí co je stát - dělí obyvatelstvo podle síde - vyhledává světadíly, určuje jejich zem. polohu, porovnává rozlohy - charakterizuje význam a využití oceánů - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	<u>Hydrosféra</u> - rozložení vody na planetě - sladká voda - slaná (mořská) voda - ledovce <u>Pedosféra</u> - půdní typy, druhy - ochrana půd <u>Biosféra</u> - vegetační pásy - vliv nadmořské výšky - vliv vzdálenosti od rovníku <u>Praktický zeměpis</u> - orientace mapy - práce s atlasem, rejstřík <u>Člověk na Zemi</u> <u>Obyvatelstvo a sídla</u> <u>Hospodářská čin. Člověk</u> <u>Vše zařazeno v jednotlivých regionech světa</u> <u>REGIONY SVĚTA</u> <u>Afrika</u> - povrch, podnebí - rostlinstvo, živočišstvo - přírodní zdroje - obyvatelstvo a hospodářství - vybrané státy	VV - estetická stránka, barvy na mapě F - teplota, tlak, hustota, změny skupenství VO- šetření vodou, čistota ovzduší M - nadmořská výška, procenta D - časová představa o pohybu kontinentů ETV

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 6. - 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- vyhledává světadíly, určuje jejich zem. polohu, porovnává rozlohy - charakterizuje význam a využití oceánů - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	<u>Amerika</u> - státy Severní Ameriky, charakteristika - státy Jižní Ameriky, charakteristika - obyvatelstvo, průmyslové oblasti a zemědělství - největší a hlavní města <u>Asie</u> - kulturní zeměpisné oblasti Asie - nejvýznamnější státy Asie - politická a hospodářská pozice Číny - politická a hospodářská pozice Ruska ve světě	EV - vztah člověka a prostředí, stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VDO - prvky demokracie, formy vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy EGS - objevujeme svět a Evropu, život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování MKV - lidské vztahy, kultura a tradice, rasismus EV - podmínky života na Zemi, ekologická problematika, ohrožení života EGS - využití oceánů D - dobývání pólů EV - vztah člověka a prostředí, klimatické změny, podmínky života EGS - oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum ETV

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 6. - 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
	- porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a států - posoudí význam mezinárodní vědecké spolupráce při výzkumu polárních oblastí, chápe nutnost ochrany polárních oblastí	<u>Austrálie, Oceánie</u> - povrch, podnebí - rostlinstvo, živočišstvo - přírodní zdroje - obyvatelstvo a hospodářství - vybrané státy <u>Polární kraje</u> - polární oblasti - vědecké stanice <u>Světový oceán</u>	MKV - kulturní difference, spolupráce mezi národy OSV- seberegulace, spolupráce EV - vyčerpatelnost přírodních zdrojů EGS- mezinárodní spolupráce VDO - princip demokracie D - nejstarší osídlené oblasti, historie území, kolonizace, otroctví VO - lidská práva, vzdělání M - grafy, kartogramy, porovnávání čísel ETV

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 8. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál Evropy v evropském a světovém kontextu - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry charakterizuje přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady jednotlivých států, kulturu a životní úroveň - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly a nastávají - charakterizuje zem. polohu a rozlohu ČR v kontextu Evropy - určí sousední státy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní hospod. a kulturní poměry, možnosti dalšího rozvoje - přiměřeně analyzuje vazby jednotlivých regionů v rámci ČR a v kontextu s EU - vyjádří svými slovy hlavní zásady ochrany přírody - posoudí aktuální otázky životního prostředí na území celé ČR	<u>EVROPA</u> - poloha, rozloha Evropy, členitost, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje a obyvatelstvo - hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy Evropy - hlavní města států - státy střední Evropy - stav životního prostředí - rizikové faktory ovlivňující životní prostředí Evropy <u>ČESKÁ REPUBLIKA</u> <u>Česká republika na mapě Evropy</u> <u>Přírodní podmínky ČR</u> - povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu - hlavní horopisné celky - podnebí - rozmístění vodstva a půd, rostlinstva a živočišstva <u>Ochrana přírody</u> - národní parky - CHKO <u>Životní prostředí</u> <u>Obyvatelstvo</u> - hustota obyvatelstva - rozmístění obyvatelstva	MKV - lidské vztahy, kultura a tradice, rasismus PŘ - lidská populace, rasy, podmínky života na zemi, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce, technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod mezi zeměmi EV - vyčerpatelnost přírodních zdrojů EGS- mezinárodní spolupráce VDO - princip demokracie M - grafy, kartogramy, porovnávání čísel OSV - poznávání, seberegulace, menšiny, rasismus, xenofobie EGS - Evropa a svět, vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničí - poloha na mapě světa, orientace MKV - difference, kultura a tradice EV - stav přírody, ochrana přírody, předpoklad vývoje PŘ - geologická stavba, ochrana přírody, vliv osídlení M - porovnání rozlohy, hustota obyvatelstva ETV

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 8. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti ČR na světových mezinárodních a nadnárodních institucích, uvádí příklady účasti a působnosti ČR na světových mezinárodních a nadnárodních institucích - hodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v ČR - vyjmenuje členy EU - hodnotí výhody a nevýhody členství v EU charakterizuje přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady jednotlivých krajů, osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti - určí a vyhledá na mapách nejvýznamnější sídelní střediska - charakterizuje předpoklady jednotlivých oblastí pro cestovní ruch a rekreaci - vymezí a konkretizuje území místní krajiny	<u>Hospodářství</u> - průmysl - zemědělství - doprava a spoje - služby obyvatelstvu - rekreace a cestovní ruch - zahraniční obchod <u>Kraje ČR</u>	OSV - poznávání, vytvoření názorů na stav hospodářství EV - lidské aktivity, vliv hospodářství na životní prostředí, těžba, průmyslové závody, doprava, cestování EGS - Evropa a svět, postavení hospodářství v rámci EU a světa CH - využití nerostných surovin PŘ - obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro průmysl F - typy elektráren EV - člověk a prostředí, stav životního prostředí OSV - spolupráce, obhajoba vlastního názoru EGS - euroregiony, spolupráce v rámci EU, finance D - historie regionů CH - průmysl regionů ČJ - významné osobnosti M - práce s daty PŘ - krajina, stav přírody VO - lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, průměrné hodnoty, určování hustoty zalidnění

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 8. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech -vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídla - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovná předpoklady a hlavně faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<u>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</u>	EGS - Evropa a svět nás zajímá, život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost světového hospodářství na těžbě surovin, vyčerpatelnost nerostných surovin, jejich šetření EV - lidské aktivity, vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody OSV - vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuze na dané téma, skupinová práce MKV - etnický původ, historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik PŘ - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro průmysl, podvýživa, hlad D - nejstarší osídlené oblasti, růst obyvatelstva, vznik prvních měst, vývoj urbanizace MKV - princip smíru, solidarita ETV

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 8. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - určuje světové strany, čte turistické značky, pracuje s azimutem, orientuje se v krajině - umí načrtnout jednoduchý plánec krajiny	<u>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u> <u>PRAKTICKÝ ZEMĚPIS</u> - světové strany, turistické značky - azimut - náčrt plánu krajiny - vrstevnice - orientace v turistických mapách	VO - lidská práva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání, volba povolání, zdravý životní styl VZ - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa M- rozvoj grafů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, jednotky plochy CH - chemizace v zemědělství, vliv na přírodu a kvalitu potravin, využití nerostných surovin F - typy elektráren, rychlost dopravních prostředků PČ - suroviny pro přípravu pokrmů

Oblast: Člověk a příroda		Předmět: Zeměpis	Ročník: 8. - 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
	- rozezná státy podle velikosti, počtu obyvatel, závislosti, svrchovanosti, správního členění, formy vlády, státního zřízení - rozliší státy podle stupně rozvoje - pracuje s pojmy ústava, prezidentský a parlamentní typ vlády, monarchie, absolutistická monarchie - jmenuje konkrétní příklady států s demokratickým politickým systémem a totalitním systémem - charakterizuje základní cíle, zásady a činnost OSN, EU, NATO - vyhledá na politické mapě světa státy a oblasti, o kterých se aktuálně hovoří v souvislosti s politickými, hospodářskými, kulturními a jinými událostmi ve světě	<u>Politická mapa dnešního světa</u> - počet států, svrchovanost - územní rozloha - počet obyvatel - správní členění - státní zřízení a forma vlády - stupeň rozvoje - politické a hospodářské seskupení - vojenské seskupení - neutrální politika	VDO - princip demokracie, prvky vlády, demokracie, totalita OSV - mezilidské vztahy, problémové úkoly, formulace názorů, naslouchání, argumenty, komunikace MKV - lidské vztahy, politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS - Evropa a svět nás zajímá, mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, terorismus, globalizace EV - vztah člověka a přírody, vývoj přírodního obrazu světa, řešení problémů trvale udržitelných zdrojů M - zpracování statistických údajů VO, PŘ, D ETV

5.7. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory)

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Estetická výchova

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Odrazí nezastupitelnou součást lidské existence, tj. umění a kulturu.

Umění – jako proces specifického poznání a dorozumívání,
jako vzájemnou provázanost, kterou nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V tomto procesu dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu. Prostřednictvím uměleckého díla pak dochází k chápání sebe sama a k chápání okolního světa. Součástí procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnost vcítit se do kulturních potřeb jiných lidí a jimi vytvořených hodnot, schopnost nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónů a zvuků, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Kulturu – jako procesy a výsledky duchovní činnosti,
jako proměny historické zkušenosti,
jako neoddělitelnou součást každodenního života.

Všechny schopnosti se rozvíjejí v tvořivých činnostech žáků.

Na 1.stupni základního vzdělání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního i výtvarného umění, učí se s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředku pro sebevyjádření.

Seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat, rozpoznávat a interpretovat.

Na 2. stupni se otevírá cesta širšímu nazírání na umění a kulturu. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají

- literární a dramatická díla (divadlo, film)
- multimediální tvorba
- samotné znakové systémy

Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků umožňují projekty. Ty otevírají prostor pro získání dovedností a poznatků také z jiných oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření žáka, a tím také k hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka

- k porozumění hudebnímu umění a hudbě
- k aktivnímu vnímání hudby
- k využívání hudby jako prostředku komunikace.

To se děje prostřednictvím činností

vokálních (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu, posilování pěveckých návyků)

instrumentálních (hra na hudební nástroje, jejich využití při hudební reprodukci i produkci)

hudebně pohybových (ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí tance, pohybu, gest)

poslechových (aktivní vnímání hudby, její poznávání ve všech podobách, interpretace žákem)

Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují, doplňují, a tím rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však jeho hudebnost a hudební schopnosti. Ty se následně projevují *individuálními hudebními dovednostmi* (sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými)

Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit

- svůj individuální hlasový potenciál (sólový, skupinový, sborový zpěv)
- své individuální instrumentální dovednosti (souborová hra, doprovod zpěvného projevu)
- své pohybové dovednosti (tanec, pohybový doprovod hudby)
- svůj individuální zájem a zaměření („ interpretace“ hudby)

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi vychází hlavně z porovnávání dosavadní a aktivní zkušenosti žáka. To mu umožňuje uplatňovat osobní jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření ne jen jako k přenosu reality, ale také jako k prostředku, který se podílí na přijímání a zapojování reality do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena

- na tvůrčích činnostech, tvorbě
- na vnímání
- na přepisu a interpretaci.

Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci žáka. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (tradiční, ověřené), ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi, tj.

- *rozvíjením smyslové citlivosti* (schopnost rozeznávat podíl smyslů na vnímání reality a uvědomovat si ji; výběr a uplatnění vhodných prostředků pro vyjádření)
- *uplatňováním subjektivity* (uvědomování si a použití vlastních zkušeností při tvorbě)
- *ověřováním komunikačních účinků* (utváření obsahu obrazných vyjádření v procesu komunikace, hledání nových i neobvyklých možností pro výsledky vlastní tvorby založenými na experimentování) je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své pocity a prožitky a na odpovídající úrovni se zapojit do procesu tvorby a komunikace.

Estetická výchova je koncipovaná jako integrovaný základ hudebního a výtvarného oboru.

Její pojetí umožňuje žákům orientačně se seznámit s různými druhy umění, jejich vzájemnými přesahy a v tvůrčích činnostech využít jejich vyjadřovací prostředky.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- osobnostní rozvoj, poznávání
- sebepoznání, sebepojetí
- seberegulace
- psychohygienu
- kreativita
- sociální rozvoj, poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice
- morální rozvoj, řešení problémů
- hodnoty a postoje

Výchova demokratického občana

- občanská spol. a škola
- občanská spol. a stát
- principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa svět nás zajímá
- objevujeme svět a Evropu
- jsme Evropané

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip soc.smíru, solidarity

Environmentální výchova

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity, problémy život. prostředí
- vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání med. sdělení
- vnímání autora med. sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba med. sdělení
- práce v realizačním týmu

5.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- je vyučována v 1. – 5. ročníku
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů

- organizace – žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audio techniky, za pomoci různých forem, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel : - vede žáky k užívání správné terminologie

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák : - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

- propojuje získané poznatky do širších celků

Kompetence k řešení problémů

Učitel : - klade v hodině vhodné otázky, sleduje pokrok všech žáků

- umožní žákům přístup k informačním zdrojům

Žák : - samostatně řeší problémy

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Učitel : - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Žák : - naslouchá promluvám i zpěvu svých spolužáků, vhodně na ně reaguje

- formuluje své myšlenky souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel : - vede žáky k vzájemnému naslouchání

- podporuje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Žák : - umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v hodině

Kompetence občanské

Učitel : - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Žák: - ocení kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k hudebním dílům

- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel : - vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků a jejich znalostech

Žák : - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- zpívá v jednohlase - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, tempové a dynamické změny v hudbě - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální a instrumentální	- provádí hlasová a dechová cvičení - dbá na správné dýchání a držení těla - zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu (hůlky, bubínek, triangel) - reaguje pohybem na znějící hudbu (chůze, jednoduché taneční hry) - rozpozná směr melodie - využívá prvky tvořivosti při plnění úkolů - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, tempové a dynamické změny v hudbě - rozpozná některé hudební nástroje podle zvuku - odliší hudbu vokální a instrumentální	Vokální činnosti: - pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena - hudební rytmus (písň ve 2/4 taktu) Instrumentální činnosti: - doprovodná hra na hudební nástroje pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) Hudebně pohybové činnosti: - základní taktování, pohybový doprovod hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti: - vlastnosti tónů – délka, výška, síla, barva - základní typy hudebních nástrojů - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, - jednoduché hudební styly (pochod, ukolébavka, taneční hudba) - dětské písničkáři, vánoční koledy	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Kulturní difference MDV – Vnímání autora mediálních sdělení ČJ, M, PRV ETV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zpívá v jednohlase -správně hospodáří s dechem při interpretaci písní, frázování - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku - rozlišuje hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální	- zpívá v jednohlase podle svých dispozic - rozlišuje melodii stoupavou a klesavou - umí vytleskat rytmus písní - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - pozná délku not v notovém zápisu - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku - spojuje zpěv s tancem - rozlišuje hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální - umí rozeznat píseň lidovou a umělou	Vokální činnosti: - pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (kánón) - různé hudební hry, říkanky, hádanky (ozvěna, otázka a odpověď...) Instrumentální činnosti: - doprovodná hra na hudební nástroje pomocí nástrojů Orffova instrumentáře) - rytmižace, hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti: - taktování , pohybový doprovod znějící hudby (2/4 a 3/4 takt) - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v hudbě (improvizace, pantomima) Poslechové činnosti: - vlastnosti tónů, vztahy mezi tóny (akord) - dětské písničkáři - jednoduché hudební styly (pochod, ukolébavka, taneční hudba, dětské písničkáři, dětský sbor, vánoční koledy) - hudební výrazové prostředky (pohyb melodie, rytmus...) - hudba vokální a instrumentální - hudební nástroje - lidové a umělé písně	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy MDV – Vnímání autora mediálních sdělení MKV – Lidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá ČJ, TV, VV, PRV ETV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zpívá v jednohlase - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku - reaguje pohybem na znějící hudbu - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální od instrumentální - pozorně vnímá jednoduché skladby	- zpívá vybrané písně (intonačně čistě, rytmicky přesně) v jednohlase - dbá na správné dýchání při pěveckých činnostech - rytmitizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších forem - reaguje pohybem na znějící hudbu - rozlišuje nástroje smyčcové, dechové - umí doprovázet na rytmické nástroje - rozliší rytmus 2 a 3- dobý - poslechem rozezná některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální od instrumentální - seznámí se s vybranými skladbami z oblasti klasické hudby - pozná 7 základních tónů (not) v notové osnově, houslový klíč	Vokální činnosti: - intonační zpěv - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – písně ve 2/4 a 3/4 taktu Instrumentální činnosti: - hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - hudební hry, rytmitizace, hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti: - jednoduché taktování, pohybový doprovod hudby - pohybová improvizace Poslechové činnosti: - hudební výrazové prostředky (melodie, barva, rytmus, dynamika...) - hudební nástroje a hudební styly (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) - prvky klasické hudby - dětské písničkáři, vánoční koledy - lidové a umělé písně	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena OSV – Sociální rozvoj - Komunikace EGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Lidské vztahy ČJ, TV, VV, PRV ETV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, vytváří pohybové improvizace - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v durových i mollových tóninách - dbá na správné dýchání - pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - rozlišuje základní noty a délky not, orientuje se v notové osnově, pozná houslový klíč, repetici - využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - vytváří pohybové improvizace - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	Vokální činnosti: - pěvecký projev, hlasová hygiena - dvojhlas (kánón) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - záznam vokální hudby (grafické vyjádření) - jednoduchý notový zápis Instrumentální činnosti: - hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář) - hudební improvizace, hudební doprovod - záznam instrumentální melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) - rytmičtější, melodizace říkadla - jednoduchá písňová forma (a-b) Hudebně pohybové činnosti: - pohybový a taneční doprovod hudby (valčík, polka, menuet...) - pohybové a hudební hry Poslechové činnosti: - hudební formy (malá a velká písňová) - hudební výrazové prostředky (melodie, barva, dynamika, rytmus...) - hudba vokální a instrumentální - prvky klasické hudby, vánoční koledy, písničkáři - umělé a lidové písně	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy MKV – Multikulturalita – Lidské vztahy EGS – Objevujeme Evropu a svět MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti ČJ, TV, VV, PRV ETV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
- při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - realizuje jednoduchou píseň či melodii zapsanou pomocí not - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, vytváří pohybové improvizace - rozpozná v hudbě některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zpívá intonačně čistě v jednohlase či dvojhlas - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - orientuje se s notovým zápisem, zná hudební abecedu, pozná základní noty a základní dynamická znaménka - vytváří pohybové improvizace - využívá taneční kroky k ztvárnění hudby - realizuje tvořivost - rozpozná v hudbě některé z užitých hudebních výrazových prostředků - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná českou státní hymnu, ukázky známé klasické hudby, vánoční koledy	Vokální činnosti: - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - intonace a vokální improvizace - orientace v notovém zápisu, stupnice C-dur, repetice, cresc., decresc., p, f, mf (dynamika) - rozbor písně (druh písně, takt, melodie) Instrumentální činnosti: - doprovod pomocí jednoduchých hudebních nástrojů - zápis rytmických schémat a jednoduché melodie Hudebně pohybové činnosti: - taktování (3/4 a 4/4 takt) - pohybový doprovod písní - jednoduché lidové tance - hudební a taneční hry - pantomima Poslechové činnosti: - hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, kontrast, gradace, dynamika) - hudební nástroje - česká státní hymna - hudební styly a žánry - prvky klasické hudby, - vánoční koledy, písničkáři - umělá a lidová píseň	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Seberegulace - Sociální rozvoj – Komunikace - Morální rozvoj – Hodnoty, postoje MKV – Multikulturalita - Lidské vztahy MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – Jsme Evropané VDO – Občanská společnost a škola EV – Základní podmínky života ČJ, TV, VV, PRV SXV ETV

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět hudební výchova se vyučuje v 6. a 7. ročníku.

Od školního roku 2013/2014 v 8. a 9 roč. navazuje předmět Estetická výchova, ve kterém jsou zapracovány výstupy a učivo z hudební a výtvarné výchovy.

Vzdělávání v oboru směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, návštěvy koncertů, hudebních vystoupení, divadel s hudební zaměřením - opery, operety a muzikály.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vnímá a seznamuje se s uměleckými slohy a díly v historickém kontextu

Žák:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí a využívá v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žák:

- na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné a typické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávaného hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí

- při zadání rozpozná problém a hledá nejvhodnější řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žák:

- přistupuje k umění jako ke způsobu dorozumívání
- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- efektivně umí spolupracovat, respektovat názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák:

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žák:

- umí se koncentrovat na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozpozná některé z tanců různých stylových období - využívá své individuální hud. schopnosti a dovednosti při hud. aktivitách - reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, jednoduché doprovody - orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	- rozpozná některé z tanců - umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální, lidovou, umělou, jednoduché hud. formy	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - vánoční koledy - dramatické ztvárnění <u>Instrumentální činnosti</u> - reprodukce známých písní s vhodným rytmickým doprovodem - rytmické hádanky, ozvěny - hra na tělo - rytmické hudeb. formy - pochod, polka, valčík, rondo kánon, variace - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma <u>Poslechové činnosti</u> - poznávání hud. nástrojů, rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá	OSV - umění jako prostředek komunikace OSV - estetika mezilidských vztahů MDV - práce v realizačním týmu D OSV - rozvoj smyslového vnímání, kreativita, poznávání TV D, VV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- orientuje se v zápise písni - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá v jednohlase i vícehlase	- dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně a čistě arytmiicky zazpívat v jednohlase, popř. dvojhlas - nevyhýbá se řešení osob. problémů - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písni různých žánrů	<u>Vokální činnosti</u> - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace v dur a moll - zpěv lidových písni, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň - rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky - zpěv písně lidové a umělé, jednohlas, dvojhlas s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - zpěv písni různých období vážné a populární hudby	EV - citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy ETV OSV - rozvíjet kritické myšlení, aktivita a kooperace, psychohygienu VV - ilustrace písni, výtvarný záznam melodie EGS - Evropa a svět nás zajímá, vnímání evropské a světové hudební kultury MKV - multikulturalita, poznávání kulturních tradic jiných národů VDO - občan, spol. a stát, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě ind. schopností a vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	- pohybem reaguje na znějící hudbu - aplikuje empatii v kolektivu - při poslechu využívá získané zkušenosti - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - poznává nejstarší hudební Památky - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby	<u>Instrumentální a hudebně pohybové činnosti</u> - prolínají se do ostatních hud. činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky, - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace hudebního projektu - Vánoce <u>Poslechové činnosti</u> - pochod, tanec, vážná hudba k poslechu různých období - počátky dějin hudby - pravěk starověk - Řecko, Řím - středověk - gotika - renesance - baroko - klasicismus - romantismus - poslech různých hud. žánrů	OSV - obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání, utváření mezilidských vztahů MDV - tvorba mediálního sdělení D, VV ETV ETV OSV - hudba jako prostředek komunikace EGS - jsme Evropané, vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek D, VV, Z, I, CJ, ČJ

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Hudební výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá v jednohlase i vícehlase - využívá své individuální hud. schopnosti a dovednosti při hud. aktivitách	- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně a rytmicky přesně - využívá své individuální hud. schopnosti a dovednosti při hud. aktivitách	<u>Vokální činnosti</u> - lidové a umělé písně - dynamika, melodie, rytmus - hlasová a rytmická cvičení - rytmický výcvik s oporou hudeb. nástroje - zpěv lidových i umělých písní - zpěv písní různých historických období - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů, stupnic - akord	MKV - kulturní difference, lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic EV - vztah člověka a prostředí, citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody OSV - psychohygiena VV, ČJ, D

5.7.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova je charakteristická prací s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání. Je vyučována v 1. – 5. ročníku.

- vycházíme především z kvalitního vnímání a sledování okolního světa
- rozvíjíme tvořivost dětí, je dbáno na možnost uplatnění osobních pocitů a prožitků
- výtvarná výchova vede k obraznému vyjádření z pohledu aktivního zapojování žáků do procesu komunikace
- vzdělávací předmět staví na tvorbě, vnímání a interpretaci
- umožňuje rozvoj vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivosti, fantazie, intuice, invence
- výtvarná výchova vede k práci s tradičními i nově se rozvíjejícími prostředky
- je přínosem pro celkový rozvoj osobnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k tomu, aby na základě vlastních schopností a dovedností získali adekvátní vztah k učení, k posuzování vlastních pokroků a plánování si zdokonalení svého učení

Žák:

- Na základě vlastních schopností a dovedností má adekvátní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok a plánuje si zdokonalení svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Pomáhá žákům vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, pomáhá rozpoznat problémy a seznámit se s nimi

Žák:

- Za pomoci dospělého vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a seznámí se s problémem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Seznamuje žáky s různými typy textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, komunikačních prostředků

Žák:

- Seznamuje se s různými typy textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Povzbuzuje žáky k diskusi
- Poskytuje a nabízí žákům pomoc

Žák:

- Přispívá k diskusi v pracovní skupině
- Poskytuje pomoc jiným nebo o ni sám dokáže požádat

Kompetence občanské

Učitel:

- Seznamuje žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy, je nápomocen žákům při jejich objevování v okolí

Žák:

- Seznamuje se se základními ekologickými a environmentálními problémy, je schopen je ve svém okolí objevovat

Kompetence pracovní

Učitel:

- Ve vyučovacích hodinách dbá na bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dohlíží na dodržování vymezených pravidel, plnění povinností

Žák:

- Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně různé materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla a plní své povinnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Výstupy RVP
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Kresba – tužka, křída, voskový pastel Linie, tvarová tendence Malba – akvarel, tempera Modelovací hmota Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Prezentace výtvarných děl spolužáků Prezentace výtvarných děl známých autorů (Lada, Burian, Zmatlíková...) Porovnání obrazu a sochy Malba, kresba při hudebním prožitku	VDO – občanská společnost a škola OSV – osobnostní rozvoj, poznávání, sebepoznávání OSV – kreativita MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ EV – vztah člověka a prostředí

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ -v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace -vnímá události různými smysly a vyjadřuje je -interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností -na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	-rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ -v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace -vnímá události různými smysly a vyjadřuje je -interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností -na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti (prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektu do celku, reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly) Uplatňování subjektivity (prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a osobních zkušeností, typy vizuálně obrazných vyjádření, přístup k vizuálně obrazným vyjádřením) Ověřování komunikačních účinků (osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu)	EGS – objevuje svět a Evropu EV – ekosystémy, vztah člověka a prostředí MDV – práce v realizačním týmu OSV – kreativita, mezilidské vztahy

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ -v tvorbě uplatňuje své zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace -vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje -interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností -na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	-rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ -v tvorbě uplatňuje své zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace -vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje -interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností -na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Malba – rozvíjení smyslové citlivosti Teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti Grafické techniky – vosková technika, otisk, tisk z koláže, frotáž Práce s přírodním materiálem Techniky plastického vyjádření – modelování z plastelíny, z keramické hlíny, z papíru Ilustrátoři dětské knihy	VDO – občanská společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity, problémy životního prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění, vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- při vlastních tvůrčích činnostech prvky obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné/ - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- při vlastních tvůrčích činnostech prvky obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné/ - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh Ověřování komunikačních účinků – proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl, osobní postoj v komunikaci Grafické techniky – vosková technika, otisk, tisk z koláže, ze šablon Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem /pero a tuš, dřívko a tuš, uhl, rudka, tužka/, kresba dle skutečnosti, kresba v pléněru	OSV – kreativita, poznávání VDO – občanská společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – princip sociálního smíru, solidarity

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů, plastelíny Další techniky – frotáž, koláž, základy ikebany Ilustrátoři dětské knihy / pozná ilustrace známých českých ilustrátorů, porovnává různé interpretace /	EV – lidské aktivity, problémy životního prostředí MDV – práce v realizačním týmu

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné/ - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh Ověřování komunikačních účinků – proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl, osobní postoj v komunikaci Grafické techniky – vosková technika, otisk, tisk z koláže, ze šablon Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem / pero a tuš, dřívko a tuš, uhl, rudka, tužka/, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – občan, společnost, stát EGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - umí ztvárnit rodinu, rozumí symbolice vztahů - zná pojem zdravá výživa, zásady sluš. chování, bezpečnost práce	Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů, plastelíny Další techniky – frotáž, koláž, základy ikebany Ilustrátoři dětské knihy /pozná ilustrace známých českých ilustrátorů, porovnává různé interpretace/	EV – vztah člověka a prostředí MDV – fungování a vliv médií ve společnosti SXV ETV

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření/linie, barva, tvar, objem, objekt
- rozvíjí tvůrčí činnosti a smyslový cit
- uplatňuje teoretické i praktické poznatky a dovednosti
- používá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků, informačních a komunikačních technologií
- vnímá a utváří mimoumělecké estetické
- prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře
- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku věcí

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 6. a 7. ročníku.

Od školního roku 2013/2014 v 8. a 9. roč. navazuje předmět Estetická výchova, ve kterém jsou zpracovány výstupy a učivo z hudební a výtvarné výchovy.

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy
v učebně informatiky
v knihovně
v pléneru (mimo budovu školy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: - volí a cíleně zadává úkoly tak, aby žáci mohli mít radost z učení

- podporuje samostatnost a tvořivost
- využívá pozitivní motivace

Žák: - poznává při své výtvarné činnosti vlastní zdokonalování se

- uvědomuje si (v teoretických hodinách) problémy související s realizací úkolu
- pro praktické vytváření se učí orientovat se v některých metodách uplatňovaných v současném výtvarném umění

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - zadává úkoly tak aby si žák mohl zvolit různé originální způsoby řešení

- vede žáky k týmové práci, zodpovědnosti za řešený úkol

Žák: - samostatně zpracovává a řeší problém zvolenou výtvarnou technikou, materiálem

- organizuje si co nejlépe svoji činnost a postupy řešení
- hledá nejvhodnější postup pro své výtvarné řešení úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky využívat ke komunikaci nejrozličnějších forem (výtvar. prostředky, technickými prostředky...)

- dohlíží na kulturní úroveň pravidel komunikace

- podporuje zdravou kritiku a sebekritiku
 - vysvětluje důležitost umění naslouchat druhým
 - vede žáky k asertivnímu chování a k nonverbální srozumitelné komunikaci
- Žák: - přátelsky komunikuje se spolužáky, ostatními žáky, dospělými
- dodržuje a spoluvytváří pravidla komunikace
 - prezentuje své nápady, názory, myšlenky (nástěnka, časopis, tisk, web...)

Kompetence sociální a personální

Učitel: - zohledňuje osobní tempo žáků

- umožňuje podporuje skupinovou práci
- dodává žákům sebedůvěru při vlastní výtvarné činnosti
- pomáhá podle potřeby v činnosti jednotlivcům
- netoleruje projevy nesnášenlivosti, rasismu, xenofobie, nacionalismu
- snaží se, aby každý žák zažil pocit úspěchu ze své činnosti

- Žák: - respektuje zadaná pravidla
- dodržuje a řídí se radami vyučujících
 - uvědomuje si podíl práce jednotlivce na finální práci
 - svým přístupem se snaží společnou práci kladně ovlivnit

Kompetence občanské

Učitel: - podporuje a vhodně motivuje občanské cítění žáků

- vede žáky k sebeúctě a úctě k ostatním lidem (vytváření propag.materiálů, v soutěžích)

Žák: - prezentuje sebe, školu, město, republiku svými výtvarnými pracemi (soutěže, projekty, foto...)

Kompetence pracovní

Učitel: - vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí

- učí žáky správným pracovním návykům při používání různých pomůcek, materiálů,
- nástrojů ...

- Žák: - vytváří si vztah k manuálním činnostem
- soustřeďuje se na svůj pracovní výkon
 - dodržuje dohodnutá či stanovená pracovní pravidla, postupy, předpisy a normy.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	- Rozpoznává, vybírá, pojmenovává a samostatně vytváří řadu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. - Uplatňuje ve své tvorbě vlastní zkušenosti a kombinuje ji s ostatními zkušenostmi k zaznamenání podnětů, představ, fantazie. - Používá vhodné prostředky pro svá vyjádření v prostoru a objemu. Dokáže použít některou ze současných metod výtvarného umění. - Správně ovládá techniku kresby a malby dostupnými výtvarnými prostředky a pomůckami. - Vytváří společné kompozice v prostoru. - Zobrazuje své fantazijní představy a interpretuje vizuální vyjádření současnosti s minulostí.	Kresebné studie zaměřené na linii, tvar, barevné a světelné kontrasty. Barva, proporce. Rytmus, podobnost. Plošné kompozice s geometrickými prvky jejich řazení, opakování, stáčení, prolínání. Vnímání zrakem, hmatem a ostatními smysly. Plastická tvorba v různém materiálu. Teorie barev, dělení barev. Plastické a prostorové práce (skupinové a kolektivní). Kombinované techniky, využití různorodých materiálů.	OSV – poznávání EV - ekosystémy EGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání med, děl., tvorba med. sdělení OSV - kreativita - poznávání EV – vztah člověka a prostředí OSV – mezilidské vztahy VDO – principy demokracie ETV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	- Zvládá jednoduchou kompozici, dokáže rozvrhnout motiv v ploše - Využívá znalostí o barvách a jejich rozdělení při osobitém výtvarném vyjádření. - Rozvíjí své estetické cítění a dekorativní postupy, ovládá jednoduché grafické techniky. - Vhodně používá a rozhoduje se při vyjádření děje a událostí ze života lidí, uplatňuje svůj vztah a osobitý přístup k zobrazovanému ději, skutečnosti.	Tvarová a barevná kompozice. Motivy z živé a neživé přírody. Dekorativní práce. Tisk z výšky, papírová matrice. Tematické práce. Netradiční techniky.	MKV – lidské vztahy EV - vztah člověka prostředí OSV – kreativita - sebepoznávání VDO – občanská společnost a škola MKV – lidské vztahy OSV - komunikace

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- Vybírá, vytváří a pojmenovává vizuálně obrazové vyjádření a jejich vztahy. - Uplatňuje je pro vyjádření vlastních, představ a poznatků. - Kombinuje a obměňuje různé prvky, jejich variace a vztahy pro získání svých výsledků. - Rozvíjí vnímání, vyjadřování svých představ. - Vyjadřuje barevně děj, jeho proměnu s osobitým výběrem barvy - Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření - Ověřuje si a respektuje možnosti materiálu. Chápe estetické a praktické funkce věcí. - Využívá výrazových, technických, kinetických možností při tvorbě.	Lineární kresby, několikanásobná linie, různé síly a tvary linií. Abstraktní, zjednodušené vyjádření viděné skutečnosti. Plocha a prostor. Rozvíjení smyslové citlivosti. Výtvarný přepis myšlenek, citů, prožitků. Vyjadřování svých citových prožitků výtvarným prostředkem – barvou Rozvoj výt. vyjadřování, vztahy lidí figurativními prostředky, koláž, kombinované techniky. Prostorové vytváření v různých materiálech	OSV - sebepoznávání - kreativita EV - ekosystémy OSV - psychohygiena - kreativita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí ETV OSV - poznávání lidí

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Dovede výtvarně vyjádřit jednoduchou skupinu předmětů podle skutečnosti nebo z představy. - Chápe vztah estetické a názorné propagace. Pracuje cíleně s barvou. Vybírá, poznává, uplatňuje principy komunikace. - Dokáže užívat různých prostředků pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. - Ke své výtvarné tvorbě užívá některé ze současných metod výtvarného umění, včetně digitálních médií. - Užívá k zaznamenání a výtvarnému přepisu nejen vizuálních zkušeností, ale i zkušeností ostatních smyslů.	Hranaté, kulaté, či jinak zajímavé předměty. Kontrast, světlo, stín. Písmo – styly a druhy. Užitá grafika. Tematické práce. Kombinované techniky, netradiční materiály (skupinové a kolektivní práce) Fantazijní vytváření v materiálu – prostorové práce (papír, hlína, fólie)	EV - vztah člověka a prostředí MDV - tvorba mediálního sdělení OSV - mezilidské vztahy, komunikace VDO - občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

5.7.3. Estetická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Estetická výchova sdružuje dva esteticky zaměřené obory, výtvarnou výchovu a hudební výchovu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

- rozvíjí tvůrčí činnosti a smyslový cit
- uplatňuje teoretické i praktické poznatky a dovednosti
- používá různé umělecké vyjadřovací, prostředky, informačních a komunikačních technologií
- prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře
- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku věcí

Od školního roku 2013/2014 se předmět vyučuje v 8. a 9. ročníku.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, návštěvy koncertů, výstav, hudebních vystoupení, divadel.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: - volí a cíleně zadává úkoly tak, aby žáci mohli mít radost z učení

- podporuje samostatnost a tvořivost
- využívá pozitivní motivace

Žák: - poznává při své výtvarné činnosti vlastní zdokonalování se

- uvědomuje si (v teoretických hodinách) problémy související s realizací úkolu
- pro praktické vytváření se učí orientovat se v některých metodách uplatňovaných v současném výtvarném a hudebním umění

Kompetence k řešení problémů

Učitel:- zadává úkoly tak aby si žák mohl zvolit různé originální způsoby řešení

- vede žáky k týmové práci, zodpovědnosti za řešený úkol

Žák: - samostatně zpracovává a řeší problém zvolenou výtvarnou technikou, materiálem

- organizuje si co nejlépe svoji činnost a postupy řešení
- hledá nejvhodnější postup pro své výtvarné a hudební řešení úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky využívat ke komunikaci nejrozličnějších forem

- dohlíží na kulturní úroveň pravidel komunikace
- podporuje zdravou kritiku a sebekritiku
- vysvětluje důležitost umění naslouchat druhým
- vede žáky k asertivnímu chování a k nonverbální srozumitelné komunikaci

Žák: - přátelsky komunikuje se spolužáky, ostatními žáky, dospělými

- dodržuje a spoluvytváří pravidla komunikace
- prezentuje své nápady, názory, myšlenky (nástěnka, časopis, tisk, web...)

Kompetence sociální a personální

Učitel: - zohledňuje osobní tempo žáků

- umožňuje, podporuje skupinovou práci
- dodává žákům sebedůvěru při vlastní výtvarné činnosti
- pomáhá podle potřeby v činnosti jednotlivcům
- netoleruje projevy nesnášenlivosti, rasismu, xenofobie, nacionalismu
- snaží se, aby každý žák zažil pocit úspěchu ze své činnosti

Žák: - respektuje zadaná pravidla

- dodržuje a řídí se radami vyučujících
- uvědomuje si podíl práce jednotlivce na finální práci
- svým přístupem se snaží společnou práci kladně ovlivnit

Kompetence občanské

Učitel: - podporuje a vhodně motivuje občanské cítění žáků

- vede žáky k sebeúctě a úctě k ostatním lidem (vytváření propag. materiálů, v soutěžích)

Žák: - prezentuje sebe, školu, město, republiku svými výtvarnými pracemi (soutěže, projekty, foto...) a hudebními vystoupeními...

Kompetence pracovní

Učitel: - vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí

- učí žáky správným pracovním návykům při používání různých pomůcek, materiálů,
- nástrojů ..., hru na jednoduché hudební nástroje

Žák: - vytváří si vztah k manuálním činnostem

- soustřeďuje se na svůj pracovní výkon
- dodržuje dohodnutá či stanovená pracovní pravidla, postupy, předpisy a normy.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Estetická výchova	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Vybírá, vytváří a pojmenovává spektrum vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. - Vše poznané uplatňuje k vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. - Kombinuje a obměňuje vztahy a vlastnosti prvků pro získání svých výsledků. - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu, asert. chov. - Ověřuje si a chápe vztah materiálu, techniky a funkce věcí. - Chápe a dovede vyjádřit proměny figurální kresby a grafiky v návaznosti na proměny doby. - Orientuje se v grafických technikách. - Ověřuje si a uplatňuje zásady užité grafiky. Volí vhodné typy písma - Pozoruje, porovnává a správně zařazuje do historických souvislostí základní architektonické prvky.	Kresba krystalů, nerostů, tkání, dřeva a jiných zajímavých struktur přírody. Mikrofotografie Mikroskopická pozorování Mikrosvět, makrosvět. Zvětšeniny, zmenšeniny. Zajímavé detaily. Zobrazování postavy - proměny námětu při použití různých výtvarných materiálů, postupů, metod Kresba, malba, kombinované techniky (kolektivní práce) Gotické a renesanční okno. Chrámová klenba. Typy hlavic sloupů	EV - ekosystémy OSV- poznávání ETV VDO – občan, společnost, stát EV - vztah člověka a prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV- lidské vztahy OSV - kreativita MKV- objevujeme svět a Evropu

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Estetická výchova	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- rozvíjí se v estetickém cítění, správně uplatňuje techniku kresby tužkou - zachycuje prostor. - Kombinuje a experimentuje s výtvarnými prostředky, materiálem k dosažení osobitého výtvarného řešení. - Má osvojeny a užívá perspektivní postupy - Umí využívat teoretických znalostí o barvách, prostoru, tvaru, designu při praktických činnostech. - Je schopen popsat, zdůvodnit a obhájit své výtvarné postupy při řešení výtvarných úkolů - při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální a pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje - poznává nejstarší hudební památky a zařadí je do historických souvislostí	Tematické práce. Reklama, písmo, užitá grafika. Využití stínování. Propagační prostředky. - Práce v materiálu (alobal, PET láhve, fólie, drát....) Výtvarné proměny všedních věcí. Lineární perspektiva (sbíhavá, úběžníková) Pohled z okna, skupina staveb, alej stromů..... Výběr, kombinace a variace při zařizování interiéru. Práce s počítačem, internetem Monolog Řízený dialog Ukázky z dějin umění - vážná hudba k poslechu různých období - počátky dějin hudby - pravěk starověk - Řecko, Řím - středověk - gotika - renesance - baroko	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti ETV EV - ekosystémy OSV - kreativita, kooperace MKV- lidské vztahy EV - lidské aktivity, problémy živ. prostř. MDV- práce realizačního týmu EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV- lidské vztahy VDO - poznávání lidí, mezilidské vztahy OSV - hudba jako prostředek komunikace EGS - jsme Evropané, vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek D, VV, Z, I, CJ, ČJ

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Estetická výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- Vybírá a samostatně vytváří vizuálně obrazné prvky. - Uplatňuje osobitý přístup k realitě na základě vlastních zkušeností. - Ovládá i složitější grafické techniky, které používá při řešení výtvarných úkolů. - Bezpečně se orientuje v barvách, jejich vztazích, symbolice a působení - Dokáže se zorientovat v oblastech moderního umění. Srovnává a vysvětluje svůj postoj a své soudy k němu. - Aktivně užívá vizuálního obrazového vyjádření k výtvarnému zaznamenání představ a fantazie. - Dokáže podle svého náčrtu vytvořit trojrozměrný objekt.	Vybírá a samostatně vytváří rozsáhlé spektrum vizuálně obrazných prvků. Uplatňuje osobitý přístup k realitě na základě vlastních zkušeností. Grafická technika tisku (z výšky, plochy, hloubky). Technika malby (akvarel, tempera, pastel). Barevný kontrast. Výtvarné směry 20. století (- ismy). Abstraktní umění. Ukázky z dějin umění. Kombinace fantazie a skutečnosti. Věda a technika budoucnosti, zajímavé objevy.	EV - ekosystémy OSV - kreativita EGS – jsme Evropané MDV - práce v realizačním týmu OSV - komunikace, řešení problémů MDV - fungování médií ve společnosti EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – poznávání, psychohygiena, sebepoznávání MKV – lidské vztahy

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Estetická výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku	- Zachycuje výstižně části pozorované skutečnosti (skicy). - Vybírá a použije dostupný materiál a pracovní postupy se symboly v grafice. - Osvojuje si schopnost výtvarné výpovědi – jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení. - analyzuje etické aspekty růz. život. situací - Učí se toleranci k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování.	Krajinomalba. Kresba zajímavých zákoutí. Práce v plenéru. Nonverbální komunikace. Propagace, orientační tabule. Fantazijní přepis skutečnosti. Referát – práce s daným obrazem. Hodnocení konkrétní vlastní práce, nebo práce jiných.	EV - lidské aktivity, vztah člověka a prostředí OSV - komunikace VDO – principy demokracie EGS - Evropa a svět nás zajímá ETV

Oblast: Umění a kultura		Předmět: Estetická výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- poznává sluchem skladby a umí je zařadit do historických souvislostí - komunikuje otevřeně, pravdivě, přim. situaci - seznámí se s charakteristickými prvky vážné hudby 20. století - využívá své znalosti a zkušenosti při orientaci v populární hudbě 20. století - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - rozlišuje manip. působ. médií - orientuje se v národopisných oblastech naší země	- poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - klasicismus - romantismus - impresionismus - expresionismus - populární hudba 20. století - česká a světová -lidové umění vč. hudby	ČJ, CJ, Z, D, I OSV - rozvoj schopností, poznávání MDV - kritické čtení a vnímání med. sděl. OSV - rozvoj schopností, poznávání, sebepoznání - morální rozvoj, vytváření hodnot, postojů, praktické etiky EGS - jsme Evropané MKV - kulturní difference

5.8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby se žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova a sportovní výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Cílem tohoto oboru je také pochopení žáků, že dobrý fyzický vzhled i duševní pohoda je významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory)

- Tělesná výchova
- Sportovní výchova pro nesportovní třídy
- Sportovní výchova pro sportovní třídy
- Výchova ke zdraví

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj, poznávání
- Sebepoznání, sebepojetí
- Seberegulace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Sociální rozvoj, poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- kooperace a kompetice
- Morální rozvoj, řešení problémů

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, společnost a stát
- Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme svět a Evropu
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Princip soc. smíru, solidarity

Environmentální výchova

- Lidské aktivity, problémy živ. prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání med. sdělení
- Interpretace vztahu med. sdělení a reality
- Vnímání autora med. sdělení
- Fungování a vliv médií ve spol.
- Tvorba med. sdělení
- Práce v realizačním týmu

5.8.1. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti a síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, na plaveckém bazénu, bruslí na zimním stadionu a lyžují /běh i sjezd / .

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování . Ke konci hodiny dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci.

Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel využívá různé metody a formy práce, spolu s dětmi používá dostupná náčiní a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti a výsledky
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví

Žák:

- je veden k osvojování si základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu
- změří základní pohybové výkony a porovná si je s předchozími
- orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru
- pomáhá žákům v činnostech podle potřeby

Žák:

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování druhých
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Žák:

- učí se reagovat na základní povely a pokyny, sám je vydává
- organizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- jedná v duchu fair-play
- dodržuje pravidla her, označí přestupky
- respektuje opačné pohlaví
- zvládá pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazuje do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- hodnotí své výsledky, učí se kritickému myšlení
- podílí se na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k uplatňování a dodržování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí žáky správně užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Žák:

- uplatňuje a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se používat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Výstupy RVP
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka	Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost (cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu) Správné držení těla Správné dýchání Zdravotní cviky Gymnastika Cvičení na náradích Kolektivní hry Soutěže ve družstvech Práce s náčiním – míče, švihadla Pořadová cvičení Atletika Základní hygiena během TV a po TV Bezpečnost při sportování Rizika pohybu v tělocvičně Seznámení se správným používáním náradí a náčiní Základní názvosloví – sporty, náradí, náčiní, úkony, povely, signály	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena EV – krása pohybu VDO - Občanská společnost a škola - rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost OSV – sociální rozvoj - kooperace a kompetice OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojet

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Výstupy RVP
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní dovednosti jízdy na bruslích	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní dovednosti jízdy na bruslích	Základní plavecký výcvik Výcvik jízdy na bruslích	

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti -zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení -spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích -uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy -reaguje na základní pokyny k osvojované činnosti a její organizaci	-spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti -zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení -spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích -uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy -reaguje na základní pokyny k osvojované činnosti a její organizaci	Činnosti ovlivňující zdraví (význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech) Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností (pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení s další pohybové činnosti Činnosti podporující pohybové učení (komunikace v TV, organizace v TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech)	VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel a smysl pro čistotu a bezkonfliktní hru) MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) VDO – Smysl pro odpovědnost OSV – Smysl pro spravedlnost MKV – Ohleduplnost, spolupráce OSV – Sociální rozvoj -kooperace a kompetice EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) VV -činnosti PRV - bezpečnost

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 3.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti -zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení -spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích -uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy -reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	-spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti -zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení -spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích -uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy -reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pohybové hry Základy gymnastiky -průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly (přetahy a přetlaky) Základy atletiky -rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem Plavecký výcvik Bruslení Základy sportovních her Turistika a pobyt v přírodě Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Příprava organismu (před a po pohybové činnosti) Tělocvičné pojmy Komunikace v TV	OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena PRV– držení těla VDO – Občan, občanská společnost a stát - smysl pro odpovědnost - respekt k identitám, zdroje konfliktů MKV – Lidské vztahy PRV- bezpečnost ČJ – přesné vyjadřování OSV – sociální rozvoj, - kooperace a kompetice ETV PRV – komunikace lidí, význam pravidel M – měření délky PRV - zdraví ETV HV – rytmus a melodie PRV - bezpečnost VV - činnosti PRV- bezpečnost VV - činnosti PRV - bezpečnost VV - činnosti PRV - bezpečnost VV- činnosti

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti -zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her -uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka -jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti -jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- nástupy, povely, názvosloví - průpravná, pořadová a kondiční cvičení - relaxační cvičení - atletika - běh 50m, skok do dálky ,hod míčkem, vytrvalostní běh - 1000 - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - odraz z můstku - přeskok přes kozu - cvičení na žebřinách - cvičení na švédské bedně - cvičení na lavičkách - cvičení na hrazdě - cvičení na kruzích - závodivé hry - míčové hry - vybíjená, kopaná, přehazovaná - hry na sněhu, sáňkování, lyžování - běžky - šplh na tyči - cvičení se švihadly - bruslení	OSV - poznávání - sebepoznávání - mezilidské vztahy - komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět EV - lidské vztahy - vztah člověka a prostředí MDV - fungování a vliv médií ve společnosti VDO - principy demokracie MKV - princip sociálního smíru, solidarity

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení -zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy -změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky -orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu,popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky -orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	-plavecký výcvik -hygiena plavání -plavecké styly -skoky do vody	

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - získává poučení o zdravotní prevenci a první pomoci - osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých	nástupy, povely, názvosloví - průpravná, pořadová a kondiční cvičení - relaxační cvičení - cviky zaměřené na celkové zpevnění pohybového aparátu - atletika - běh 50m, skok do dálky, hod míčkem, vytrvalostní běh – 600m - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - odraz z můstku - přeskok přes kozu - cvičení na žebřinách - cvičení na švédské bedně - cvičení na lavičkách	OSV - poznávání - sebepoznávání - mezilidské vztahy - komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - světové sportovci EV - lidské vztahy SXV ETV

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- cvičení na hrazdě - cvičení na kruzích - závodivé hry, různé variace překážkové dráhy - míčové hry - vybíjená, kopaná, přehazovaná - hry na sněhu, sáňkování, lyžování - běžky - šplh na tyči - cvičení se švihadly - bruslení, jízda vpřed a vzad, jednoduché obraty, rychlost, hokej s tenisovým míčkem - plavecký výcvik - hygiena plavání - plavecké techniky - poučení o záchranně tonoucího - vytrvalostní plavání	- vztah člověka a prostředí MDV - fungování a vliv médií ve společnosti VDO - principy demokracie MKV - princip sociálního smíru, solidarity

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku.

Vzdělání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působením pobytu ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- žívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu k správnému řešení problému
- vede žáky ke správnému řešení problému

Žák:

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žák:

- vyslechne a přijme pokynů učitele
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- otevře prostor pro diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postup

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytvoření pravidel v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ní požádá
- dodržuje pravidla fair - play

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k odpovědnosti jedince za zdraví

Žák:

- respektuje názory ostatních
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- poskytuje první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- seznámí se s škodlivostí používání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák:

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizuje svůj pohybový režim
- ovládá základní postupy první pomoci
- dodržuje pravidla slušnosti ve sportu i v celém životě

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- zvládá v souladu osvojované pohybové dovednosti	- zvládá techniku běžecké abecedy, běhu na krátkou trať, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli, učí se techniku nových atletických disciplín - zvládá cvičební prvky na nářadí - zvládá v souladu osvojované pohybové dovednosti - lidská jedinečnost a identita - aplikuje asertivní chování	Atletika - běžecká abeceda Technika nízkého startu Běh na 60m Běh vytrvalost.-600m-1500m Skok daleký, vysoký - flop -zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem Gymnastika Akrobacie Hrazda Kruhy Šplh na tyči Rytmická a kondiční gymnastika - držení těla Úpoly Sportovní hry - průpravné hry s míčem i bez míče Vybíjená - taktika, rozhodnost a pohotovost Malá kopaná Košíková – driblink, přihrávky a střelba na koš Doplňkové sport.hry - florbal, házená	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO - principy demokracie, občan spol. a stát, zásady slušnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy, kulturní diference ETV

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
	- při vytrvalosti dovede uplatnit vůli, vylepšuje techniku skokanských disciplín a techniku hodu granátem - zvládá stoj na rukou, na hlavě, přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i na kruzích	Atletika Gymnastika	OSV – rozvoj schopností, poznávání, sebepoznání a sebepojetí VDO – občan spol. a stát, principy demokracie, zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- dokáže zvládnout v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb.dovednosti a tvořivě je aplikuje - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	- dokáže zvládnout v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb.dovednosti a tvořivě je aplikuje - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit jednoduché utkání - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	Úpoly Sportovní hry: Vybíjená Florbal - hra Kopaná Košíková Turistika a pobyt v přírodě Bruslení - dle možnosti školy Lyžování - týdenní kurz Komunikace v TV/tělocvičné názvosloví/, pořadová cvičení	MKV - lidské vztahy, kulturní difference OSV - sociální rozvoj-kooperace MDV- práce v realizačním týmu MKV- práce v realizačním týmu Z, PŘ OSV- sociální rozvoj - komunikace

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provoz, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví - aplikuje asertivní chování	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provoz, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví - aplikuje asertivní chování	Celkové posilování svalového aparátu/prevence jednostranného zatížení/ Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Tělesná a duš. hygiena Seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sportovních akcích, konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sport.potřeb a náradí Historie olymp.her Olympiáda dětí a mládeže	OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace SXV OSV - osobnostní rozvoj - psychohygiena EGS - Objevujeme svět a Evropu MKV - lidské vztahy, kulturní difference EV- vztah člověka k prostředí MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu OSV – osobnostní rozvoj - rozhodovací dovednosti, řešení problémů OSV – mezilidské vztahy ETV

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí, zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě	- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit jednoduché utkání - zná pravidla jednotlivých her - umí použít různé herní systémy, herní kombinace - dodržuje pravidla fair play - rozvíjí zdravou soutěživost - dodržuje pravidla bezpečnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí, zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře ledního hokeje	Sportovní hry - doplňkové- házená a florbal Košíková Odbíjená Kopaná Turistika a pobyt v přírodě Bruslení	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice EV – vztah člověka a prostředí OSV – rozvoj schopnosti, poznávání, sebepoznání, poznávání lidí , mezilidské vztahy

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Celkové posilování svalového aparátu, rozvoj vytrvalost, zdravotně orientovaná zdatnost Žák je schopen individuálního rozcvičení Strečink Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a nářadí	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace VDO – občan, spol. a stát, principy demokracie, zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena MKV – lidské vztahy, kulturní difference EGS – Evropa a svět nás zajímá EV- vztah člověka k prostředí OSV – osobnostní rozvoj - komunikace

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určuje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určuje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - aplikuje asertivní chování	Komunikace v TV/tělocvičné názvosloví/, pořadová cvičení Historie olymp.her Olympiáda dětí a mládeže Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace v poli	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, poznávání lidí MDV – práce v realizačním týmu ETV

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
	- zvládá techniku běhu na krátkou i dlouhou vzdálenost, správné dýchání a dovede při vytrvalosti uplatnit vůli. - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá sestavy na náradích, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá rytmus hudby a cvičení při ní - použití správné techniky - zvládá jednoduché herní systémy, zná pravidla her dokáže řídit utkání, dodržuje pravidla fair play, rozvíjí zdravou soutěživost, dodržuje pravidla bezpečnosti	Atletika Gymnastika Úpoly Sportovní hry – doplňkové hry -házená, florbal Košiková	OSV – sociální rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání , sebepoznání OSV- seberegulace a sebeorganizace F HV VDO - občan, spol. a stát, zásady slušnosti, odpovědnosti a tolerance OSV - rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu, zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem -chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	- snaží se ve hře uplatnit nacvičené herní systémy - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu, zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě - zvládá rychlý a bezpečný pohyb všemi směry - aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Odbíjená Kopaná Turistika a pobyt v přírodě Dodržování bezpečnostních pravidel v silničním provozu a pravidel bezpečnosti v neznámém terénu Bruslení - dle možnosti školy Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, správné zapojení dechu	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice PŘ, Z OSV - rozvoj schopnosti poznávání sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, poznávání lidí OSV- seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možnosti nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možnosti nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Celkové posilování svalového aparátu (prevence jednostranného zatížení), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti.	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita OSV - osobnostní rozvoj - psychohygiena EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy, kulturní difference EV - vztah člověka k prostředí OSV - osobnostní rozvoj - komunikace

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího a diváka - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - sleduje určuje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - aplikuje asertivní chování	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího a diváka - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - sleduje určuje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - aplikuje asertivní chování	Komunikace v TV/tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Historie olympijských her, olympiáda mládeže Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel Práce s tabulkou /výsledkovou listinou/ Doplňování příslušných dat Čtení potřebných dat Zjišťování potřebných dat	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – práce v realizačním týmu ETV

5.8.2. Sportovní výchova pro nesportovní třídy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět sportovní výchova pro nesportovní třídy se vyučuje v 9. ročníku.

Vzdělání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Obsah je především zaměřen na hry, atletiku, gymnastiku a vytrvalostní běh – doplňková náplň hodiny

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Žák

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- žívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu k správnému řešení problému
- vede žáky ke správnému řešení problému

Žák

- vnímá nejruznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů k jeho odstranění
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žák

- vyslechne a přijme pokyny učitele
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- otevře prostor pro diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Žák

- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytvoření pravidel v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ní požádá
- dodržuje pravidla fair play

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vede žáky k odpovědnosti jedince za zdraví

Žák

- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje dle dané situace
- aktivně se zapojí do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí/hráč, rozhodčí, divák/

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce, spoluorganizuje svůj pohybový režim
- ovládá základní postupy první pomoci
- dodržuje pravidla slušnosti ve sportu i v celém životě
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Sportovní výchova pro nesportovní třídy	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sportovních her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sportovních her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Fotbal Basketbal Volejbal Florbal Posilování Bruslení Lední hokej Běžecské lyžování Atletika Gymnastika Vytrvalostní běh	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání , mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí OSV – morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.8.3. Sportovní výchova pro sportovní třídy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět sportovní výchova pro sportovní třídy se vyučuje v 6. - 9. ročníku.

Vzdělání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Obsah je především zaměřen na hry, atletiku, gymnastiku a vytrvalostní běh – doplňková náplň hodiny, posilování, bruslení, hokej, plavání a další sporty.

Během školního roku žáci zařazení do sportovních tříd absolvují podzimní sérii přespolních běhů /září, říjen /, dvě čtyřdenní soustředění / listopad – prosinec /, zimní krajské a republikové závody /prosinec – březen / a 10ti denní regenerační pobyt u moře /Chorvatsko, Itálie /. Přes prázdniny /červen, červenec / je letní příprava 3 krát týdně zaměřená na rozvoj silové vytrvalosti – imitace, kruhový trénink, vytrvalosti – běh terénem a trénink na kolečkových bruslích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Žák

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- žívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu k správnému řešení problému
- vede žáky ke správnému řešení problému

Žák

- vnímá nejruznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů k jeho odstranění
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žák

- vyslechne a přijme pokyny učitele
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- otevře prostor pro diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Žák

- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytvoření pravidel v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ní požádá
- dodržuje pravidla fair play

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vede žáky k odpovědnosti jedince za zdraví

Žák

- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje dle dané situace
- aktivně se zapojí do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí/hráč, rozhodčí, divák/

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce, spoluorganizuje svůj pohybový režim
- ovládá základní postupy první pomoci
- dodržuje pravidla slušnosti ve sportu i v celém životě
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Sportovní výchova pro sportovní třídy	Ročník: 6. - 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sportovních her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost - respektuje velikost a důstojnost lid. osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu - využívá asertivní chování	- zvládá techniku chytání a házení, dodržuje pravidla, rozvíjí zdravou soutěživost, dbá na čestnost a spravedlnost, dodržuje hygienu a nosí sportovní oblečení - zvládá správné držení hokejky, driblink, přihrávky, střelbu, seznamuje se s pravidly - zvládá tlumení, vedení míče, přihrávky na místě, v pohybu, hru hlavou, střelbu, seznamuje se s pravidly - zvládá přihrávky obouruč, jednoruč, driblink, střelbu z místa - zvládá kombinaci založené na akci „hod“ a běž“, seznamuje se s pravidly, dodržuje sportovní chování - zvládá techniku posilování, vlastním tělem, s vhodným náčiním (malé činky), nářadím - zvládá techniku jízdy vpřed a vzad, zastavení, jednoduché hry na ledě - uvědomuje si bezpečnost při bruslení (čepice, rukavice...) - na školních kurzech zvládá techniku na lyžích <i>Běžky:</i> běh střídavý dvoudobý, soupažný, jízdu v pluhu, zastavení <i>Sjezdové l.:</i> zvládá jízdu v pluhu, zastavení, carvingový oblouk - zvládá běžeckou abecedu, techniku běhu, skoku dalekého a vysokého, hodů míčkem, techniku ze startovního bloku - zvládá cvičení na nářadích, koza, švédská bedna, hrazda, kruhy, malá trampolína, šplh, akrobacii - uvědomuje si význam vytrvalostního běhu pro zdraví	Vybíjená Florbal Fotbal Basketbal Posilování Bruslení Lyžování – běžecké, sjezdové Atletika Gymnastika Vytrvalostní běh Golf, Softball	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí ETV ETV

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Sportovní výchova pro sportovní třídy	Ročník: 8. -9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sportovních her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	- zvládá organizaci a řízení herních činností, dodržuje pravidla fair play, bezpečnost při hře, zvládá práci rozhodčího - zvládá přihrávky na 1 dotyk, obcházení soupeře, útočnou a obrannou hru, uvědomuje si úlohu kolektivity ve hře - zvládá přihrávky v běhu, uvolnění se pro míč, zastavení dvojtakt, dvojtakt a následná střelba, zvládá útočnou a obrannou fázi hry, krytí hráče bez míče - zvládá techniku odbití míče obouruč vrchem, spodem, zvládá podání spodem i vrchem, smeč, seznamuje se s pravidly a zvládá hru - zvládá posilovací cviky v kruhovém tréninku a uvědomuje si význam posilování pro zdraví - zvládá přešlapování vpřed a vzad, obraty na bruslích, přeskokování malých překážek, zvládá lední hokej s brankáři - zvládá samostatné volné ježdění na sjezdovce, vleku, běžeckých tratích - zvládá starty z různých poloh, letmé starty, běh terénem, vrh koulí a zlepšuje si výkony v atletických disciplínách - zvládá jednoduché sestavy na hrazdě, v akrobacii, salta z trampolíny - dodržuje bezpečnost a umí dát záchranu spolužákovi - uvědomuje si význam vytrvalostního běhu pro zdraví - při sportování dodržuje bezpečnost a hygienu	Florbal Fotbal Basketbal Volejbal Posilování Lední hokej Běžecké, sjezdové lyžování Atletika Gymnastika Vytrvalostní běh Golf, Softball	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí OSV – morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.8.4. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vytváří prostor pro široké formativní působení na dospívající žáky
- přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji
- působí obsahovými prvky (tj. zdraví a rodina) na utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů
- sleduje aspekt zdravotně preventivní (návody pro každodenní život)
- připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků, zkušeností a předcházení úrazům
- navozuje potřebný kontakt s žáky
- přispívá k přiblížení školy a rodiny
- vypěstovává nezbytné dovednosti návyky a potřebné životní postoje
- upevňuje návyky poskytovat základní první pomoc
- získává orientaci v základních otázkách sexuality a odpovědného sexuálního chování

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku.

Obsah témat je pro dívky i chlapce společný. Při výuce některých specifických oblastí je možné prezentovat učivo odděleně pro chlapce a dívky.

Učivo je vedle teoretických poznatků stále více zaměřováno na osvojení komunikačních technik, chování a rozhodování ve prospěch zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání člověka v jednotlivých etapách života
- využívá pozitivní motivace k péči žáků o zdraví
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům , řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Žák

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- efektivně přistupuje ke své činnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k osvojení preventivních postupů pro ovlivňování zdraví
- kontroluje vhodnými způsoby upevňování rozhodování a jednání žáka
- klade otevřené otázky, podněcuje žáky k argumentaci
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb

Žák

- je schopen rozpoznat, co zdraví prospívá, poškozuje, ohrožuje
- vnímá nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- ukazuje možnosti, jak jednat a rozhodovat se s ohledem na zdraví v životních situacích
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- si osvojuje kultivovaný ústní projev v jednání a v mezilidských vztazích
- účinně se zapojuje do diskuze, aby obhájl svůj názor
- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

Učitel

- netoleruje projevy rasismu, ponižování, zesměšňování
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák

- dodržuje pravidla slušného chování, etické a mravní postoje
- spolupracuje ve skupině
- spoluvytváří příjemnou atmosféru při práci ve skupině
- v případě potřeby dokáže nabídnout, poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k chápání zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Žák

- se podílí na vytváření příjemného prostředí třídy, školy, bydliště
- respektuje názory ostatních
- si formuje volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- učí se vnímat a prožívat radostné pocity z činnosti pro sebe i druhé

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s možnostmi aktivního zapojení do činností
- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Žák

- si zdokonaluje grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- může využít média a internet pro hledání informací
- využívá znalostí v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k racionálnímu využívání digitálních technologií
- využívá metody kritického myšlení při práci s informacemi získanými ze sociálních sítí a internetu
- poučí žáky o bezpečném a etickém chování na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi, které mohou využívat při získávání dat
- využívá při výuce digitální technologie
- seznámí žáky se získáváním informací z ověřených zdrojů a s pravidly jejich uvádění

Žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá relevantní zdroje k získávání informací, zná pravidla pro uvádění zdrojů
- vytváří digitální obsah a k tomu používá různé formáty

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity, uvede příklady poz. a negat. vlivu na kvalitu soc. klimatu - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými civilizačními a jinými chorobami - umí vyhledat odbornou pomoc - vysvětlí tělesné, duševní a sociální zdraví, vztah mezi zdravím a uspokojováním základních lidských potřeb. Dovede posoudit různé chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví. Vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům životního stylu	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - umí na příkladech vysvětlit role členů komunity. - chápe strukturu rodiny a její vnitřní změny - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými civilizačními a jinými chorobami - umí vyhledat odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům životního stylu	Vztahy ve dvojici. Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, třída, škola, spolek, obec Přejímání pozitivních hodnot od rodiny. Krizové situace v rodině Postavení a role ženy a muže v rodině. Změny v rodině (narození dítěte, adopce, rozvod, úmrtí...). Zdraví, životní rytmy a zdraví. Prostředí a zdraví. Základní zdroje a příčiny nemocí. Nemoc v rodině, péče o nemocného a zdravotně postiženého. Režim dne. Zdraví – jeho složky. Osobní a duševní hygiena. Režim dne. Zdraví a nemoci. Hygienické zásady a návyky osobní a intimní hygieny. Hygiena odívání a pracovního prostředí. Duševní hygiena – stres, osobnost člověka, dědičné a získané faktory osobnosti, možnosti jejich ovlivňování (výchova, genetika, prostředí).	MKV- lidské vztahy OSV – sebepoznání, seberegulace OSV – komunikace VDO – občanská společnost a škola. OSV – mezilidské vztahy OSV – psychohygiena OSV – sebepoznání, psychohygiena SXV MDV – práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení OSV – sebepoznání EV - vztah člověka a prostředí

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- samostatně využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek	- samostatně využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uvědomuje si zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Uplatňuje osvojené soc. dovednosti chování	Relaxační a regenerační metody. Psychická a fyzická zdatnost. Včasné řešení konfliktních situací. Zdravá výživa, způsoby rychlého občerstvení. Stravování dětí a dospělých. Výběr, nákup a skladování potravin. Pozitivní zájmy, hodnoty, cíle. Propagace tabákových a alkoholických nápojů formou reklamy – antireklama Návykové látky a rizikové skupiny populace. Vznik závislosti. Aplikace návykových látek. Přenos infekce HIV (AIDS). Centra odborné pomoci	OSV – psychohygiena MKV – lidské vztahy EV - lidské aktivity, vztah člověka a prostředí

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 6.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne přiměřenou první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- projevuje odpovědné chování v situaci ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech - v případě potřeby poskytne přiměřenou první pomoc - uplatňuje dovednosti kom. obrany proti agresi - zná základní informace o sexualitě - pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny v dospívání	Bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky. Odpovědnost za bezpečí své i ostatních. Způsoby chování při pobytu v různých prostředích (výlety, divadlo, dopravní prostředky...) Způsoby chování v krizových situacích – šikana, deviantní osoba. Dětská krizová centra, linky důvěry, policie. Chování cyklisty v silničním provozu. Komunikace – ohlášení a přivolání pomoci. Sexuální výchova - proměny v dospívání - vztahy mezi chlapci a děvčaty - intimní hygiena - odlišnosti pohlaví - anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů - tělesná zralost - rozmnožování	VDO – občanská společnost, stát Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, kooperace, kompetice MKV – lidské vztahy SXV

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- umí charakterizovat mimořádné situace - rozumí integrovanému záchrannému systému - zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací - zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva. - zná potenciální nebezpečí. - zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace - zná zásady chování po vyhlášení evakuace. - využívá z hlediska osobního bezpečí pravidla dopravní výchovy, svých znalostí, jak se chovat v dopravě - umí vyhledat, zpracovat a předat informace z tohoto tématu	Mimořádné situace - charakter mimořádné situace - tísňová volání - potenciální nebezpečí - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace - improvizovaná ochrana - havárie s únikem nebezpečné látky - katastrofy a hromadná neštěstí - civilní obrana - BESIP Dopravní výchova - pravidla silničního provozu - chování v dopravě	VDO – občan, spol. a stát, škola, v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování - učí objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů OSV – obecné modely řešení problémů - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EV - lidské vztahy morálka, osobní zodpovědnost, tvořivá lidská aktivita EGS - jsme Evropané

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se s problémem a vyhledá odbornou pomoc - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim bránit - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - usiluje o aktivní podporu zdraví - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - zná techniky pro zvládnutí stresu - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá a poskytne nezbytnou první pomoc - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání v domácnosti	Péče o zdraví Výživa a zdraví - ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných - preventivní a lékařská péče - vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí - odolávání stresu - 1.pomoc v improvizovaných podmínkách - přivolání lékaře - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci - zásady zdravé výživy - alternativní výživové směry - reklamy na potraviny - kvalita lidského života (handicapovaní lidé)	OSV - seberegulace, sociální dovednosti psychohygienu OSV – morální rozvoj - řešení problémů - hodnoty, postoje

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům životního stylu - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená s e zneužíváním návykových látek	- rozpozná klamavou reklamu, uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami - používá způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky - vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek. - obhájí příklady pozitivních životních cílů. Vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu, předchází úrazům. - orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol - vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty	Návykové látky a zdraví - návykové látky - zdravotní a sociální rizika - zneužívání a odmítání návykových látek - pozitivní životní cíle a hodnoty - návykové látky a bezpečnost v dopravě - význam pohybových aktivit pro zdraví - pohybový režim - prevence tělesného a duševního zatížení Prevence zneužívání návykových látek - prevence a společenské nebezpečí - důvody, znaky, účinky závislosti - doping - patologické hráčství - léčba závislostí	EV – vztah člověka a vliv prostředí OSV – psychohygiena - sebepoznání - komunikace - mezilidské vztahy MDV - kritické vnímání med. sděl.

Oblast: Člověk a zdraví		Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - dovede se bránit manipulaci a agresi - posoudí různé chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví. Vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - přejímá odpovědnost za bezpečné sex. chování	- rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chován. - uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte - kriticky se vyjadřuje k projevům násilí - samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci - přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli	Osobní bezpečí - společnost a násilí (podoby, týrání, sexuální zneužívání, kriminalita mládeže, násilí ve sportu) Lidská sexualita - odlišnosti v lásce Sexuální výchova - sexualita a zákon - sexualita – kultura a víra - partnerské vztahy - plánované rodičovství - následky neplánovaného početí - kuplířství, prostituce, pornografie, promiskuita - pohlavní styk - těhotenství, porod - péče o dítě	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - vztah člověka a prostředí na zdraví OSV - sebepoznání - mezilidské vztahy - hodnoty a postoje VDO – principy demokracie - občanská společnost, škola MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – vztah člověka a prostředí na zdraví

5.9. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce vede žáky k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Tato oblast se zaměřuje především na praktické dovednosti a návyky, čímž se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí.

Oblast Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- *Práce s drobným materiálem*
- *Konstrukční činnosti*
- *Pěstitelské práce*
- *Příprava pokrmů*

Na 2. stupni jsou vyučovány vzhledem k podmínkám školy a aprobovanosti pedagogů tyto tematické okruhy:

- *Práce s technickými materiály*
- *Pěstitelské práce a chovatelství*
- *Příprava pokrmů*
- *Volba povolání*

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce
- zodpovědnému rozhodování o dalším profesním zaměření
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu jejích výsledků
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- pozitivnímu vztahu k práci druhých a k životnímu prostředí
- poznání, že technika je nedílnou součástí lidské kultury
- chápání práce jako prostředku k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti

Oblast zahrnuje vyučovací předmět (který je zároveň vzdělávacím oborem)

- Pracovní činnosti - předmět je vyučován v 1. až 9. ročníku.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygiena
- Kreativita
- Mezilidské vztahy

- Komunikace
- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Řešení problémů

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu

5.9.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prostřednictvím předmětu pracovní činnosti plníme na 1. stupni úkoly vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Ta vymezuje čtyři tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Pracovní činnosti vyučujeme od 1. do 5. ročníku.

K čemu směřujeme:

- zaměřujeme se zejména na to, aby se žáci naučili pracovat s rozličnými materiály, nástroji a pomůckami a osvojili si základní pracovní dovednosti a návyky.
- v každé činnosti jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.
- žáci se postupně naučí udržovat pořádek na svém pracovním místě, plánovat si činnost, organizovat a volit postup, šetřit materiálem a chránit tak životní prostředí, hodnotit práci svou i v týmu.
- učíme žáky spolupracovat.
- s poznáváním nových skutečností a rozvojem slovní zásoby rozvíjíme také rozumovou činnost a obzor poznání.
- postupně si žáci vytváří pozitivní vztah k práci a nepřímo směřují k volbě vhodného povolání.
- učí se také vytvářet kladný vztah k výsledkům práce druhých.

Pro pracovní činnosti v **1. období** je charakteristická úzká vazba na ostatní předměty. Výuka komplexně přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, jemnou motoriku, hygienické návyky. Upřesňuje představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českého jazyka, matematiky nebo prvouky. V tomto období jsou uváděny jen ty nejzákladnější informace o materiálech, pomůckách a nářadích. Hlavním cílem je pak činnost sama. Žáci vytvářejí jednoduchými postupy a pracují především podle slovního návodu.

V **2. období** již žáci pracují samostatněji, pracují podle návodu, předlohy a také na základě své představivosti, učí se přemýšlet při práci, organizovat činnost, zodpovídat za kvalitu své práce. Znalí více nových pojmů z oblasti. Získávají aktivní vztah k životnímu prostředí, které mohou tvůrčím způsobem měnit. Dáváme prostor žakovským nápadům pro praktické a tvůrčí činnosti. Žáci zvládnou poskytnout první pomoc při úrazu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky základním pracovním dovednostem a návykům z různých oblastí
- učí žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- pozoruje pokrok u všech žáků, pozitivně hodnotí každou pečlivě provedenou práci
- umožňuje žákům používat rozličné materiály

Žák:

- osvojí si základní pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí
- volí vhodné nástroje a pomůcky při práci, používá rozličných materiálů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjí tvořivost u žáků, vede žáky k uplatňování vlastních nápadů

Žák:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- volí vhodný postup práce
- pracuje samostatně, uplatňuje vlastní nápady

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie
- učí žáky popisovat pracovní postup
- rozvíjí jejich slovní zásobu o nové termíny z oblasti pracovních nástrojů

Žák:

- užívá správnou terminologii
- zvládne popis pracovního postupu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- organizuje činnost ve skupině, podporuje společnou práci
- vede žáky k respektu k výsledkům práce druhých

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- ocení práci druhých, neničí pracovní výsledky spolužáků

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci, vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výrobků
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožní každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- má kladný vztah k práci, odvádí kvalitně provedenou práci
- odmítá ničení výsledků práce druhých

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce
- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 1.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Výstupy RVP
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování Pěčuje o nenáročné rostliny Připraví tabuli pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování Pěčuje o nenáročné rostliny Připraví tabuli pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování	Práce s drobným materiálem - špejle, krabičky, druhy papíru, provázky, textil, přírodniny - ohýbání, skládání, trhání, lepení a stříhání, modelování - seznamování s nástroji a pomůckami Konstrukční činnosti - stavebnice - puzzle Pozorování přírody Pěstitelské práce - základní ošetření pokojových rostlin (zalévání, kypření) - pěstování ze semínek (bylinky, koření) Příprava pokrmů - vybavení kuchyně - jednoduché prostírání - úprava ovoce a zeleniny	OSV- kreativita EV - základní podmínky života - vztah člověka a prostředí MKV - multikulturalita

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 2.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů -pracuje podle slovního návodu a předlohy -zvládá elementární dovednosti a činnosti předlohou, náčrtem při práci se stavebnicemi -provádí pozorování přírody, zaznamenává výsledky pozorování a zhodnotí výsledky -pečuje o nenáročné rostliny -připraví tabuli pro jednoduché stolování -chová se vhodně při stolování	- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává výsledky pozorování a zhodnotí výsledky -pečuje o nenáročné rostliny - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice plošné, prostorové, jednoduché modely Pěstitelské práce - pěstování nenáročných plodin (hrách, fazole) - ověřování podmínek života rostlin - ošetřování pokojových květů (zalévání, kypření, rosení) Příprava pokrmů - bezpečnost při práci v kuchyni - výběr potravin, nákup - příprava jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně - stolování (rodinný stůl pro slavnostní příležitost) - pravidla správného stolování	OSV - poznávání OSV - kreativita EV - vztah člověka a prostředí MKV - lidské vztahy

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 4.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
-vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu -volí vhodné pracovní pomůcky,nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu -využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic -udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu -pracuje podle slovního návodu,předlohy,jednoduchého náčrtu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky -provádí jednoduché pěstitelské činnosti,samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v základním vybavení kuchyně -připraví samostatně jednoduchý pokrm -dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování -udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch,dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	- dovede vyřezávat,vystříhávat, děrovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce - zná podstatu recyklace papíru - seznámí se s různým materiálem a prvky lidových tradic - pozná možnosti využívání přírodnin pro výrobu dekorálních i jiných předmětů - dodržuje bezpečnost při práci - dokáže pracovat podle slovního návodu a plánu - zná základy péče o pokojové rostliny - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny i další (na zahradě - umí zvolit správné pracovní nástroje - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - umí poskytnout první pomoc - umí sestavit jednoduchý rozpočet na nákup potravin k přípravě pokrmů - dokáže prostřít jídelní stůl k význam.událostem (Vánoce)	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy - zásady bezpečnosti při práci - využití lidových tradic a zvyků materiál: papír a karton, přírodniny, textil, kůže, plasty Konstrakční činnosti - práce se stavebnicemi - plošné i prostorové spojení - práce podle návodu Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o pokojové květiny, pěstování rostlin ze semen v místnosti - znalost pracovních nástrojů a pomůcek Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava jídelního stolu - pravidla stolování	VDO - princip demokracie, práce ve skupinách, kolektivní práce EV - vztah člověka k prostředí, zpracování přírodnin, šetření materiálem, využití odpadu MKV - multikulturalita, mezilidské vztahy, etnický původ PŘ, VL – přírodní suroviny,těžba a zpracování EGS – Evropa a svět, dovoz surovin a výrobků z různých zemí OSV - osobnostní rozvoj, zásady bezpečnosti a hygieny ČJ – pracovní postup PŘ, VV – biomy: pole, zahrada EV – vztah člověka k ŽP, sledování a vytváření podmínek pro růst rostlin PŘ, VL – plodiny Valašska ČJ, AJ – popis a návrh políčka - finanční gramotnost EGS - objevujeme svět a Evropu, zájem o tradiční pokrmy různých národů, tradice české národní kuchyně, prezentace ve světě PŘ – stravovací návyky, zdravý jídelníček

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 5.
Výstupy RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů
-vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu -volí vhodné pracovní pomůcky,nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu -udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úrazu -provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž -ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny -volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a náčiní -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úrazu	- dovede vystříhávat dle předlohy, vyřezávat, děrovat, - zná podstatu recyklace papíru - zná postup při kaširování - umí využívat přírodnin a různých odpadních materiálů - zvládne různé druhy stehu: přední, zadní, ozdobný - využívá v hodné pracovní pomůcky a nástroje - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci - umí poskytnout první pomoc při drobném úrazu - umí číst jednoduchý technický výkres či náčrt - dokáže překreslit náčrt - umí sestavit prac.postup podle daného slovního návodu - montuje a demontuje prvky stavebnic dle přílož. návodu - zná zásady ošetřování pokojových rostlin, umí je využít - užívá vhodné pomůcky a nástroje dbá zásad dodržování bezpečnosti, též užívá pracovní oděv při práci venku a dodržuje hygienu	Práce s drobným materiálem - vlastnosti daného materiálu - možnosti spojení - využití pracovních pomůcek a nástrojů - vytváření jednoduchých pracovních postupů - zásady bezpečnosti a hygieny při práci, možnost úrazu, poskytnutí první pomoci materiál: papír a karton, dřevo, přírodniny, textil a kůže, plasty Konstrukční činnosti - čtení a kreslení jednoduchých technických náčrtů - vytváření pracovních postupů - práce na stavebnicích - plošných i prostorových - práce s plánkem a návodem - montáž a demontáž Pěstitelské práce - podmínky pro pěstování rostlin (pokojových i okrasných) - ošetřování pokojových rostlin - aranžování řezaných a sušených rostlin - využívání prac.pomůcek a nástrojů - práce na políčku: krajové plodiny - sázení, setí	EV – vztah člověka k ŽP, zpracování přírodnin, šetření materiálem, využití a recyklace odpadu VDO – principy demokracie, práce ve skupině - tolerance při dělbě práce OSV – seberegulace a kreativita, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny ČJ – popis prac.postupu EGS – Evropa svět, dovoz surovin i polotovarů z různých částí světa – svět.koncerny EV – problémy ŽP, drancování přírodních zdrojů – neudržitelnost PŘ, VL – těžba a zpracování surovin v ČR i dalších zemích MDV – vnímá autora med. sdělení, zpracovávání informací z tisku a internetu – využívání plánek v tech. časopisech PŘ – využití znalosti potřeb pro zdárný vývoj a růst rostlin – projekt : Můj strom MKV – multikulturalita, původ a pěstování rostlin a plodin pocházejících z různých částí světa PŘ, VL - tradiční plodiny, pěstované u nás ETV, SXV

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu - II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prostřednictvím předmětu Pracovní činnosti plníme na 2. stupni úkoly vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, které jsou společné pro chlapce i dívky a vyučují se v daných tematických okruzích.

- Práce s technickými materiály 6. - 7. ročník
- Pěstitelské práce a chovatelství 6. - 8. ročník
- Příprava pokrmů 8. ročník
- Volba povolání 9. ročník

Výuka probíhá v odborných učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky s užívanými termíny
- využívá prostředků informačních a komunikačních technologií
- volí a vybírá vhodná témata

Žák:

- zapisuje a třídí informace, které později využívá v praxi
- posuzuje vlastní pokrok
- plánuje způsoby svého zdokonalování

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a řešení pracovních postupů

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k dalším variantám řešení problémů
- prakticky si tato řešení ověřuje, osvědčené postupy dále aplikuje
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činností

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje a spoluvytváří přátelské pracovní prostředí
- dbá na kulturnost projevu žáků

Žák:

- rozumí textu pracovního postupu, přemýšlí o něm a tvořivě podle něj pracuje
- formuluje a kultivovaně vyjadřuje své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ukazuje pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, sebedůvěře a vytváření pozitivních mezilidských vztahů

Žák:

- chápe potřebu spolupráce s druhými
- účinně spolupracuje ve skupině
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- ovládá a řídí své chování a jednání
- čerpá poučení z toho, co dělají a říkají druzí lidé
- využívá komunikačních dovedností ke zkvalitnění vztahů a spolupráce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Žák:

- chápe základní principy zákonů a společenských norem
- chrání naše tradice (regionální zvyky a obyčeje)
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- povzbuzuje žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných pracovních úkolů a postupů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů žáků při práci
- oceňuje úsilí žáků k dosažení kvalitních výsledků
- pozitivně žáky motivuje k osvojování si dalších pracovních dovedností v různých pracovních oblastech, k organizování a plánování práce

Žák:

- používá bezpečně a účinně nástroje, pomůcky, přístroje a jiné vybavení odborných pracoven
- využívá různé pracovní technologie
- poznává, že technika je úzce spojena s pracovní činností člověka
- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání, činí podložená rozhodnutí o svém dalším profesním rozhodnutí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání a využívání digitálního zařízení pro usnadnění práce

- vede žáky k tomu, aby se snažili předcházet rizikům spojených s používáním digitálních technologií a v digitálním prostředí jednali eticky

Žák:

- projevuje pozitivní vztah k práci a využíváním digitálních technologií zkvalitňuje výsledky své práce

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Práce s technickými materiály	Ročník: 6. – 7.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché tech. úkoly s vhodným výběrem materiálů, prac. nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Organizace, hygiena a dodržování bezpečnosti Technický výkres a náčrt Práce s technickými materiály	OSV – osobnostní rozvoj, seberegulace, zásady bezpečnosti a hygieny při práci M – geometrie Z – zobrazení v měřítku F – technika, stroje a nástroje OSV – komunikace, řešení problémů, stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO – občan, spol. a škola, osobní zodpovědnost, respekt. a dodrž. předpisů a norem, první pomoc ČJ – popis pracov.postupu MKV – multikulturalita, tradiční materiály a pracovní postupy, stálá hodnota ručních prací MDV – využívání informací z tisku, internetu a dalších

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Pěstitelství	Ročník: 6. - 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne PP, včetně úrazu způsobeného zvířaty - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné prac. pomůcky a provádí jejich údržbu	- zná základní pravidla bezpečnosti a hygieny při práci - nosí si pracovní oděv a obuv - oznámí vyučujícímu, trpí-li nějakou alergií - dbá na osobní hygienu - pracuje tak, aby nezpůsobil úraz sobě nebo spolužákům - uvědomuje si význam zeleně pro životní prostředí - vysvětlí důležitost mikroklimaticko – hygienické, urbanistické a estetické stránky - uvádí příklady architektury krajiny a zahradní architektury - aplikuje vývoj přírody ve vztahu k člověku - připraví si pomůcky potřebné k práci - ovládá práci s rýčem, zahradnickými nůžkami - postupuje podle zásad a v určité posloupnosti - uvádí půdotvorné činitele - vysvětlí pojem hornina, půdotvorný substrát, humus - vysvětlí význam půdních mikroorganismů	Bezpečnost a hygiena práce Hygiena Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí Význam pěstitelské činnosti v péči o životní prostředí Výsadba stromku (popř. keře) Půda Vznik a vlastnosti půdy Výživa rostlin Zpracování půdy	OSV - psychohygiena, sebepoznání, zodpovědnost za své zdraví, spoluzodpovědnost za zdraví spolužáků D - historický vývoj zemědělství, počátky existence člověka na Zemi a jeho sejetí s přírodou EV - ekosystémy, vztah člověka a prostředí, ozdravování živ. prostředí v oblastech zničených těžbou, výstavbou sídlišť a komunikací VDO - občan, spol., stát, předpisy a zákony, postihy při jejich porušení MDV - fungování a vliv médií, interpretace vztahů, informovanost o celosvětových problémech EV – vztah člověka a prostředí, vliv na život. prostředí EV - lidské aktivity, problémy ŽP, kontaminace půdy CH - půdy kyselé a zásadité VDO - občan, spol., stát, úrodnost půd, výživa obyvatel OSV - poznávání

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Pěstitelství	Ročník: 6. - 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- umí odebrat půdní vzorek - pracuje s určenými pomůckami - určuje zrnitost a půdní druh, strukturu - navrhuje zpracovatelnost podle zjištěných výsledků - řeší výživu rostlin podle druhu půd - popíše založení kompostu - vyjmenuje nářadí na zpracování půdy - charakterizuje druhy zeleniny - vysvětlí její význam - orientuje se v ochraně před chorobami a škůdci zeleniny - vysvětlí rozdíly v pěstování - rozpozná některé druhy osiva a sadby - vysvětlí pojmy spon, vegetace, stanoviště, rostlina jednoletá, dvouletá a vytrvalá, klíčivost	Zelenina Charakteristika a význam Rozdělení. Pěstování. Ochrana před škodlivými činiteli Praktické úkoly	MDV – informace médií o přírodních katastrofách a půdní erozi, o ekologických škodách zaviněných nedbalostí člověka PŘ - škůdci zeleniny a jejich přirození nepřátelé CH – chemické postřiky OSV – seberegulace, sebezpoznaní, nezastupitelnost zeleniny jako zdroje vitamínů, cukrů, vlákniny a minerálních látek EV, EGS – lidské aktivity, problémy ŽP, Evropa a svět nás zajímá, využití obalů a předmětů končících v kontejneru k předpěstování sadby

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Pěstitelství	Ročník: 6. - 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- charakterizuje léčivé rostliny - určuje u některých jejích léčivé účinky - rozlišuje léčivé části rostlin - popíše přípravu heřmánkového nálevu - charakterizuje skupiny okras. rostlin podle stonku nebo podle stanoviště - zařazuje dřeviny podle opadavosti listů a na jehličnany - vysvětlí pojem bonsaj - ovládá rozdělení venkovních a balkonových květin - pracuje s pokojovými rostlinami - vysvětlí pojmy cibuloviny, řízkování, rostliny popínavé, ozdobné květem nebo listem - ovládá pravidla a zásady pro vytvoření jednoduchých květinových dekorací - charakterizuje materiály používané k aranžování - vysvětlí pojem bonsaj - ovládá přípravu některých materiálů pro suchou vazbu - popisuje zásady kompozice do vázy nebo do misky	Léčivé rostliny Charakteristika a význam Rozdělení Zásady sběru, sušení a uchování léčivek Okrasné rostliny Rozdělení, charakteristika Bonsaje Venkovní a balkonové květiny Pokojové rostliny Aranžování rostlin Ikebana Aranžování do vázy, do misky Aranžování suchých rostlin	PŘ - rozdělení na jednoleté, dvouleté a vytrvalé, nižší a vyšší rostliny na byliny a dřeviny OSV - psychohygiena, kreativita, osobní zodpovědnost při léčbě – nebezpečí otrav EGS – Evropa a svět nás zajímá, výroba léků, mastí, kosmetika EV – ekosystémy, snižují prašnost, zmírňují nepříjemné působení holých stěn, člení prostor PŘ - rozdělení rostlin podle morfologických znaků MKV – multikulturalita, učí jedince vnímat krásu a udržovat příjemné, hezké a vkusné prostředí MDV – vnímání autora med. sdělení, aranžérské umění v Japonsku OSV – psychohygiena, rozvoj estetického citění MKV- kulturní diference, rozvoj erudice paralelně s rozvojem estetického citění

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Pěstitelství	Ročník: 6. - 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- ovládá rozdělení polních plodin - definuje polní plodiny - určuje plodiny v určité skupině - zná sklizenou část rostliny - vyjmenuje plodiny zpracováváné v průmyslových odvětvích - rozlišuje plodiny pěstované pro výživu člověka nebo krmení živočichů - určuje květenství obilovin - vysvětlí stavbu stonku obilovin - uvědomuje si význam ovoce pro výživu - ovládá rozdělení ovocných rostlin do skupin - rozlišuje typy plodů - vyjmenuje názvy ovoc. rostlin - charakterizuje rostlinu - popisuje některé řezy - zná pojmy štěpování, roubování a očkování	Polní plodiny Rozlišování obilniny Ovocné rostliny Rozlišování ovoc. dřevin Množení, štěpování, sortiment	PŘ – stavba stonku, druhy květenství OSV – sebepoznání, význam pro výživu, jevy spojené s problémy některých rozvoj.zemí EGS – objevujeme svět a Evropu, výroba bioplynu, bionafty, přírodních vláken EV, EGS - Evropa a svět nás zajímá, vztah člověka a prostředí, ekolog. pohon hmoty, náhradní výroba některých prům. produktů PŘ – práce s botanickým klíčem, tvary plodů, tvary korun stromů MDV – vnímání autora med sdělení, informace z oblasti šlechtitelství, nové odrůdy ovocných rostlin OSV – psychohygiena, seberegulace, nedílná součást jídelničky, obsah ovocného cukru, vody, vitamínů, bílkovin, minerálních látek, organických kyselin, vlákny

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Pěstitelství	Ročník: 6. - 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- zná, jakým způsobem může škodit hmyz - vysvětlí, co je biologická ochrana rostlin - vyjmenuje působení hmyzu – červivost, saní štávy z pletiv, okusování listů - zná některé zástupce hmyzu - charakterizuje některé plevely - uvádí prevenci - charakterizuje choroby rostlin a jejich příčiny - orientuje se v nejčastějších plemenech domácích zvířat - zná svůj zdravotní stav - prostuduje si odbornou literaturu	Ochrana rostlin Plevely a choroby - orientuje se v nejčastějších plemenech domácích zvířat - zná svůj zdravotní stav - prostuduje si odbornou literaturu	PŘ – biologická ochrana rostlin, viry, bakterie, houby CH – chemické postřiky EV, EGS – lidské problémy a aktivity, Evropa a svět nás zajímá, rostlinné řetězce, vliv chem. přípravků na živ. prostředí a zdraví člověka, zákaz používání některých herbicidů, pesticidů a fungicidů VDO – občan, spol., stát, mezinár.dohody o používání chem. ochrany MDV- fungování a vliv médií, nedovolený dovoz exotů EV – vztah člověka a ŽP, choroby přenosné ze zvířat na člověka, nebezpečí úrazu OSV – kreativita, zacházení se zvířetem a péče o něho, instituce na ochranu zvířat

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Příprava pokrmů	Ročník: 8.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne PP při úrazech v kuchyni - dodržuje základní principy stolování, společ. chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, orientuje se v základním vybavení kuchyně a v návodech elektrospotřebičů. - Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni. - Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, pomůcek, úložných prostorů. - Dodržuje základní hygienická pravidla. - Dodržuje pravidla správného stolování, společenského chování a obsluhy u stolu. - Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Kuchyně Bezpečnost a hygiena provozu. Pořádek a čistota na pracovišti. Základní kuchyňský inventář. Běžné kuchyňské spotřebiče. Technika v kuchyni – historie a význam. Potravin Výběr, nákup, skladování. Skupiny potravin. Stolování Pravidla stolování. Jednoduchá úprava stolu. Slavnostní stolování. Květiny a jiné zdobné prvky. Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena. Zákl. tepelné úpravy potravin. Zákl. postupy při přípravě pokrmů a nápojů.	OSV – psychohygiena VDO - principy demokracie, pochopení významu řádu, pravidel a zákonů EGS - objevujeme Evropu a svět EV - lidské aktivity, problémy životního prostředí OSV - poznávání lidí, jejich kultury, obyčejů, zvyků, formování mezilidských vztahů. OSV - poznávání, sebepoznání, kreativita, řešení problémů

Oblast: Člověk a svět práce		Předmět: Pracovní činnosti Volba povolání	Ročník: 9.
Výstupy RVP	Školní výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata, přesahy do jiných předmětů:
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osobnosti při vstupu na trh práce - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osobnosti při vstupu na trh práce - komunikuje pravdivě a otevřeně - aplikuje postoje a způsobilosti - aplikuje asertivní chování - spolupracuje i obtíž. soc. situacích - objevuje vlastní identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	- sebehodnocení, cíle, zájmy, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti - základní nabídka středního školství - druhy středních škol a návaznost dalšího vzdělávání - druhy vzdělávání - základní rozdělení a charakteristické znaky povolání - náplň učebních a studijních oborů - seznámení se zdroji informací - IPS UP, funkce - besedy k volbě povolání, diskuze - ukázky různých profesí - videokazety - veletrh vzdělávání - dny otevřených dveří, atd. - problém nezaměstnanosti - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - způsob hledání zaměstnání, UP, internet, tisk - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OSV - sebepoznání a sebepojetí VDO - občan, spol., stát, osobní zodpovědnost, práva a povinnosti občanů VO - školská soustava, školský zákon, právní vědomí MDV - kritické čtení a vnímání, práce s texty, internet MDV - interpretace vztahu med. sdělení a reality, práce s informacemi OSV - komunikace MKV - multikulturalita, pracovní možnosti ve světě Z - skladba profesí v regionu ČJ - psaní životopisu OSV - kreativita, image osobnosti při hledání zaměstnání MKV - multikulturalita, význam jazykových znalostí ETV

5.10. Rozšiřující oblast

Zařazení volitelných a nepovinných předmětů do učebního plánu školy a zájmových útvarů sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání jím zvolené oblasti. Nabídka kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Počet volitelných a nepovinných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících a na kvalifikovaném zabezpečení výuky.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení žáků

6.1.1. Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb.

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující.
- Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, u průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků.
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.
- Obecná pravidla pro hodnocení jsou součástí ŠVP ZV, podrobněji je hodnocení, včetně hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, rozpracováno v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (viz. přílohy ŠVP – dodatek č.1) - schváleném ředitelkou školy, se kterým jsou seznámeni žáci na úvodních hodinách a rodiče na třídních schůzkách. Je volně k nahlédnutí.

6.1.2. Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje

6.1.3. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona. Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě ve škole podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

OBSAH

- I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,**
- II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,**
- III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,**
- IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,**
- V. Pravidla chování žáků**
- VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.**

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.

6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

7. Výhovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. **Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.**

9. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

10. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

11. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

12. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

13. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

14. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

15. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

16. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

17. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

18. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

20. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

21. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

22. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů^{22a)}, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost
 - motivace k učení
 - sebedůvěra
 - vztahy v třídním kolektivu.
9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu,

nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

5. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

6. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

9. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

10. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

10.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň I (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje

samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

10.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,

- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a

pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

10.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, estetická výchova, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.

Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

11. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

11.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

11.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

11.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

11.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

11.6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný

2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně

	vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.
--	--

11.7 Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

12. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

III.Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván žák s přiznanými podpůrnými opatřeními, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého

povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(7) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(8) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(9) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

(10) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(11) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

(12) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(13) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.

(14) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

(15) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1

vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(16) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

(17) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

(18) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Komisionální přezkoušení na základní škole a opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

8. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení,

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

20. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje, nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

V. Pravidla chování žáků

1. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických pracovníků, dodržuje školní řád, řády odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

2. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou. Účast na vyučování nepovinných předmětů a docházka do zájmových kroužků, do školní družiny a školního klubu je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.

3. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání školní i soukromý majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.

4. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

5. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

6. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.

7. Pokud se žák nemůže zúčastnit výuky, jeho nepřítomnost omlouvají rodiče do 3 dnů písemně nebo telefonicky a po návratu do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Informaci o uvolnění z předem známých důvodů podávají rodiče písemně třídnímu učiteli. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze se souhlasem učitele hodiny (max. na jednu hodinu) nebo se souhlasem třídního učitele (na více hodin) na základě písemné žádosti rodičů. Škola v odůvodněných případech může po rodičích žáka požadovat, aby omluvenka žákovy absence byla doložena lékařským potvrzením.

8. Žák se řádně a systematicky připravuje na vyučování.

9. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy hlásí bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.

10. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů po dobu pobytu ve škole neodkládají, pouze pokud k tomu mají vyčleněná místa k tomu určená, to jest osobní uzamykatelné skříňky, případně na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

2. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k úrovni přiznaných podpůrných opatření, je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Vyučující respektují doporučení školních poradenských zařízení a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení ŠPZ. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka. Kontrolní práce a diktáty píše tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.
3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

6.1.4. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení...
- hodnocení ústního projevu v různých formách
- zpracovávání referátů a prací k danému tématu
- úprava písemného rojenu a samostatných aktivit
- modelové a problémové úkoly - kvízy, křížovky, osmisměrky, rébusy...
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...
- portfolio - po předmětech (hodnotí vyučující)
- projektové a skupinové práce
- projektové dny
- kurzy - sportovní, EVVO
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- vědomostní a dovednostní testy - Scio, Cermat...

6.1.5. Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku, na 1. stupni si formu sebehodnocení volí sami vyučující.

Na 2. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně a písemně.

6.1.6. Ověřování klíčových kompetencí

Naplňování kompetencí u jednotlivých žáků probíhá průběžně ve vyučovacích předmětech, v projektech, v rámci projektových týdnů...

Ověřování klíčových kompetencí probíhá také průběžně na základě sledování jednotlivých vyučujících a žáků samých.

6.2. Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy

Vlastní hodnocení školy je v souladu s § 12, odst. 2, Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Při diagnostikování SVP spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče, školní psycholog, výchovný poradce).

Vzdělávání uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd.

Jedná se tak o žáky

- s mentálním postižením
- tělesným postižením
- zrakovým postižením
- sluchovým postižením
- závažnými vadami řeči
- závažnými vývojovými poruchami učení
- závažnými vývojovými poruchami chování
- souběžným postižením více vadami nebo
- autismem
- s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem
- odlišnými životními podmínkami
- odlišným kulturním prostředím

7.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními si uvědomujeme, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je proto plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Každý pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření, která se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti.

Podpůrná opatření pro žáky se SVP jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče.

Podpůrná opatření spočívají v

- poradenské pomoci školy a ŠPZ,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP
- vzdělávání podle IVP
- využití asistenta pedagoga
- poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření různých druhů lze kombinovat.

Vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními je realizováno:

- pro žáky s podpůrnými opatřeními prvního stupně s použitím PLPP (plán pedagogické podpory)
- pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) vycházíme z našeho ŠVP.
- pro žáky s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně s použitím IVP (individuálního vzdělávacího plánu)
- podkladem pro tvorbu IVP – individuálního vzdělávacího plánu je nám také náš ŠVP a na doporučení školského poradenského zařízení můžeme upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- ve třídě, oddělení, studijní skupině zřízené pro žáky uvedené v §16 odst. 9 školského zákona

7.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Plán pedagogické podpory - PLPP

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán – IVP

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP dle doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravíme očekávané výstupy stanovené ŠVP (minimální doporučená úroveň), případně upravíme vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků.

7.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Jako podpůrná opatření pro žáky se SVP jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- Podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti).
- Rozvíjení a podpora osobních specifických učebních stylů žáka.
- Respektování míry nadání žáka a jeho specifika.
- Orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem.
- Orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování.
- Řešení typových úloh a problémů.
- Motivace žáka.
- Upevňování pracovních návyků.
- Individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.).
- Častější kontrola a poskytování zpětné vazby.
- Respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů.
- Zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění.
- Ve vyučovací hodině se věnuje větší pozornost formám a metodám výuky, struktuře vyučovací hodiny, přiměřenosti vyučování, logické organizaci a srozumitelnosti předkládaného učiva, motivaci k učení a opakování základních principů učiva, které směřuje ke zvyšování koncentrace pozornosti žáka a ke zlepšení jeho motivace.
- Zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy.
- Pomoc při překonávání nepřípravenosti na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech.
- Intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Úprava obsahu vzdělávání

- Úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem.
- Úprava obsahu vzdělávání žáka v závislosti na struktuře a charakteru jeho speciálních vzdělávacích potřeb a na základě doporučení školských poradenských zařízení.
- Posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků.
- U žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek je třeba podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci, posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího.

Organizace výuky

- Nastavení pravidel průběhu a struktury vyučovací hodiny (střídání forem a činností během výuky).
- Změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků.
- Diferenciace výuky, skupinová a kooperativní výuka.
- Zohlednění postavení žáka ve skupině (třídě).
- Nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka.
- Organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.
- Podpora sociokulturní adaptace v zapojení do třídního kolektivu u žáků.

Hodnocení žáka

- Využívání různých forem hodnocení žáka.
- Hodnocení vychází ze zjištěných specifíků žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka).
- Práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka.
- Nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokroku.
- Zohlednění akcelerovaného vývoje nadaných žáků v práci s učivem.
- Podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení).
- Zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání.
- Z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnoticí kritéria.
- Formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní.
- Celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Pomůcky a učební materiály

- Běžné učebnice a učební pomůcky.
- Speciální učebnice, speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáka.
- Duplicitní poskytnutí učebnic a učebních pomůcek (není možné je přenášet).

Pomůcky a učební materiály

- Běžné učebnice a učební pomůcky.
- Speciální učebnice, speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáka.
- Duplicitní poskytnutí učebnic a učebních pomůcek (není možné je přenášet).

Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání

- Asistent pedagoga
- Další pedagogický pracovník
- Školního psycholog
- Školní speciální pedagog

Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka

Při práci se žáky se SPV je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a ŠPZ. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence
 - výchovný poradce
 - třídní učitelé
 - školní psycholog
 - školní speciální pedagog
 - asistent pedagoga
- dále pak spolupracujeme s PPP, SPC, SVP

Zásady práce se žáky se SVP

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme způsoby hodnocení a možnosti úlev
- utvoříme optimální pracovní prostředí včetně vstřícné atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- kladení reálných cílů
- nutnost spolupráce s rodiči
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Spolupráce se zákonnými zástupci žáka

- Rozhovor se zákonným zástupcem žáka.
- Pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- Poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka.
- Konzultace školy a zákonných zástupců o postupech vzdělávání, s cílem spolupráce na řešení problému žáka.

8. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadaného žáka** se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

8.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Vytvořili jsme v našem školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka žáků bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Využíváme pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

8.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

- Využití pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory
- Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.
- Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o **přeřazení do vyššího ročníku**
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohatíme dílčí výstupy školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využijeme individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- nabídneme pestrou a podnětnou výuku, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídku nestandardních problémových úloh)
- respektujeme pracovní tempo a zájmy žáka
- podpoříme hledání dalších možných postupů řešení problémů
- naše snaha je napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů} nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- je možný předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,

- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady,
- spolupráce se sportovním klubem.